MR. P. GAUCYS.
3222 W. 67 ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 33 (1072) 1970 RUGPJŪČIO - AUGUST 13 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Dvejopu žvilgsniu

Pirmąją rugsėjo savaitę Š. Amerikoje įvyksta du platesnio dėmesio verti renginiai — Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos aštuntasis suvažiavimas Toronte ir taip pat aštuntasis ateitininkų kongresas Čikagoje. Ar rengėjai išmintingai padarė ruošdami tuo pačiu metu du tokio pobūdžio suvažiavimus, paliekame klausimą atvirą. Viena tik jau dabar aišku, kad dalis asmenų abiejuose suvažiavimuose dalyvauti negalės, nors ir norėtų. Yra pagrindo betgi tikėtis, kad mūsų visuomenė yra plati ir abu suvažiavimai bus pakankamai gausūs dalyviais. Pasirinkimą daugeliui asmenų lems skirtingas suvažiavimų pobūdis. **Akademijos suvažiavimas Toronte yra mokslinio pobūdžio, o ateitininkų — visuomeninio. Tiesa, ir vienas, ir kitas turi taipgi kultūrinį-meninį atspalvį, bet jis nėra pagrindinės reikšmės. Akademikai žvelgs į tautą mokslo akimis, o ateitininkai — visuomenininko požiūriu.** Pirmiesiems rūpės atskleisti tautinės tikrovės pagrindus, juos nušviesti racionalia šviesa, o antriesiems — apsvarstyti savo tautinę bei religinę veiklą, jos metodus, mesti žvilgsnį ateitin, pažadinti energiją naujai veiklai. Akademijos suvažiavimas, atrodo, trauks daugiau vyresniųjų dėmesį savo paskaitomis bei kultūriniais įtarpais, o ateitininkų — jaunosios kartos žmonių ir jų vadovų, kurie gyvena dabarties veiklos dvasia ir ryžtasi taurinti bei tautinti mūsų išeivijos gyvenimą.

* * *

Šis aštuntasis ateitininkų kongresas yra sukaktuvinis — atžymės 60 metų veiklą. Jis įvyksta kaip tik tuo metu, kai jaunimo problema iškilo visu aštrumu. Visas Vakarų pasaulis jaučia savotišką jaunimo kunkuliavimą, atsigręžimą prieš tradicijas, beprincipinės laisvės pabrėžimą bei demonstravimą ir t.t. Ateitininkams tos nuotaikos labai rūpi, nes Ateities sąjūdis iš esmės yra jaunimo sąjūdis. Toks jis buvo pradžioje, toks jis išliko ir toliau. Taip, ateitininkų veikėjai seno, bet savo dvasia visą laiką išliko dinamiški, veržlūs, jauni. Kaip ateitininkų sąjūdžio pradžioje, taip ir dabar pagrindinis rūpestis yra lietuvių jaunimas. Negalima, žinoma, paneigti, kad nėra ir kitų rūpesčių, bet jie tėra palydimojo pobūdžio. **Jeigu ateitininkijai pavyks apginti lietuvių jaunimą nuo nureligėjimo ir nutautėjimo grėsmės, ji bus atlikusi istorinę savo misiją išeivijoje. Šis kongresas, atrodo, ir siekia pabrėžti šią didžiąja ateitininkijos misiją. Jeigu jis pajėgs naujai išjudinti visą ateitininkiją išeivinės ateities žygin, sugebės pažadinti entuziazmą ir nurodyti konkrečius žygio kelius, nebus tuščiai praskambėjęs sujudimas.** O to tuščio praskambėjimo pavojus tyko visus lietuvių suvažiavimus. Dėlto ir ateitininkai, žvelgdami kongrese į organizacijos nueitą kelią, neturėtų pertempti istorijos ir tapti praeitininkais. Didysis ateitininkų uždavinys tebėra ateitis. Į ją turime telkti visą savo dėmesį, energiją ir pajėgas. Paradai, paminėjimai, pagerbimai yra gražus dalykas, bet jie yra tam, kad nuolat vestų ateitin naujais keliais, bet grištais tvirtais principais.

* * *

Su ateitininkija yra glaudžiai susijusi ir Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija ta prasme, kad žymieji ateitininkijos vadai buvo tos Akademijos steigėjai ir vadovai. Ilgus metus Akademijai pirmininkavo prel. A. Dambrauskas-Jakštas, prof. St. Šalkauskis. Vadovų tarpe buvo prof. Pr. Dovydaitis, prof. J. Eretas ir kiti, nors Akademija į savo narius kvietė ir neateitininkus. Jai rūpi sutelkti visus katalikus akademikus, priklausančius įvairiems visuomeniniams ir net politiniams sąjūdžiams. **Rūpindamasi mokslu, Akademija eina integraliniu keliu — gvildena visas vertybes, neišskirdama nė religinių-teologinių. Dėlto jos apimtis yra labai plati tiek narių, tiek mokslo sričių atžvilgiu. Mokslinis požiūris įgalina ją kviesti į savo suvažiavimus net ir nenarius, įvairių sričių žinovus.** Tai matyti pvz. iš Toronte rengiamo suvažiavimo, kurio pagrindinė tema yra "Tauta kaip žmogiškoji tikrovė". Ligšioliniuose suvažiavimuose daugiausia buvo gvildenamos bendro pobūdžio mokslinės-kultūrinės temos. Šiame gi suvažiavime bus iš esmės pajudintas tautos ir kartu lietuvių tautos klausimas. Jį nagrinės įprastai giliu įžvelgimu dr. J. Girnius suvažiavimo atidaryme, o sekcijos savo ruožtu apžvelgs įvairius to paties klausimo aspektus. Taigi, sąmoningai ar nesąmoningai, ir ateitininku kongresas, ir Akademijos suvažiavimas susitinka ties gimininingom problemom, bet skirtingu požiūriu ir skirtingose vietovėse. **Pr. G.**

Vaizdai iš Europos lietuvių studijų savaitės. Iš kairės: kun. dr. P. Celiešius dalyvauja diskusijose; vysk. A. Deksnys laiko pamaldas su kun. Vl. Žalaliu, OFM, ir kun. prof. P. Rabikausku; E. Bradūnaitė iš Čikagos kalba apie Š. Amerikos lietuvių jaunimą Nuotr. J. Dėdino

Europos lietuvių studijų savaitėje paskaitos metu: dr. K. J. Čeginskas, dr. P. Radvila, prof. dr. Z. Ivinskis su žmona ir kiti; dešinėje: pianistė Aldona Dvarionaitė pokalbyje su dail. A. Krivicku (kairėje) ir V. Banaičiu Nuotr. J. Dėdino

Jaunieji ir senieji Europoje

Vokietijos lietuvių studijų savaitė • Aktualios paskaitos • Aldonos Dvarionaitės koncertas • Parodos • Jaunimo vakaras

Tęsdami savo tradiciją, Vokietijos lietuviai ir šiemet suorganizavo studijų savaitę liepos 19—26 d. Stuttgarto Katalikų Akademijos rūmuose. Paskaitų planas truputį pasikeitė neatvykus prof. A. Paškui iš JAV ir S. Lozoraičiui jr. iš Italijos. Dalyvių skaičius paskaitose keitėsi nuo 65 iki 95. Iš viso praėjo 130 dalyvių. Į studijų dienas atsilankė tautiečiai iš Anglijos, Australijos, Belgijos, Italijos, JAV, Kanados, Lenkijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos ir Vokietijos.

DABARITES PROBLEMOS

Dr. K. J. Čeginskas (Švedija) žvelgė į dabartinės Lietuvos gyventojų skaičių ir jų keitimąsi iš kaimo į miestą. Esą didėjanti miestų pramonė absorbuoja vis daugiau krašto gyventojų iš kaimų į miestus, kuriais laikomi net tūkstančio gyventojų telkiniai. Jau virš 50% gyventojų sumiestėjo.

J. Lingis (Švedija) perteikė naujai susidariusius dabartinės Lietuvos žmonių papročius. Seni religiniai papročiai išgyvendinti, o jų vieton sukurti nauji pagal sovietinius uždavinius: vieton Kalėdų — žiemos šventė, vieton Velykų — pavasario šventė, vieton krikšto — civilinės varduvės, vieton bažnytinės santuokos — "tarybinė". Palikti tie papročiai, kurie neturėjo religinio pobūdžio kaip Užgavėnių Lašininis su Kanapiniu, Joninių paparčio žiedo apeigos, pabaigtuvės — derliaus šventė, vestuvių dainų, šokių ir išdaigų papročiai. Tačiau visuose minėtuose papročiuose neužmiršta pridurti antisovietinių gaivalų, degtindarių, tinginių, kyšininkų išpliekimo ir spartuolių gyrimo.

M. Saulaitytė (JAV) kalbėjo apie Amerikos lietuvių jaunimą. Lietuvybei išlaikyti ir tautinėms tradicijoms įsisavinti, be tėvų, labai daug įtakos turi didieji jaunimo sambūriai — skautų, ateitininkų, jaunalietuvių ir kt. Organizuoto liet. jaunimo JAV yra per 4000. Daug paveikia lietuviško įsąmoninimo požiūriu vasaros stovyklos, kuriose kasmet dalyvauja apie 2300 stovyklautojų, ir lituanistinės mokyklos, turinčios 3500 mokinių.

Jaunimo lietuviška sąmonė plečiasi, nes jis per savitarpines diskusijas suvokė kas jie yra, kokia jų kilmė ir kokiais jie turi būti. Sunkiau su lietuvių kalba, kurią smarkiai žaloja aplinkos įtaka. Tik tėvų, mokytojų ir stovyklų vedėjų bendradarbiavimas išlaiko jaunoje generacijoje lietuvybę.

Dr. J. Grinius (Vokietija) lygino žydrąjį romantizmą su juoduoju. Pirmasis klestėjo klasikinio romantizmo laikotarpyje, o antrasis pradėjo reikštis dėl politinių, totalistinių ir kapitalistinių įtakų nuosmukio pavidalu. Ir lietuvių literatūra atsidūrė krizėje, nes okupuotoje Lietuvoje ją žudo antihumanistinė sovietinė diktatūra, o laisvame pasaulyje komercinė reklama ir absurdiškojo sąjūdžio įtaka. Absurdas ir beprasmybė tapo mados forma dabarties rašytojams. Nepaisant neigiamų įtakų, pasitaiko ir šviesesnių reiškinių. Lietuvoje suspindi tikra menine forma ir humanistiniu turiniu Grušas, Marcinkevičius ir Saja, o išeivijoje — Ramonas, Gliauda, Kairys, Ostrauskas.

W. Banaitis (Vokietija) peržvelgė lietuvių muzikų kūrėjų pirmas apraiškas 15 š., jų klestėjimą 16 š. ir 17 š. ir žydėjimo laikotarpį 18—19 š. Pirmoji lietuvių opera buvo pastatyta 1627 m. Vilniuje. Dvarų puoselėjami išsivystė Lietuvoje teatrai ir simfoniniai koncertai. 19 š. įsteigtos muzikos mokyklos Rietave, Plungėje ir Rokiškyje. 20 š. Lietuva tapo muzikų kraštu, nes imant proporcionaliai kažin ar kuri kita tauta turėjo tiek daug muzikų kūrėjų, kaip mūsoji. M. K. Čiurlionis yra iškiliausias lietuvis ne tik tapytojas, bet taip pat ir muzikos kurėjas.

Prof. Z. Ivinskis (Vokietija) atskleidė Lietuvos Steigiamojo Seimo genezę, jo pirmąjį sušaukimą ir jo svarbiausius atliktus darbus. Seimas reiškė lietuvių norą apsispręsti demokratiškai. Jo paskelbimas nusivilkino keletą metų dėl įvairių Lietuvos užpuolimų iš bermontininkų, lenkų ir bolševikų pusės. Šiemet sukanka lygiai 50 metų nuo Lietuvos pirmojo Steigiamojo Seimo atidarymo, kurį atliko seniausias seimo narys Bitė-Petkevičiūtė. Seimas buvo mūsų liaudies valios reiškėjas. Svarbiausieji pirmojo seimo atliktieji darbai buvo: Lietuvos konstitucijos priėmimas, žemės reformos pravedimas, finansų sutvarkymas ir universiteto įkūrimas. Seime buvo 112 narių iš įvairių partijų ir tautinių mažumų. Daugumą sudarė krikščionių demokratų partija. Iš mažumų daugiausia turėjo žydai — 7 atstovus.

V. Natkevičius (Vokietija), Vasario 16 gimnazijos direktorius, pateikė ateitininkų įnašą į lietuvių literatūrą. Jis trumpai peržvelgė 60 m. grožinės lietuvių literatūros laikotarpį, paminėdamas net 80 rašytojų. Toks apstumas medžiagos, savaime aišku, neleido autoriui giliau atskleisti jų literatūrinės vertės, o daugiau ribotis istoriniu metodu. Visus suminėtus rašytojus paskirstė į keturias kartas, pradėdamas nuo A. Jakšto ir baigdamas jauniausia generacija — 10 jaunų poetų ateitininkų išleistu veikalu "Tiltai ir tuneliai".

Kun. prof. dr. J. Jūraitis (Šveicarija) išėjo su nauju teologiniu žvilgsniu į Dievą. Jis pabrėžė, kad Dievas nėra tik sąvoka ar idėja, loginė Būtis, kurią pateikia mums scholastiniai teologai, bet gyvasis Dievas. Kas Dievą nori suvokti vien loginiu būdu, tas jį numarina, palikdamas tik jo vardą. Taip pasielgė graikų atomistai, patristinio raikotarpio rašytojai, scholastikai, naujų laikų ateistai (Nietzsche) ir mūsų laikų objektyvistai, kurie nori Dievą suvokti šalia savęs, bet ne savyje. Gyvasis Dievas pajuntamas gyvenimu, o ne objektyvacija. Jis atsiveria tarpasmeniniame santykyje. Jei kas negali Dievo išgyventi kaip Aš — Tu santykio, tam jis yra miręs. Dievas yra gyvas tarpasmeninės meilės santykyje, nes "Dievas yra meilė", kaip sako šv. Jonas savo laiške (1 Jon. 4, 16). Mūsų laikotarpio jaunose generacijose Dievą žudo seksualinio tvano srautas. Seksas yra tik viena iš daugelio asmeninio santykio priemonių. Jis negali tapti tikslu. Kam seksas tampa tikslu, tas įkliūva perversijon. Toks asmuo tampa arba seksualiniu iškrypėliu, arba tiesiog žmogžudžiu bei savižudžiu.

Kun. J. Dėdinas (Vokietija) davė posantarybinės Bendrijos, kaip visuomeninės institucijos, sociologinį pjūvį. Technikai ir

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

KARO VEIKSMUS PRIE SUEZO KANALO NUTRAUKĖ 90 DIENŲ paliaubos, kurios turėtų trukti iki š.m. lapkričio 6 dienos. Paliaubų pradžia buvo paskelbta Jeruzalėje, Kaire, Vašingtone ir Jungtinėse Tautose Niujorke. JAV valstybės sekretoriaus W. P. Rogers taikos derybų planui pritarė Egiptas, Jordanija, Libanas ir Libija. Sirija, Irakas ir beveik visi arabų partizanai derybas žada boikotuoti, remiami komunistinės Kinijos, kuri amerikiečių planą taikai Artimuosiuose Rytuose atstatyti yra pavadinusi naujuoju Miunchenu, primindama A. Hitleriui kadaise padarytas nuolaidas. Kairo radijas sustabdė dvi arabų partizanams skirtas propagandines programas. Prieš arabų partizanus pasisakė ir sovietų kompartijos oficiozas "Pravda". Karo paliaubų priėmimas suskaldė Izraelio premjerės G. Meir ministerių kabinetą, iš kurio pasitraukė šeši Gahal partijos ministeriai, protestuodami prieš galimą okupuotų sričių grąžinimą arabų kraštam. Premjerė G. Meir taipgi prarado 26 Gahal partijos atstovus parlamente, bet turi pakankamai didelę 76 balsų daugumą 120 vietų parlamente ir be šios kraštutinių dešiniųjų partijos paramos. Dabartinių karinių jėgų užšaldymas įsigaliojo 50 kilometrų ruože abiejose Suezo kanalo pusėse. Susitarimo laikymąsi prižiūrės Izraelio ir Egipto kariuomenė kartu su Jungtinių Tautų stebėtojais. Taikos deryboms vadovaus Jungtinių Tautų specialus atstovas G. Jaring, švedų diplomatas. Pokalbiai greičiausiai bus pradėti Niujorke arba Kipro saloje. Tai turėtų netrukus paaiškėti.

NEPUOLIMO SUTARTIS

V. Vokietijos užsienio reikalų ministeris W. Scheel ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris A. Gromyko pasirašė galutinį nepuolimo sutarties tekstą Maskvoje. Jis tebėra nepaskelbtas, nes turi patvirtinti V. Vokietijos parlamentas Bonnoje ir augščiausiasis sovietas Maskvoje. Kancleris W. Brandtas sutartį laiko dideliu laimėjimu, nors ji gali susilaukti nemažos opozicijos parlamente. Atrodo, sutartin buvo įtrauktas kompromisinis sprendimas neatsisakyti galimo abiejų Vokietijų sujungimo. Kartu garantuojamos II D. karo laimėtojų teisės į Berlyną. Bonna apie pasitarimų eigą Maskvoje informavo Paryžių, Londoną ir Vašingtoną. Tenka daryti išvadą, jog sutarčiai buvo gautas JAV, Britanijos ir Prancūzijos vyriausybių pritarimas. Abu derybininkai W. Scheel ir A. Gromyko pabrėžė, jog sutartis prašoka Sovietų Sąjungos ir V. Vokietijos santykius — ji sumažins ligšiolinę įtampą tarp Rytų ir Vakarų.

NAUJA VYRIAUSYBĖ

Mėnesį trukusią politinę krizę Italijoje užbaigė buvusio finansų ministerio Emilio Colombo sudarytas koalicinis ministerių kabinetas. Jame yra 16 krikščionių demokratų, 6 socialistai, 4 socialdemokratai ir 1 respublikininkas. Visuose postuose liko tie patys ministeriai, kaip ir premjero M. Rumoro kabinete, tik premjero pareigas dabar perėmė E. Colombo, turizmo ministeriją — socialdemokratas M. Matteotti, o finansų ministeriją gavo ligšiolinis ministeris be portfelio M. F. Agradi. E. Colombo yra jau trisdešimt antras pokarinės Italijos premjeras.

HIROŠIMOS SUKAKTIS

Atominės bombos sunaikintame Hirošimos centre specialiom apeigom buvo atžymėta šio tragiško įvykio 25 metų sukaktis. Pagrindinį žodį prie paminklo žuvusiems tarė Hirošimos burmistras S. Jamada. Priminęs žmogaus laimėjimus erdvėse, jis konstatavo žmonijos nesėkmes žemėje — Vietname ir Artimuosiuose Rytuose vykstančius karus. Užrašas paminklo marmore skelbia: "Ilsėkitės ramybėje, nes klaida niekada nebus pakartota". Japonų duomenimis, nuo atominio sprogimo Hirošimoje žuvo apie 200.000 gyventojų, bet amerikiečiai yra linkę šį skaičių sumažinti iki 76.000. Komunistai sukaktį atžymėjo Hirošimoje surengta XVI pasauline konferencija prieš atomines ir vandenilines bombas. Jų propaganda smerkia JAV už atominių bombų panaudojimą, nors iš tikrųjų Hirošimoje ir Nagasakyje sprogusios atominės bombos išgelbėjo milijonus gyvybių. Be jų Japonija karą būtų tesusi iki galutinio pralaimėjimo. Šiandien belieka spėti, kiek milijonų japonų ir amerikiečių būtų žuvę, jeigu amerikiečiams būtų tekę ginklo jėga užimti Japonijos salas. Komunistai užmiršta, kad karą Ramiajame vandenyne pradėjo ne JAV, bet Japonija klastingu Pearl Harboro bazės puolimu Havajuose. Smerkadama amerikiečių atomines bombas, komunistinė propaganda tikisi laimėti japonus, bet šios pastangos nebuvo sėkmingos. Minint Hirošimos liūdnąją sukaktį, Japonijos vyriausybė pasirašė $160 milijonų vertės pagalbos sutartį su P. Korėja, įsipareigodama užimti pasitraukti norinčių amerikiečių vietą šiame antikomunistiniame krašte.

DERYBOS PARYŽIUJE

Amerikiečių delegacijos Paryžiaus derybose vadovybę perėmė veteranas diplomatas D. Bruce. Pirmame susitikime su Š. Vietnamo ir komunistų partizanų atstovais jis ragino siekti abiem pusėm priimtino kompromiso, kai tuo tarpu komunistų atstovai kartojo jau daug kartų girdėtus reikalavimus — atitraukti JAV kariuomenę iš P. Vietnamo ir sudaryti Saigone koalicinę vyriausybę. Amerikiečių aviacija vis intensyviau bombarduoja komunistų taikinius Kambodijoje ir Laose. Kambodijos premjero I. Nol politinės tarybos atstovo S. Var teigimu, Kambodija be JAV karinės ir ekonominės paramos geriausiu atveju komunistų spaudimą galės atlaikyti pusę metų. Nuvainikuotas princas N. Sihanukas žada sustiprinti propagandinį karą. Komunistų radijo pranešimu, jam bus duota speciali radijo stotis. Iš minėto pranešimo nėra aišku, ar ji bus Š. Vietname, ar galbūt pietinėje Kinijoje.

MARIJUANOS AUKOS

Du garsiosios Kennedžių giminės paaugliai — Los Angeles nužudyto senatoriaus Roberto sūnus Robertas ir Eunis Kennedy-Shriver sūnus Robertas buvo sulaikyti Hyannis Port vasavietėje su marijuanos cigaretėmis kišenėje. Uždaras teismas, sutraukęs Kennedžių giminės atstovus, baigėsi teisėjo H. Murphy paskirtu dviejų metų bandomuoju laikotarpiu. Panašios bausmės susilaukė ir kiti paaugliai.

GEN. W. SIKORSKIO ŽUVIMAS

Britų teatralai, pastatę vokiečio dramaturgo R. Hochhut kontraversinę pjesę "Kariai" turėjo sumokėti piniginę baudą buvusiam karo lakūnui E. M. Prchal už garbės pažeidimą. Pjesėje "Kariai" buvo įtaigojama, kad premjeras W. Churchill įsakė nužudyti gen. W. Sikorskį, norėdamas įsiteikti sovietams. Iš Gibraltaro aerodromo 1943 m. pakilęs lėktuvas su gen. W. Sikorskiu ir palyda nukrito ilankon. Gyvas liko tik čekų kilmės pilotas E. M. Prchal, kurį pjesės autorius apkaltino sąmoninga nelaimės inscenizacija. Karinis tribunolas nelaimės priežastimi buvo pripažinęs lėktuvo valdymo įrenginių sutrikimą. Teisėjas N. Bridge, patvirtindamas karinio tribunolo sprendimą, išteisino lakūną ir įsakė pjesės statytojams sumokėti jam kompensacinę baudą.

ŠVENTOVĖ ŽUVUSIEMS

Japoniškų automobilių Toyota gamykla Tatešinoje, Japonijoje, nutarė už $445.000 pastatyti budistišką šventovę jų automobiliuose žuvusiom aukom. Šventovės centre bus budistų gailestingumo dievaičio statula. Šiuo sumanymu Toyota pralenkė Fordą, General Motors, Chrysler bei kitas amerikiečių automobiliu gamyklas, kurių gaminiai JAV ir Kanadoje kasmet pareikalauja kelių dešimčių tūkstančių vairuotojų ir keleivių gyvybių.

KANADOS ĮVYKIAI

SUIMTAS SOVIETŲ LAIVAS

Santykius tarp Kanados ir Sovietų Sąjungos įtempė incidentai Britų Kolumbijos pakrančių vandenyse. Kai Kanada 1964 m. teritoriniais žvejybos vandenimis paskelbė 12 mylių juostą, sovietų žvejybos laivai pradėjo provokacijas atviroje jūroje. Keletą kartų vos buvo išvengta sovietų didžiųjų žvejybos laivų ir Kanados mažų žvejybos kuterių susidūrimo. Prieš porą savaičių sovietų laivas užkabino inkarą nuleidusio kanadiečių kuterio šoną, padarydamas apie $1.000 nuostolio. Sovietų kapitonas netgi nesiteikė sustabdyti savo laivo ir ateiti pagalbon kanadiečiams žvejams. Kanada, norėdama padidinti silkių atsargas, yra uždraudusi jų žvejybą, bet draudimo nepripažįsta sovietų žvejai, kuriem terūpi žvejybos planų viršijimas. Kanados žuvininkystės ministeris J. Davis į tarptautinius vandenis prie Britų Kolumbijos žada pasiųsti karo laivus sovietams apraminti. Į tris protesto notas lig šiol nebuvo sulaukta nė vieno atsakymo. Nespėjus nutilti žvejų protesto balsams, sovietų transportlaivis "Sergej Jesenin" sąsiauryje prie Vankuverio salos prakirto šoną laivui - keltui "Queen of Victoria". Nelaimė šį kartą pareikalavo trijų kanadiečių gyvybių. Iš Japonijos su kroviniu atplaukęs "Sergej Jesenin" buvo sulaikytas Vankuverio uoste. Pradiniais tardymo duomenimis, dėl susidūrimo yra kaltas sovietų laivo kapitonas. Sovietų žvejybos laivus aptarnaujantiems jų tiekimo laivams yra uždrausta naudotis Vankuverio uostu. Galimas dalykas, draudimas bus pritaikytas visiem sovietų laivam, nes jų kapitonų kvalifikacijos yra žemo lygio — pavojingos jūrininkystei.

Finansų ministerio E. Bensono "Baltojoje knygoje" pasiūlytos pajamų mokesčių reformos nebus įgyvendintos iki 1972 m. sausio 1 d. Jos yra susilaukusios pramoninininkų ir prekybininkų didelės opozicijos. Priežastis — mokesčių sumažinimas mažiau pasiturintiems ir jų padidinimas turtingesniem kanadiečiam. E. Bensono pranešimu, įstatymo projektas bus pristatytas federaciniam parlamentui sekantį pavasarį. Diskusijos parlamente ir senate bei jų pagalbiniuose komitetuose gali pareikalauti apie puse metų. Geriausiu atveju mokesčius pagal naują tvarka kanadiečiams teks mokėti tik po 1972 m. įvyksiančių federacinio parlamento rinkimų, kurie gali pakeisti Kanados vyriausybę.

Premjeras P. E. Trudeau Britų Kolumbijoje įvykusioj spaudos konferencijoj ispėjo paštininkų unijas, kad rotaciniai streikai jau baigia išsemti jo kantrybę. Jeigu unijos nesumažins savo reikalavimų, vyriausybė gali uždaryti visas pašto įstaigas ir sušaukti parlamentą streiko teisei atimti, nors toks žingsnis šiuo metu dar nėra planuojamas. Pasak P. E. Trudeau, streiko teisė valdinių įstaigų tarnautojams buvo suteikta

(Nukelta į 7-tą psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata $6, pusmetinė — $3.50. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: $6 per year, $3.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Vengrijos Katalikų Bendrija**, po 1964 m. Vengrijos-Vatikano sutarties, buvo pradėjusi gyventi sušvelnėjusios kontrolės laikus, tačiau dabar komunistinis režimas vėl vyskupijų kanceliarijoms paskyrė anksčiau turėtuosius "valstybės religinius sekretorius", kurių pareiga gyventi kanceliarijose, cenzūruoti visus vyskupijų laiškus, juos fotokopijuoti bei konfiskuoti. Todėl rytinį paštą vyskupai gauna tik po pietų, o jų parašytieji laiškai išsiunčiami sekančią dieną. Be to, daugumas vyskupijų kanceliarijų pareigūnų-dvasiškių parenkami iš "taikos kunigų" tarpo. Visi tokie kanceliarijų tarnautojai bei "religiniai sekretoriai" turi kiekvieną pirmadienį susirinkti Budapešte, Katalikų Taikos Komiteto rūmuose ir išklausyti naujų "taikos kunigų" vadovų bei valdžios atstovų nurodymų bei direktyvų. Ypatingai šiuo metu daugelis "taikos kunigų" keliauja su valdžios atstovais po kaimus ir skaito paskaitas tikintiesiems apie komunistinę taiką. Dėlto žmonės dažnai jau nebepasitiki nepažįstamais kunigais, o kunigai nebepasitiki vienas kitu.

★ **Vysk. James Edward Walsh**, 79 m., Kinijos kalėjimuose iškalintas 12 metų, buvo paleistas iš pavergtosios Kinijos. Jis buvo 1960 m. nuteistas 20 metų kalėjimo už "šnipinėjimą". Dabar paleistas dėl senyvo amžiaus ir silpnos sveikatos. Jis yra gimęs 1891 m. Cumberlande. 1910 m. Emmitsburge baigė Mount St. Mary's kolegiją. 1912 m. įstojo į Maryknoll vienuoliją ir 1915 m. buvo įšventintas kunigu. Jis buvo vienas iš pirmųjų 4 Maryknoll misijonierių 1918 m. išvykusių į Kiniją. 1919 m. jis tapo Kinijoje esančios provincijos vyresniuoju, 1924 m. buvo pakeltas monsinjoru, o 1927 m. konsekruotas vyskupu. Ten jis darbavosi iki 1936 m., kai buvo išrinktas savo vienuolijos generolu ir grįžo į JAV. Po dešimties metų Amerikoje, vėl grįžo į Kiniją ir nuo 1948 m. darbavosi Katalikų Centriniame Biure Šanchajuje, tačiau 1951 m. komunistai jo veiklą sustabdė, o 1958 m. suėmė. Jam nebuvo leista per 12 metų kalėjime turėti nei Rožinio, nei jokios maldaknygės, tačiau jis kiekvieną rytą kartodavo iš atminties Mišių maldas ir sukalbėdavo bent 12 Rožinių. Jis taipgi rašė eiles, tačiau jo rankraščiai buvo atimti paleidžiant iš kalėjimo. Šiuo metu katalikų būklė Kinijoje esanti sunki: iš 1947 m. buvusių 5,496 misijonierių tik 23 buvo likę 1957 m. Iki 1964 m. kalėjimuose mirė 5 kiniečiai vyskupai, o kiti 9 tuo metu kalėjimuose dar buvo gyvi. Daugiau nei 1,300 vietinių kunigų šiuo metu yra kalėjimuose bei darbo stovyklose, o iš visų buvusių bažnyčių tik kelios yra neuždarytos Šanchajuje ir Pekinge daugiau propagandinei parodai nei tikintiesiems.

★ **Krikščionių vienybės kongregacija** yra pertvarkyta ir jos balsuojančių narių skaičius sumažintas nuo 41 iki 15. 31 narys iškrito, jų tarpe: kardinolai Lawrence Shehan, John Heenan, Franz Seper, Gregory Agagianian ir Maximillian de Furstenberg; 9 palikti tie patys: kard. Lorenz Jaeger, patriarchas Maximus Hermaniuk, arkiv. Gilbert Ramamantoanina, vysk. Charles Helmsing, vysk. Ernest Primeau, vysk. Emile de Smedt, vysk. William Hart, vysk. Thomas Holland ir vysk. Daniel Lamont. Naujai paskirtieji yra šie: kard. Giuseppe Parecattil 58 m., kard. Paul Gouyon 60 m., vysk. Adrian Ddungu 47 m., vysk. Hans Martensen 42 m., vysk. Antonio Briva-Mirabent 44 m., ir melchitų patriarchinis vikaras Paul Antaki 42 m.

★ **Mons. Fausto Vallainc**, buvęs Vatikano informacijos direktoriumi ir II Vatikano santarybos metu daręs kasdienines spaudos apžvalgas žurnalistams, yra paskirtas vyskupu pagalbininku į Sienos vyskupiją Italijoje. Jo pareigas Vatikane laikinai eina pasaulietis Federico Alessandrini, 64 m., buvęs Vatikano dienraščio "L'Osservatore Romano" viceredaktorius.

★ **Vatikano valstybė** oficialiomis žiniomis įvairiose vietovėse turi investavusi $120 milijonų. Tai reiškia po 20 ct. investacija nuo kiekvieno kataliko galvos. Iš šios sumos nuošimčių išlaikoma visa katalikų Bendrijos misijų, socialinių reformų bei šalpos veikla. Palyginus su kitų žymesnių organizacijų turtais, tai maža suma. Pvz. Ford Foundation investacija siekia $3.5 bilijonų, Rockefeller Foundation — $846 milijonus, Harvardo universiteto fondas — virš $1 bilijono, Yale universiteto — $538.9 milijonus, Vanderbilt universiteto fondas — $123.6 milijonus.

★ **Arkiv. Iakovos**, 58 m., Š. ir P. Amerikos graikų ortodoksų Bendrijos galva, kalbėdamas kas antri metai įvykstančiame dvasininkų - pasauliečių kongrese, skatino Š. Amerikoje esančius tikinčiuosius pradėti naudoti liturgijoje anglų kalbą. Esą ortodoksų Bendrijai reikia pripažinti Amerikos tikrovę ir atsisakyti dvigubo graikų-amerikiečių lojalumo, kuris negalįs tęstis amžinai.

★ **P. Korėjos budistų** tarpe vyksta nesutarimai celibato klausimu. Celibato besilaiką budistai vienuoliai nori, kad valdžia atšauktų savo padarytą vedusių budistų vienuolių organizacijos pripažinimą.

Kun. J. Stš.

Užkliuvus varčios ir vėl nuo pradžios?

(Viešas atsakymas Vilniaus universiteto prorektoriui)

C. KAGANAS

Ryšium su šiemetine Kauno universiteto 50 metų sukaktimi šiame laikraštyje mėginome paliesti opų Lietuvos augštųjų mokyklų klausimą. Pasisakėme, kad nėra jokios prasmės kelti praeitį iš kapų jubiliėjiškomis kalbomis, jeigu tuo pačiu nesirengiama atgaivinti paties jubiliato — prieš 20 metų numarintojo Kauno universiteto. Drauge kėlėme mintį, kad sukakties prisiminimas yra geras akstinas rimčiau pagalvoti apie visiškai pribrendusį Lietuvos augštųjų mokyklų organizacijos išplėtimą ir pertvarkymą. Net tiems, kas iš toli stebi tuos reikalus, nėra jokių abejonių, kad esamasis tinklas nepatenkina išaugusių pažangos keliu einančios visuomenės poreikių. Sakėme ir vėl kartojame, kad Lietuvai dabartinėmis sąlygomis turėti 3 universitetus nėra jokia prabanga, bet gyvenimo būtinybė. Beje, augštųjų mokyklų tinklo išplėtimas ir decentralizavimas atneštų kraštui dar ir tą naudą, kad padėtų kitiems išaugusiems ar tebeaugantiems Lietuvos miestams, pirmoje eilėje Klaipėdai, išlaikyti reikalingą pusiausvyrą. Juk žmonės neviena pramone gyvi — jiems reikia ir kultūros.

Regis, tokios savaime suprantamos ir kuklios mintys keliamos. Tegul man atleidžia "TŽ" skaitytojai, kad jas čia kartoju, nes pasirodo, jog to reikia.

"Gimtajame Krašte" (nr. 25, 1970. VI. 18.) paskelbtas tuo reikalu poleminis straipsnis "Kas prisimintina ir žinotina apie augštąjį mokslą Lietuvoje". Jo autorius — Vilniaus universiteto prorektorius mokslo reikalams, doc. J. Grigonis. Atsakingas pareigas einančio asmens pasisakymą perskaitėme labai dėmesingai. Deja, gerokai nusivylėme, ir štai dėl ko.

Prorektorius skaitytojams teikėsi paminėti "TŽ" ir jų bendradarbių vardus, bet nutylėjo mūsų pagrindines mintis. Pristatęs mane kažkokiu specialistu kabutėse, savotišku aikštingu priekabiautoju, doc. J. Grigonis tuojau griebėsi aiškinti dalykus, kuriuos, esą, reikia prisiminti ir žinoti. Kokius būtent? Ogi "buržuazinė santvarka" nesirūpino švietimu, "Lietuvos Aidas" tuo klausimu nesąmones rašęs. Po to pridėjo keletą bendriausių skaičių apie pokarinį ir dabartinį augštąjį mokslą, kuriame viskas šviesu, viskas gera, jokių problemų, belieka tik... jubiliėjai. Štai jau čia pat naujas Vilniaus univ. bibliotekos jubiliėjus, o "po devynerių metų minėsime universiteto įkūrimo 400 metų jubiliėjų".

Prileidžiu, kad prorektorius mokslo reikalams yra sąmojingas žmogus: pastebėjo, kad mane tie jubiliėjai jaudina, tai ir mina ant nuospaudos...

Sąmojus sąmojum, o man visdėlto liūdna. Nesinori tikėti, jog čia rašo jaunas žmogus. Juk jis visas prasmegęs praeityje! Visas jo galvojimas tik apie praeitį sukasi. Jis tenori žinoti ir kitiems priminti tik tai, kas buvo, ką rašė "Lietuvos Aidas", koks sunkus buvo pokaris, kokios nepasiekiamos augštybės jau pasiektos, kad beliko tik jubiliėjai. O kaip su dabartimi? Kaip su ateitimi? Negi nieko daugiau nebelieka, kaip tik kartoti iki nuobodulio nudėvėtas klišes?

Vilniaus univ. prorektorius man patarė nelieti nei rašalo, nei ašarų. Aš jų nepagailėčiau ir daugiau išlieti (kapitalistiniame pasaulyje tai velniškai brangiai kaštuoja!), jeigu būčiau tikras, kad jis, sėdėdamas augštoje kėdėje, nepraleidžia viso laiko rašydamas tokius straipsnius, kuriuose savo skaitytojus už rankutės vedžioja po pasakiškas praeities lankas. O patsai, savo pasiruošimu nebūdamas istorikas, gal ne tiek kitus suvedžioja, kiek pats praeityje pasiklysta.

Vieninteliam Lietuvos universitetui nėra kur iš gėdos dingti, kai jo prorektorius mokslo reikalams viešai apsijuokia, nesugebėdamas suprasti tokio elementaraus istorinio fakto, kaip nepriklausomos Lietuvos pažanga švietimo srityje. Kokį gi universitetą, kiek gimnazijų, kiek progimnazijų, pagaliau, net pradinių mokyklų jai perdavė močiutė Rusija? Argi daug kuo skiriasi septynmetė ar aštuonmetė vidurinė mokykla nuo nepriklausomos Lietuvos šešerių metų pradinės mokyklos? "Lietuvos Aidas" spausdino tokius ir kitokius pasisakymus, bet nepr. Lietuva išlaikė du universitetus, ir ne ji likvidavo Kauno universitetą.

Aš ne prieš tai, kad kuo toliausiai už Lietuvos ribų nuskambėtų Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis. Tuojau po Liublino unijos mums buvo gera ir jėzuitų kolegija. Bet kaip toli šiandieninis mūsų pasaulis nuo tų laikų!

Baigdamas savo pasisakymą, doc. J. Grigonis užtikrina, kad mokslas klesti Lietuvoje ir dar labiau suklestės netolimoje ateityje. "Tai mes tiksliai žinome, tai planuojame ir tam ruošiamės" — rašo jis. Labai norėtume tuo tikėti. Jeigu taip iš tikrųjų yra, tai tuo darbu, sprendžiant iš straipsnio, užsiima kiti, bet ne prorektorius mokslo reikalams.

Svarbieji ateitininkų kongreso momentai

Kongresas įvyks Čikagoje 1970 metų rugsėjo 4-7 dienomis

PENKTADIENIS, rugsėjo 4,
Jaunimo Centre
4.00 — 6.00 registracija ir informacija
5.00 — 6.30 kava ir užkandžiai
7.00 literatūros vakaras
9.00 susipažinimo vakaras ir šokiai

ŠEŠTADIENIS, rugsėjo 5,
Jaunimo Centre
8.00 registracijos tąsa
9.00 — 11.00 iškilmingas posėdis: kongreso atidarymas — dr. P. Kisielius; invokacija, garbės ir darbo prezidiumo kvietimas, mandatų ir rezoliucijų komisijų sudarymas, sveikinimai raštu; paskaita — dr. A. Damušis
11.30 darbo posėdis: AFV-bos, sąjungų pirmininkų, At-kų Šalpos Fondo, "Ateities" žurnalo pranešimai, pasisakymai dėl pranešimų.
2.00 — 3.30 simpoziumas: "Ateities" sąjūdžio prasmė ir kryptis — pirmininkauja V. Kleiza
8.00 koncertas — Orchestra Hall, 220 S. Michigan Ave.

SEKMADIENIS, rugsėjo 6,
Jaunimo Centre
9.00 darbo posėdis: konstitucijos pakeitimai, nutarimai bei rezoliucijos
11.00 iškilmingas baigiamasis posėdis: AF vado dr. J. Pikūno kalba, jubiliėjinė deklaracija, prezidiumo pirmininko baigiamasis žodis, Tautos himnas.
2.00 eisena
2.30 iškilmingos pamaldos
6.00 banketas — South Shore Country Club

PIRMADIENIS, rugsėjo 7,
Jaunimo Centre
Posėdis kongreso reikalams pabaigti, sąjungų atstovų pasitarimai.

LAIMINGO LAKŪNO KOVOS

Japonų karo laivyno aviacijos karininko šiurpūs pergyvenimai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

PARUOŠĖ J. VAIČELIŪNAS

XV

Netenku lakūno

Man beskaitant laiškus, pas mane atėjo karininkas (Warrant officer) W. Handa, prašydamas paskolinti sparninį lakūną Hondą žvalgybiniam skridimui į Moresby. Handa čia buvo naujas pareigūnas. Tai buvo pasižymėjęs lakūnas su 15 laimikių Kinijoje. Vėliau buvo skraidymų instruktorium Tsučiura laivyno aviacijos mokykloje. Pacifiko karo veiksmuose jis dar nebuvo dalyvavęs. Aš leidau Hondai skristi su juo, bet pats Honda buvo kitos nuomonės — nenorėjo skristi su Handa. Pasakiau, kad jis turi skristi, nes Handa yra geresnis lakūnas už mane.

Po pietų Honda išskrido kartu su kitais 5 lakūnais, vadovaujant Handai. Po poros valandų į aerodromą grįžo tik 5 "Zerai" — karininkas Handa ir keturi kiti. Honda negrįžo. Aš nubėgau prie Handos lėktuvo ir sušukau: "Kur Honda, kas atsitiko?" Handa liūdnu veidu pažiūrėjo į mane. Išlipęs iš lėktuvo, Handa nusilenkė ir sako: "Aš labai atsiprašau, Saburo, labai atsiprašau, Honda... žuvo. Tai buvo mano kaltė." Handa nuėjo į štabą ir aš paskui jį. Štabe, darydamas pranešimą, jis aiškino: "Mes buvome virš Moresby. Pradėjome sukti ratą 7.000 pėdų augštyje. Priešo lėktuvų ore nebuvo matyti. Aš žiūrėjau į priešo lėktuvus aerodrome ir visai nepastebėjau priešo naikintojų, kurie tain staiga smigo ant mūsų. Tik ju šūviai atkreipė mūsų dėmesį. Aš ir Endo padarėm posūkį į šoną. Kai atsigrįžau, pamačiau Hondos lėktuvą liepsnose."

Abudu pergyvenom

Handa labai pergyveno Hondos žuvimą. Po kiek laiko jis susirgo džiova ir grįžo į Japoniją, kur po ilgesnio laiko mirė. Jo žmona man rašė: "Mano vyras po ilgos ligos mirė vakar. Rašau jums šį laišką, nes to pageidavo mano vyras. Jis prašė mane dar kartą atsiprašyti dėl Hondos žuvimo. Jis sakėsi visą laiką kovojęs sunkiai, bet negalįs sau atleisti, kad dėl po kaltės žuvo Sakai sparninis lakūnas."

Aš taip pat pergyvenau Hondos žuvimą. Tai buvo 20-ties metų amžiaus energingas vyras. Jis galėjo iškilti į pasižymėjusius lakūnus, nes jau turėjo keletą laimikių. Aš oro kovose nesu nustojęs savo sparninių lakūnų. Dabar, kai Hondą išsiunčiau skristi su kitu grandies vadu, jis žuvo.

Mano pagalbininkai

Gegužės 14 d. aš jau turėjau naują sparninį lakūną Hatorį. Antrasis mano sparninis lakūnas Yonekawa buvo geras lakūnas, bet dar neturėjo laimikių. Kartą, prieš pakylant skridimui į Moresby, pasakiau Yanekawai, kai pamatysim priešo lėktuvus, tegu jis užima mano poziciją, o aš jo ir jį dengsiu oro kovoje. Jo veidas nušvito. Skridimui pakilome 7 lėktuvais. Virš Moresby pamatėm keletą priešo naikintojų. Jie skraidė išsimėtę po 2 ar 3 lėktuvus. Aš priartėjau prie ltn. Sasai lėktuvo ir parodžiau, kad noriu pulti du artimiausius priešo naikintojus. Jis sutikė. Kai aš jau sukau tolyn, jis davė ženklą likusiems lakūnams persirikiuoti po du ir pulti priešą.

Naujokas dvikovoje

Aš puoliau ugnimi P-39 iš 200 jardų atstumo, bet nepataikiau. Priešas perėjo į smigimą ir dingo. Antras P-39 taip pat ruošėsi smigti, bet aš buvau jo užpakalyje. Kai pamačiau, kad gera proga Yonekawai, daviau jam ženklą pulti priešą. Yonekawa puolė, o aš užėmiau jo poziciją ir laikiausi 200 jardų atstume. Prasidėjo jų dvikova ir truko iki iš 13.000 pėdų nusileido į 3.000 pėdų augštį. Kadangi P-39 negalėjo nusikratyti "Zeru", pasuko į Moresby aerodromą, kad sulauktų priešlėktuvinės apsaugos pagalbos. Dvikova ėjo toliau. Jie nuskrido už Moresby aerodromo ribų, leisdami trumpas šūvių serijas, bet jos buvo netaiklios. Mes su Hatori sekėme jų kovą. Kai jie buvo beveik virš medžių viršūnių, P-39 nieko nebeliko, kaip bėgti. Bet Yonekawa į jį iš užpakalio paleido ilgą šūvių seriją. P-39 nukrito į džiungles ir dingo. Tai buvo pirmas Yonekawos laimėjimas.

XVI

Gegužės 16 d. rytą keli amerikiečių bombonešiai B-25 puolė mūsų aerodromą ir padarė duobių kilimo takuose bei kitų sužalojimų. Visą dieną praleidome lygindami duobes.

Sugalvojom pokštą

Vakare Nišizama, Ota ir aš nuėjome į radijo patalpą pasiklausyti per Australijos radiją perduodamos muzikos. Staiga Nišizawa sako: "Ar ta muzika nėra mirties šokis?" Mes patvirtinome. Nišizawa tęsė: "Ta muzika man davė mintį — rytoj, kai nuskrisime pulti Moresby aerodromo, galėsime padaryti mirties šokį." Ota pastebėjo: "Nekvailiok." Nišizawa paaiškino, kad mes trys, grįždami iš žygio, išslysime iš rikiuotės ir, sugrįžę į Moresby aerodromą, pademonstruosime mirties šokį. Jei vadas neleistų tokio kvailiojimo, nutarėme tai padaryti be jo žinios. Mes trys nebijojome pasirodyti virš Moresby aerodromo, Juk, skaitant kartu, esame numušę 65 priešo lėktuvus: aš — 27, Nišizawa — 20 ir Ota — 18.

Kautynės ir humoras

Kitą dieną 18-kos "Zerų" skridimui vadovavo Nakajima. Nišizawa ir aš buvome jo sparniniai lakūnai. Moresby aerodromo puolimas nepavyko, nes amerikiečių bombonešiai buvo paslėpti, užmaskuoti. Ore sutikome net tris grupes naikintojų P-39. Jų numušėme šešis, kurių skaičiuje du buvo mano laimikiai.

Kai susirikiavome grįžti į savo aerodromą, aš ženklu pranešiau Nakajimai, kad noriu pulti vieną priešo naikintoją. Jis pamojo ranka, ir aš pasukau atgal. Vėl buvau virš Moresby aerodromo 12.000 pėdų augštyje. Jokių priešlėktuvinių šūviu, jokio priešo lėktuvo ore. Tuo metu netoli manęs pasirodė du "Zero" naikintojai. Nišizawa ir Ota juokėsi. Aš jiems pamojau ranka. (Bus daugiau)

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIŲSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETĄ NUMERIŲ NEMOKAMAI

Kas nori, nors trumpam, pabėgti iš didmiesčio ir surasti ramaus ir gaivinančio poilsio, tas nepravažiuos pro

TOMKŲ VASARVIETĘ,

kuri yra ant pat Atlanto vandenyno kranto ir turi visas sąlygas, apie kurias kiekvienas didmiesčio žmogus per ilgus metus svajoja. **DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITE:**

V. Tomkus, 700 Ocean Dr. Juno Beach, North Palm, Florida 33403, U. S. A. arba skambinti telefonu (305) 844-3388.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537 - 1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9 - 4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

A✝A

Broniui Šimkevičiui

mirus, jo žmonai, dukrai ir sūnui nuoširdžią užuojautą reiškia —

Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Broniui Šimkevičiui

mirus, jo žmoną, dukrą, sūnų ir visas gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

Broniui Šimkevičiui

mirus, jo žmonai ADELEI, šeimai, giminėms bei artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime —

Elena ir Vladas Jaškevičiai
Irena ir Ronaldas Cox'ai
Marija ir Antanas Elijošiai
Janė ir Kazys Ožalai

A✝A

Broniui Šimkevičiui

mirus, jo žmoną ADELĘ, dukrą ELENUTĘ, sūnų RIMANTĄ ir visus gimines bei draugus nuoširdžiai užjaučiame —

A. J. Puteriai
P. V. Urbonai ir jų šeimos

A✝A

Broniui Šimkevičiui

mirus, jo žmonai, dukrai ir sūnui gilią užuojautą reiškia —

O. B. Sergaučiai
J. E. Vitartai

A✝A

Broniui Šimkevičiui

mirus, gilią užuojautą reiškiame jo žmonai ADELEI, dukrai ELENUTEI ir sūnui RIMUI — Nuliūdę —

Albinas ir Elena Ripkevičiai

A✝A

Pranui Penikui

mirus, jo dukterims — JOANAI ir MARIJAI, giminėms bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

M. Krušas *K. Činčius*
V. O. Anskiai

PETRONELEI ALONDERIENEI

mirus Lietuvoje, jos sūnums JUOZUI, VITALIUI ir ANTANUI, žmonoms ir anūkams, bei jų giminėms liūdesio valandoje reiškia nuoširdžią užuojautą —

Niagaros pusiasalio ramovėnai

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ".

Mano 1968 m. automobilis "Ford Cortina" buvo sutaisytas dvi dienas prieš garantijos užbaigą, bet po dviejų savaičių vėl sugedo tas pats starteris. Kai nuvežiau į garažą, man buvo pareikšta, jog už naujas dalis turėsiu sumokėti $46. Atrodo, šie pinigai man turėtų būti grąžinti, nes starterio remontas ir sutrikimai prasidėjo dar galiojančios garantijos metu. C. A., Torontas

Parodydama gerą valią, Fordo bendrovė sutiko padengti pusę sąskaitos. Jūs jau gavote $23 čekį.

Gegužės mėnesį užsisakiau ir nupirkau foto aparatą, žiūronus, peilių ir šakučių komplektą. Gavusi pirkinį, sekančią dieną pasiunčiau čekį prekybos bendrovei, kuri dabar skelbiasi jo negavusi ir reikalauja apmokėti sąskaitą, nors mano čekis jau yra iškeistas banke. Antrą kartą už šį pirkinį negaliu mokėti, nes gyvenu iš senatvės pensijos. H. D., Bracebridge

Patikrinusi sąskaitybą, bendrovė prisipažino padarytą klaidą ir sutvarkė jūsų sąskaitą.

Ką skauda ir kaip gydyti?

Populiaru dabar kalbėti apie dialogą. Geriau, kai kalbėjimas virsta ir pačiu veiksmu. Visiems patiko 1964 m. susitikimas Taboro Farmoj dar prie gyvos a.a. Juozo J. Bačiūno galvos. Kai 1969 m. susitikimą pakartojo dabartinė PLB valdyba, pasigirdo pageidavimų, kad reikėtų rinktis ir vėl kalbėtis ir 1970 metais. Tam PLB valdyba nuoširdžiai pritaria, todėl imasi iniciatyvos pokalbį organizuoti, duodama jam jau ir labiau traukiantį vardą. Šių metų **Bendruomenės - Spaudos - Radijo Diena** įvyks rugsėjo 19-20, šeštadienį ir sekmadienį, Taboro Farmoj, teikiančioj vaišingumą ir idealią aplinką. Simpoziumo būdu bus svarstoma tema "Kas mums skauda ir kaip gydyti". Ji turi apimti aktualiuosius mūsų šios dienos reikalus: lietuvių bendruomenė — stiprėja ar silpnėja? lietuvių spauda — kaip ji savo uždavinius mūsų visuomenėje atlieka? lietuvių radijas — ką jis savo klausytojams duoda ir turėtų duoti? Be bendrųjų simpoziumo posėdžių (vieno ar dviejų — pagal reikalą), taip pat numatomi atskiri susitikimai atskirais reikalais.

Į šią dieną yra kviečiami visi, nes ji atvira visiems. Suprantama, ypačiai laukiami JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių (centrinių, apygardų bei apylinkių valdybų ir visų kitų institucijų), spaudos bei radijo darbuotojai. Vienos nakties nakvynė ir dviejų dienų valgis (pietūs-vakarienė, pusryčiai — vėl pietūs) vienam asmeniui — $15. Registruotis iš anksto, bet nevėliau kaip iki rugsėjo 10 d. šiuo adresu: dr. Antanas Butkus, 2370 Canterbury Rd., Cleveland, Ohio 44118. Visi kviečiami susirinkti rugsėjo 19 d. priešpiečiu; pokalbiai prasidės 2 v. po pietų.

Inf.

LAISVOS ATOSTOGOS

Dabarties šeiminio gyvenimo iškarpa

J. SAVASIS

Vencių šeimoje buvo ramu iki to ryto, kai sprogo netikėta bomba: aštuoniolikametė tėvų vienturtė, mylima ir lepinama dukrelė Jolita staiga tėvams pareiškė:

— Nutariau praleisti atostogas su Johny. Pirmiausia vyksime į pietus, o po to į jo tėvynę Angliją. Greičiausiai tenai pasiliksiu su juo ilgesnį laiką.

Jolitos tėvas, tai girdėdamas, net nemirktelėjo. Tik motina pradėjo bartis:

— Ką tu kalbi, vaikeli? Išvykti vienai su Johny? . . . Kada?. . . Kodėl? . . .

— Todėl, kad jau pasibaigė vaikų vergijos laikai, — atsakė šypsodamasis tėvas. — Šiandien geros šeimos dukra vyksta atostogų su kuo nori ir kur nori; netgi neturi pareigos iš kelionės parašyti atvirutę, kur randasi.

— Bravo, tėte, — sušuko Jolita. — Matau, kad tu mane supranti. Belieka tik, kad tu finansuotum mano kelionę.

— To tai ne, — atsakė visai rimtai tėvas. — Finansuoti — ne! Iki šiol aš tave pakankamai finansavau. O šių dienų jaunimas, būdamas savarankiškas ir laisvas, moka pasirūpinti pinigų savo keliu. Mūsų dienų jaunimas juk nori būti nepriklausomas.

— Gerai, tegul bus taip, — jau ėmė erzintis Jolita. — Tačiau nemanyk, kad tokiomis represijomis sulaikysi mane nuo kelionės. Aš vistiek išvykstu. Net ir lagaminas jau paruoštas.

— Užteks, — užriko motina, — Abudu kartu pakvaišote. Nejaugi abu norite mane įskaudinti?

— Aš čia nekaltas, — atsakė tėvas. — Tai ji su tuo savo Johny. Tačiau neverta perdaug sielotis, nes tas tavo skausmas bus neilgas. Jiedu netrukus grįš atgal. Ar tu manai, kad juodu leisis į nuotykius, kai namie turi viską — visus patogumus?

— Nematysite manęs iki lapkričio mėnesio, o jei panorėsiu, tai grįšiu tik po poros metų, — išdėstė kaip ant delno Jolita. — Jei tik rasiu tarnybą Anglijoje. . .

— Gali susirasti tarnybą Anglijoje, Prancūzijoje, Italijoje, bet tu vistiek grįši. Tarnyba ne tau. Tarnauti — reiškia dirbti, o tu . . .

— Už tat aš ir noriu kuo greičiau išvykti, kad rudenį gaučiau geresnį darbą, — paaiškino Jolita.

— Visa tai gražu, tačiau, dukrele, nesugadink sau atostogų. Jeigu jau norėsi surasti tarnybą, tai pirmiau grįžk ir mes praleisime atostogas drauge, kad ir Miami.

— Tikrai taip, dukrele — įsikišo motina. — Kas tau dabar mūšė į galvą mus palikus išvykti? Nuvyksi su mumis į Miami. Gali pasikviesti ir tą savo Johny. Žinai gi, kad pas mus tau nieko netrūksta . . .

— Ji nori nuotykių, ir gerai daro, — nutraukė žmoną tėvas. — Lagaminas jau paruoštas, gatvėje laukia Johny, ar netaip, dukrele?

— Tikrai taip. Matau, kad esi gerai informuotas apie mūsų kelionę.

— Ne informuotas, o tik ginuosi, nes kitaip būtų baigta. Žinau, kad tu nori išvykti ir nors mes draustume, tu vistiek padarytum savo. Aš leidžiu tau išvykti, nors ir nefinansuoju jūsų kelionės. Kitas senos mados tėvas ne tik nefinansuotų, bet ir leidimo neduotų . . .

— Taip ir turėtum padaryti — įsikišo motina.

— Ne, kitaip aš netekčiau Jolitos pasitikėjimo. Aš Jolitą myliu ir noriu, kad ji jaustų, jog mūsų namo durys yra visuomet jai atviros. Ji gali grįžti kada tik nori.

— Esi diktatorius, despotas, — jau dūko Jolita. — Nesužavėsi manęs savo tokiu veidmainišku sentimentalumu.

— Vaikeli, tu mane įžeidi, — ramiai kalbėjo tėvas. — Tu neturi užgaulioti tėvo, kuris tave myli ir nori tau tik gero. Žiūrėk, tu išvyksti su Johny. O aš galėčiau jį pasikviesti čia į kambarį ir išrengti nuogai. Juk visa, ką jis turi ant savęs, yra mano. Net ir laikrodis ant jo rankos — ir tas mano. Net ir automobilis, kuriuo rengiatės išvykti, yra pirktas už mano pinigus. O tu mane užgaulioji ir sakai, kad esu diktatorius!

— Matau, kad čia reikia tik Mao kiniečių, — prakošė pro dantis Jolita.

— Mao kiniečiai nieko man negalėtų prikišti, nebent tai, kad aš duodu perdaug laisvės savo dukrai ir išlaikau jai patinkamą bernioką — anglą. Bet tau su kiniečiais būtų blogiau: reiktų sunkiai dirbti, o tai nelengva, žinai pati.

— Užteks tų pamokslų! Aš jau važiuoju, — nutraukė tėvo kalbą Jolita.

— Bravo! Geriau paskubėti, nes pavėlavus reikės važiuoti naktį. O Johny nemėgsta vairuoti tamsoje.

— Tai taip ir išvažiuoji? — dejavo motina.

— Tevažiuoja, tevažiuoja, — nukirto tėvas. — Tepasidžiaugia mergaitė laisve pirmiau, negu ateis kiniečiai . . .

Jolita metė įtūžusį žvilgsnį į tėvus, apsisuko ir žodžio neištarusi išbėgo. Kai jau nuaidėjo trenktų durų garsas, Vencius švelniai paėmė žmoną už parankės ir tarė:

— Nesirūpink, žmonele, jiedu šį vakarą grįš.

— Kaip tai šį vakarą? Iš kur tu žinai? Jauni, kai ištrūksta . . .

— Susitariau su Johny, — paaiškino Vencius. — Tas vyrukas nekvailas. Be to, anglas — jam rūpi ir biznis. Jis nuolat neturi pinigų. Daviau jam 100 dolerių su sąlyga, kad šį vakarą parveš Jolitą namo. Jis pažadėjo tai padaryti ir padarys. O kitą šimtinę gaus, kai atvyks į Miami, įtikinęs Jolitą, kad geriausos atostogos yra tik drauge su tėvais . . .

"Grandinėlės" išvykos dalyviai jiems Klevelande surengtoje pagerbimo vakarienėje. Iš kairės: P. Gaižutis, D. Kavaliūnaitė, Al. Narbutaitis ir kiti. Nuotr. V. Bacevičiaus

Tautinių šokių grupė "Gyvataras", vadovaujamas G. Breichmanienės, aplankė visą eilę Kanados vakarų kolonijų. Nuotraukoje — "Gyvataro" šokėjai Winnipege

Esame jauni amžiumi ir dvasia

Tai šių metų ateitininkų stovyklos Wasagoje šūkis. Stovyklos komendantas K. Manglicas stovyklautojams išaiškino to šūkio prasmę: esame jauni amžiumi, esame jauni savo dvasia, esame jauni kaip ateitininkų sąjūdis, nors šiais metais sueina 60 metų nuo ateitininkų įsikūrimo. Organizacija savo dvasia tebėra jauna ir gyva, tikslai ir siekimai nėra pasenę — **"esame jauni".**

Stovykla prasidėjo liepos 26 d. Kaip ir praėjusiais metais, taip ir šiemet kartu vyko dvi ateitininkų stovyklos: jaunučių ir vyr. moksleivių. Abi grupės turėjo atskiras vadovybes ir atskiras programas. Kiekvienos dienos programas ir užsiėmimus derino Gabija Juozapavičiūtė. Visi dėkojo Dievui už gražų orą, nes lyjant ir stovykloje esant tik vienai salei, būtų sunku abiejų grupių programas suderinti.

Šių metų programa buvo paruošta beveik iki detalių prieš stovyklai prasidedant ir visi vadovai buvo iš anksto supažindinti su savo pareigomis. Kiekvienai dienai buvo skiriama atskira dienos tema, kurią pagvildendavo vienas iš vadovų arba kuris nors atvykęs svečias. Vyr. moksleiviai po temos pristatymo pasiskirstydavo į mažus būrelius ir pateiktą temą diskutuodavo. Tokiu būdu pačios temos perdavimas buvo daug įdomesnis ir galėjo įsijungti kiekvienas stovyklautojas. Jaunučiams ta pati ar kita tema buvo pateikiama kitu laiku lengva pasikalbėjimo forma.

Paliestos šios temos: tautiškumas, esame jauni, tikėjimo krizė, šių dienų jaunimo pasimetimas, laiko ženklai, ateitininkai per 60 metų, angažavimasis darbui, asmenybės ugdymas. Buvo suruoštas simpozijumas tema: lietuvybė jaunimo ir vyresniųjų akimis. Simpoziumą sudarė 3 stovyklautojai ir 3 tėvai. Išgirsta gana atvirų ir išsamių pasisakymų.

Pirmą stovyklos savaitę suruošta ekskursija į Stratfordo festivalį, o antrą savaitę — tradicinis 24 mylių žygis "Ateičiai". Dar neaišku, kiek pinigų surinkta (praėjusiais metais — $410).

Kiekvieną dieną buvo ruošiamos skirtingos vakarinės programos, kuriose kartu dalyvaudavo vyresnieji ir jaunučiai. Laisvo laiko labai nedaug. Sportas, dainavimas, tautiniai šokiai, maudymasis, atskirų užsiėmimų būrelių veikla — taip ir pritrūkdavo valandų dienoje. Tačiau visiem smagu, nes netenka nuobodžiauti. Smagu matyti viską darant su užsidegimu. Stovyklinė dvasia atsirado jau pirmą stovyklos dieną ir nuovargio nejautėm ištisas dvi savaites. Smagu yra viską kartu daryti, kartu dainuoti, kartu džiaugtis, kartu mokytis. Atrodo viena didelė graži šeima.

Stovyklos dvasios vadas kun. Ant. Prakapas, OFM, kiekvienai dienai pritaikydavo specialią liturgiją. Mišios buvo laikomos lauke tarp didelių pušų įvairiu dienos laiku arba vėlai vakare deglams šviečiant.

Iš viso stovyklavo 145 jaunuoliai iš įvairių Kanados ir JAV vietovių. Vadovų — 22, daugiausia studentai.

Ir taip prabėgo tos dvi smagios savaitės. Dvi savaitės džiaugsmo, draugystės, juoko ir bendro gyvenimo. Esame jauni! Smagu būti jauniem — ne tik amžiumi, bet ir savo dvasia, smagu šypsotis ir artėti prie Kristaus, to amžinai jauno ir kilnaus idealo.

Stovyklautojas

Moksleivių ateitininkų stovyklos vadovai vainikuoja komendantą K. Manglicą

Kanados Lietuvių Fondas

Nauji nariai ir įnašai:

391. Liegaus, Prano atmin.	$100
392. Tėvai jėzuitai Montrealy	100
393. SLA 72 kuopa	100
394. Zavadskienė, Vera	100

Papildė įnašus: 23. KLB Otavos apyl. valdyba iki $1000.

Aukojo: Sault Ste. Marie mirusiai Marijai Švilpienei atminti: Fondo įgal. J. Skardis 10, apyl. pirm. Z. Girdvainis $5, V. Skaržinskai $3, V. Kramilius $2. Buv. mokytojas Pr. Liegus mirė Lietuvoje 1968 m. Jo atminimui įnašą davė našlė M. Liegienė, turinti restoraną Springhurste. T. jėzuitų įnašą įmokėjo Aušros Vartų par. klebonas kun. L. Zaremba. SLA 72 kuopos Hamiltone pirmininku yra J. Šarapnickas — KLB St. Catharines apyl. pirm. V. Zavadskienė, gyv. Winnipege, yra senosios ateivijos atstovė ir didelė lietuviškų reikalų rėmėja. Šiais metais į Fondą įstojo 33 nariai su $5.500 įnašų. Iki metų galo reikia gauti dar kita tiek. Tada Fondo planas bus išpildytas. Paprastai L. Fondą vasaros metu visi pamiršta — jį prisimena tik tuomet, kai skirstomas pelnas. Mūsų bendruomenėje mėgstama ruošti įvairius sukaktuvių, įkurtuvių, pagerbimo balius. Tokiomis progomis gražiausias sukaktuvininko ar veikėjo pagerbimas būtų — įrašyti jį į Fondo narius. Džiaugdamiesi geru gyvenimu Kanadoje, neužmirškime ir lietuvių gyvybinių reikalų — tapkime Kanados Liet. Fondo nariais.

P. LELIS, vajaus vedėjas

Organizacija, turinti 4 milijonus dolerių

ALGIRDAS BUDRECKIS

Tokia organizacija yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Jos 56-sis suvažiavimas-seimas įvyko š. m. birželio 22-24 d. Niujorke. Jis jau buvo aprašytas spaudoje; čia — tik kelios pastabos.

Pirmiausia — negausus atstovų dalyvavimas: iš 53 kuopų atvyko 95 atstovai. Tai įvyko dėlto, kad Niujorke viešbučiai brangūs, be to, posėdžiai vyko darbo dienomis. Bet tai neišvengiamas nepatogumas, nes Niujorko valstija reikalauja, kad finansinių organizacijų suvažiavimai vyktų šiokiadieniais. Kitaip seimo nutarimai neturi teisinės galios.

* * *

Iš vykdomosios tarybos narių pranešimų paaiškėjo, jog SLA bendras turtas 1970 m. sausio 1 d. pasiekė $3.857.709,42. Išgalės, t.y. turto perviršis, sudaro 149,14%. Reiškia, už kiekvieną $100 indėlio, Susivienijimas padengia tą sumą $149,14. Palyginus su komercinėm draudos bendrovėm, kaip "Prudential", "Mutual Life", kiekvieno nario įdėtas turtas yra bent 20% saugesnis. Bendras narių skaičius yra 8.663; pagal amžių: 1-16 metų — 12,44%, 17-30 m. — 11,24%, 31-55 m. — 20,44%, 56-70 m. — 26,83%, ir 71-93 m. — 29,05%. Daug vyresnio amžiaus narių nekelia baimės, nes SLA narių mirtingumas 1969 m. buvo tik 55,09%. Vadinasi, lietuviai ilgiau gyveno, negu eiliniai amerikiečiai, kurių mirtingumas kiekvenoje amžaus kategorijoje beveik sutampa su paritetu (100%).

* * *

Į SLA vadovybę dvejiem metam išrinkti: prez. — Povilas Dargis, viceprez. — Aleksandras Čaplikas, sekr. — A. Budreckis, ižd. — Eufrozina Mikužiūtė, iždo globėjai — adv. Steponas Briedis ir Jozefina Mileriutė, daktaras kvotėjas — dr. Steponas Biežis. Seimas pagerbė ilgametį vykdomosios tarybos narį Stasį Gegužį, pasitraukiantį iš pareigų. Jis yra buvęs SLA prezidentu 18 metų ir pastaruoju metu viceprezidentu (14 metų).

Seimas, kaip Susivienijimo vyriausias sprendžiamasis organas, svarstė per 70 pasiūlymų, sugrupuotų į 27 skyrius. Svarstymas ir diskusijos truko per tris sesijas. Daugelis siūlymų atkrito, kai paaiškėjo, jog jų priėmimas prieštarautų valstijų draudos įstatymams. Kiti siūlymai buvo balsų dauguma atmesti, kaip pvz. suretinti seimus, kad jie įvyktų kas trejus metus.

Seimas paskyrė: $100 Pitsburgo universiteto lietuvių kambariui, $500 Čikagos universiteto naujame lituanistikos skyriuje studijuojantiems lietuvių kalbą, $100 Elizabeth, New Jersey, šeštadieninei mokyklai.

* * *

SLA turi keletą asmenų, kuriuos paženklino garbės nario titulu. Šio seimo sprendimas suteikti poetui ir advokatui Nadui Rasteniui garbės nario titulą, galima sakyti, buvo lauktas, nes jis savo kūryba ir darbais daug nusipelnė lietuvių tautai. Jis rašo anglų kalba kūrinius, pilnus lietuviško patriotizmo. Jis taip pat anglų pasaulį supažindino su geriausiais lietuvių poezijos raštais. Jis išvertė Ant. Baranausko "Anykščių šilelį", K. Donelaičio "Metus". Seimas taip pat perrinko Juozą Petrėną "Tėvynės" redaktoriumi.

Seimo posėdžiai vyko draugiškoje nuotaikoje, nors buvo keletas išsišokimų. Atstovai ypač daug laiko paskyrė jaunimo klausimams. Džiugus ženklas buvo jaunųjų atstovų aktyvus reiškimasis posėdžiuose. Buvo penki atstovai, dar neperžengę 25 metų slenksčio. Jie buvo išrinkti į SLA jaunimo komisiją.

Nutarta sušaukti sekantį SLA seimą 1972 m. Miami, Floridoje.

• Amerikietis tyrinėtojas Gene Savoy ruošiasi ekspedicijai į Peru džiungles. Prie Amazonės krantų jis tikisi surasti legendinio imperatoriaus El Dorado (Auksinio) baltosios civilizacijos žymes. Šio aukso dulkėse mėgusio voliotis imperatoriaus jau 1595 m. nesėkmingai bandė jieškoti britų lordas Walter Raleigh. El Dorado miesto bejieškodamas, 1925 m. džiunglėse dingo britų pulk. Percy Fawcett. El Dorado, kaip svajonių šalis, yra radusi vietos nevieno poeto kūryboje.

AR NEPASUNKĖS TAUTINĖ VEIKLA?

AL. GIMANTAS

Jungtinėms Valstybėms pergyvenant savotišką vidinę krizę, įvairioje spaudoje pasirodo balsų, siūlančių savuosius receptus kaip išbristi iš šių dienų nesklandumų. Nemažai ta tema matosi pasisakymų laiškų redakcijoms skyriuose, po truputį pasisako ir mažiau ar daugiau įtakingi nuolatiniai laikraščių bendradarbiai. Įdomu, kad visuose tuose pasisakymuose vis dažniau gali užtikti ir įvairias tautybes, t. y. tautinių mažumų bendruomenes. Pastarųjų balsas vis dažniau ir garsiau girdimas. Va, tokios bendruomenės, kaip žydai, jaučia turinti pakankamai didelį svorį ir įtaką JAV gyvenime. Ji laikoma tokia spaudimo grupe. Su jos pageidavimais nori nenori turi skaitytis ir Vašingtonas. Visai nesvarbu, demokratai ar respublikonai būtų vykdomosios valdžios priekyje.

Vis dažniau pradedamos girdėti ir kitos, nors ir mažiau įtakingos, grupės. Spaudoje jau nekartą teko matyti pastabas, priskiriančias prie tų grupių, be jau minėtų žydų, italus, lenkus, graikus, na, ir lietuvius. Visos jos, sakoma, turi savus interesus, ambicijas, įsitikinimus, kurie nevisada pilnai sutinka su vyriausybės užimta linija vienais ar kitais klausimais. O kaikada, girdi, tos grupės išvystančios ir tokį spaudimą, kuris gal iš viso nesutampa su amerikiniais interesais. Todėl jau pasigirsta balsų, kad įvairios tautinės bendruomenės turėtų pirmoje eilėje paisyti daugiau bendrųjų amerikinių, valstybinių interesų ir mažiau rūpintis "lokaliniais ir savanaudiškais" uždaviniais. Esą, šiandien, kai Jungtinių Valstybių viduje gerokai verda visas katilas, kai itin reikalinga visos amerikiečių tautos vienybė ir bendrųjų interesų statymas augščiau visų kitų tikslų, — mažumos esą turėtų suprasti, kad jų reikalavimai šiuo metu neturėtų būti perdaug drąsūs ir jų ambicijos turėtų būti kur kas mažesnės.

Šios visos nuomonės, pasisakymai, surinkti iš visos eilės rašinių ar laiškų, vien tik stengiantis čia perduoti bendrąją mintį, gal ir nėra būdingi visai amerikinei viešajai opinijai, tačiau reikia tokius balsus išgirsti, suprasti ir jų neignoruoti. Juk kas gali žinoti, gal netolimoje ateityje spaudimas į amerikines mažumas gali pasidaryti didesnis. Tiesa, mažumos, kaip balsuotojų grupės, nėra jau taip mažos, bet, jas visas atskirai paėmus, išskyrus nebent žydų bendruomenę, nėra tokios didelės, kurių nusistatymo vienais ar kitais klausimais turėtų paisyti vietiniai politikai. Be to, gerai žinoma, kad mažumos turi kur kas daugiau įtakos vietinės savivaldos ribose, t.y. didmiesčių ir atskirų valstijų valdžios sluogsniuose. Šios institucijos, deja, labai mažai lemia JAV užsienių politiką, nors vidaus reikalų tvarkyme jų balsas yra gana svarus.

Kas toliau? Kol kas nėra rimto pagrindo manyti, kad tautinių mažumų veikla būtų pradėta trukdyti. Ji bus toleruojama ir toliau, bet neatrodo, kad galima bus tikėtis didesnės pagalbos ar materialinės talkos. Turbūt ir toliau bus pasikliaujama laiku, tikint, kad visų mažumų reikalai išsispręs patys savaime . . .

SIMFONINIS
lietuviškos muzikos
KONCERTAS

Diriguoja prof. Vyt. MARIJOŠIUS, groja Čikagos Simfoninis Orkestras. Vieta - ORCHESTRA HALL, 220 So. Michigan Ave., Chicago, Ill., U.S.A. Laikas -

rugsėjo 5 d., 8 valandą vakaro

PROGRAMOJE — Čiurlionio simfoninė poema "Jūra", V. Jakubėno "Miško šventė", Beethoveno "Koncertas Nr. 1", operos "Fidelio" ištraukos. Koncertą atlieka pianistas **A. Smetona,** solistai **D. Stankaitytė, Stasys Baras, Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis.**

Bilietų kainos: parteryje — 8 ir 7 dol., I balkonas — 7 ir 5 dol., II balkonas — 3 dol. Ložėje 6 vietos — 90 dol. Visi bilietai gali būti užsakyti paštu. Čekį rašyti **Lith. R. Cath. Federation "Ateitis"** vardu ir kartu su sau adresuotu voku ir pašto ženklu siųsti šiuo adresu: **Marginiai, 2511 West 69th. Street, Chicago, Illinois 60629, U. S. A. Telefonas: PR8-4585.**

JEI NIEKAS KNYGŲ NERAŠYTŲ . . .

Tėvo ir mokinuko pokalbis

LEONAS URBONAS

— Tėveli, sakyk, kiek Tu pinigų turi? — Akimis cigaro dūmus sekdamas klausinėja smalsus mokinukas.

— Daug, gana daug, — per cigarą atsako verslininkas.

— Turi milijoną?

— Turiu.

— Tėte, ar daug gali pirkti už milijoną?

— Daug.

— Koka-kolos, tėte?

— Ežerą ir upelį.

— O sūrio?

— Kalnus.

— Ir kumpio?

— Kalnus.

— Ir kalnus dešrų?

— Ne. Tiktai vieną.

— Kodėl vieną?

— Nes ji būtų tokia ilga, kad iš jos galėčiau du diržus padaryti — vienu žemę apjuosčiau, o kitu — mėnulį.

— Ar galėtum visas pasaulio knygas nupirkti?

— Ne. Tiktai vieną, o gal du knygynus.

— Galėtum nupirkti paveikslus, skulptūras ir daug daug muzikos plokštelių?

— Labai daug.

— Tėte, žinai, tu esi galingas.

— Ne, vaikeli, nesu galingas. Aš galiu knygų nupirkti tūkstančiais, tačiau už tuos pinigus aš negaliu net ir vienos parašyti, negaliu paveikslo nutapyti, skulptūros nukalti, muzikos sukurti.

— Jei tu negali, tėte, tai kas gi gali?

— Menininkas.

— Kiek milijonų pinigų menininkas turi?

— Jis milijonų neturi.

— Betgi kodėl, ar menininkas nėra galingesnis už Tave?

— Ne, aš esu galingesnis. Aš galiu knygas, skulptūras ir paveikslus pirkti ar nepirkti. Menininkas gi negali paveikslų, knygų, muzikos neparduoti. Jei aš nepirksiu paveikslų knygų, tai jis neturės ko valgyti. Jam reikės į fabriką eiti batų arba dešrų gaminti. Aš visada galiu tas dešras pirkti ir vėl parduoti — man fabrike dirbti nereikės. Matai, esu galingesnis.

Ilgai tylėjo jaunas filosofas. Jo galvelė virškino sąvokas, o penki pirštai stipriai laikė didelį pieštuką. Ant grindų jis bandė rašyti tik ką išmoktus skaičius ir raides.

— Tėte, ar reikia tikėti ką mokytojas sako?

— Žinoma reikia — jis žino, ką sako.

— Tai reikia tikėti ir tai, ką jis šiandien sakė: jei niekas knygų nerašytų, muzikos nekurtų, paveikslų nepieštų, tai Tu ir aš beždžionėmis pavirstume?

— Štai dvidešimt centų, bėk koka-kolos nusipirkti!

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MIŠINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI

TEL. LE. 5-1944

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

OKUPACIJOS SUKAKTIS

Susirinkus visiems kompartijos didžiūnams, Vilniaus filharmonijos salėje buvo atžymėtas Lietuvos sovietinės okupacijos trisdešimtmetis. Įvadinį žodį tarė vilniškės augščiausiosios tarybos prezidiumo pirm. M. Šumauskas: "Lietuva šiandien švenčia didingą ir džiugią šventę — iškilmingai pažymime vieno žymiausių posūkių mūsų tautos istorijoje trisdešimties metų sukaktį. 1940 metų liepos 21-ąją darbo žmonių išrinktas Lietuvos Liaudies seimas, vykdydamas liaudies valią, paskelbė Lietuvoje Tarybų valdžią..." Propagandinė plokštelė ir po 30 metų vis dar tebekartoja tą patį melą. Kai turėtų būti kalbama apie okupanto valios vergišką vykdymą, minima jokios valios tada neturėjusi Lietuvos liaudis, kurią šį kartą M. Šumauskas jau drįsta pavadinti tauta. Popierinę kalbą, pilną popieriuje užfiksuotų statistinių duomenų, pasakė vilniškės kompartijos I sekr. A. Sniečkus. Jis pvz. džiaugėsi, kad pokario metais Lietuvos augštąsias mokyklas baigė 75.000 specialistų, kai tuo tarpu iš nepriklausomos Lietuvos buvo paveldėta tik 7.200. Tenka sutikti, jų skaičius padidėjo truputį daugiau kaip 10 kartų. A. Sniečkus, žinoma, nutylėjo, kad Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžioje buvo tik apie 200 lietuvių su augštuoju mokslu. Taigi, 7.200 nepriklausomoje Lietuvoje išaugusių specialistų šį skaičių padidino ne 10, bet 36 kartus per trejais metais trumpesnį laikotarpį. Įdomu, kur A. Sniečkus būtų atsidūręs su savo dabartine statistika, jeigu jam Lietuvos švietimą būtų tekę pradėti su 200 augštąsias mokyklas baigusių specialistų? Pagal jo statistikos dešimteriopą augimą, atrodo, geriausiu atveju augštuosius mokslus Lietuvoje būtų baigę tik 2.000 lietuvių. A. Sniečkus giriasi pramonės laimėjimais, gaminių eksportu į 76 pasaulio šalis ir daro išvadą, kad Lietuvos valstybingumas Sovietų Sąjungos sudėtyje suklestėjo kaip niekada. Kokia gali būti kalba apie valstybingumą, kai eksportą tvarko ir užsienio valiutą už jį susirenka Maskva, Lietuvai atsilygindama jokios vertės užsienyje neturinčiais rubliais? O ir už tokią paslaugą A. Sniečkus turi atsilyginti Sovietų Sąjungai: "Partija visuose savo veiklos etapuose pirmaeilę reikšmę skiria darbo žmonių komunistiniam auklėjimui. Ir Lietuvos komunistai deda daug pastangų, formuodami Tarybų Lietuvos darbo žmonių komunistinį sąmoningumą, komunistinę pažiūrą į darbą, į visuomeninę nuosavybę, į santykius su broliškomis tautomis, į bendrus visos liaudies, visos socialistinės Tarybų valstybės reikalus..." Po tokio vergiško įsipareigojimo sovietiniam komunizmui ir Sovietų Sąjungai atramos netenka sekantis A. Sniečkaus prasitarimas: "Imperializmo ideologai savo tikslams pasiekti šiandien aktyviai naudoja lietuviškuosius buržuazinius nacionalistus, gyvenančius užsienyje, kurie išdavė savo krašto interesus..." Krašto išdavimas yra labai sunkus kaltinimas. Kam jis geriau tinka — komunistams Lietuvoje ar išeiviams lietuviams, kovojantiems už Lietuvos nepriklausomybę, nuspręs ne A. Sniečkus, bet lietuvių tautos istorija, kurios neįmanoma apgauti net gudriausia propaganda.

MUGĖ IR GEGUŽINĖ

Dainų šventės išvakarėse Vilniaus Kalnų parke kooperatininkai surengė lietuvišką mugę su putojančiu alučiu, kvapnia vilniečių duona su česnaku, ragaišiais, virtinėmis riestainių. Vakare toje pačioje vietoje įvyko aštuoniolikos liaudies ansamblių gegužinė, pradėta derliaus nuėmimo pabaigtuvių tradicinėmis dainomis ir šokiais. Žiūrovus linksmino gegužinėje atsiradęs didysis keliauninkas Palangos Juzė. Kupiškėnų liaudies teatro etnografinio ansamblio moterys padainavo "Vargo mergelę", skambėjo A. Bražinsko harmonizuota liaudies daina "Saldus alus", L. Povilaičio — "Buvo gardus alutis", sukosi poros "Padūkėlio", "Jerubėlės", "Kupolinio" bei kitų šokių ir žaidimų taktu.

DAINŲ ŠVENTĖ

Jubilėjinę dainų šventę Vilniaus Vingio parke pradėjo organizacinio komiteto pirm. L. Diržinskaitė-Piliušenko įvadine kalba, kurios didžioji dalis buvo skirta sovietinės okupacijos trisdešimtmečiui ir, žinoma, Lenino šimtajam gimtadieniui. Koncertinės programos pradžioje vyr. dirigento K. Kavecko diriguojamas mišrus choras padainavo R. Žigaičio kantatą "Leninui, Tėvynei — širdies sutartinė". P. Tamaliūno "Dainos apie Leniną" dirigentu buvo J. Švedas. Atidavus duoklę Leninui, buvo pereita prie tokių dainų, kaip R. Žigaičio "Saulele, motule", A. Bražinsko "Padangėj mūsų šiandien šventė", liaudies daina "Plaukė žąselė per ežerėlį", V. Barkausko — "Antkapiai prie kelio". Be mišraus choro, šventėje atskirus pasirodymus turėjo vaikų, vyrų ir moterų chorai, o taip pat ir Lietuvos kapela, pagrojusi "Pabrolių maršą", "Grok, Jurgeli", "Polką". K. Kavecko diriguojama visa estrada šventę užbaigė B. Dvariono tradicine daina "Kur Nemunas teka". Bene pirmą kartą buvo sujungta visų ligšiolinių dainų švenčių numeracija. Dainų šventės vyr. dirigentas Konradas Kaveckas "Tiesos" liepos 18 d. laidoje netgi paskelbė rašinį "Daina po Lietuvą skamba", primindamas skaitytojams 1923 m., 1928 m. ir 1930 m. nepriklausomoje Lietuvoje surengtas tris pirmąsias šventes, jų pagrindinius rengėjus, dirigentus ir kompozitorius. Šiemetinė dainų šventė oficialiai buvo pristatyta kaip IX toks respublikinio masto renginys, įjungiant ir tris dainų šventes nepriklausomoje Lietuvoje. Vengdamas buržuazinės Lietuvos termino, K. Kaveckas savo rašinyje kalbėjo apie lietuvių dainų šventes. Susidaro įspūdis, jog Lenino gimtadieniui ir sovietinės okupacijos sukakčiai skirtos IX dainų šventės bendrasis drabužis buvo sovietinio sukirpimo, bet pamušalą, kuris visada būna arčiau žmogaus širdies, išlaikė lietuvišką. Be K. Kavecko ir J. Švedo, dirigentų gretoms priklausė: L. Abarius, A. Krogertas, Ž. Barauskienė, H. Perelšteinas, A. Jozėnas, J. Vanagas, J. Dautartas, P. Jankauskas, A. Žeimienė, J. Šidlauskas, P. Sližys, R. Varnas, J. Gaižauskas ir P. Bekeris. Dalyvavo: 146 mišrūs masiniai chorai, 39 mišrūs pajėgieji chorai, 22 vyrų chorai, 42 moterų chorai, 54 vaikų chorai ir 36 kaimo kapelos.

ŠOKĖJŲ PASIRODYMAS

Sekančią dieną vilniečiai rinkosi į "Žalgirio" stadioną, kur dainų šventę pratęsė iš visos Lietuvos suvažiavę šokėjai. "Šoksim šokimėlį", pirmoji pasirodymo dalis, buvo skirta liaudies šokiams. Pradėta J. Lingio ir kompoz. A. Raudonikio "Kolūkio pirmininku", ji linksmino žiūrovus "Kalatiniu", "Sukčium", liaudies ratelių pyne "Šitam dideliam būry", atskirais latvių, estų, gruzinų, ukrainiečių ir rusų šokėjų pasirodymais, bendru šokiu "Suk, suk ratelį". Antroje "Subatvakario" dalyje turėjo progą pasirodyti jaunimas su pramoginiais šokiais — valsu, samba, čia-čia-čia, o pačiam subatvakariui atstovavo vaikus pakeitę dėdės ir tetulės, kaikurie jau pradėję savo antrąją jaunystę. Dėmesio centre buvo trečioji šokėjų šventės dalis — "Žirgeliai pakinkyti", etnografiniais elementais atkurtos lietuviškos vestuvės. Jaunimas ir senimas šoko vestuvinius šokius — "Rezginėlę", "Šlepsiuką", "Sadutę", "Bijūnėlį lenkiau", "Saldinuką", "Prikeltuvių maršą", "Martuotinį", "Dovanų šokį", "Kraitvežių dainą". Propagandinei duoklei buvo panaudotas "Suktinis", kurio melodijai skambant, šokėjų figūros stadiono vejoje išrašė "TSKP" ir "Tarybų Lietuvai XXX". Tas nelemtasis "TSKP" reiškia Sovietų Sąjungos komunistų partijos santrumpą. Leninas kažkodėl šį kartą buvo užmirštas. Šventės baletmeisteriais buvo J. Lingys ir K. Motuza, režisiere—M. Vyskupaitienė, muzikinės dalies vadovais — J. Gaižauskas ir A. Raudonikis. Programoje dalyvavo 124 liaudies šokių kolektyvai, 85 pagyvenusių žmonių kolektyvai, 25 pramoginių šokių kolektyvai, 41 vaikų šokių kolektyvas ir 79 pučiamųjų orkestrai.

PIRMASIS GARAŽAS

Vilniuje, Dzūkų ir Aerodromo gatvių kampe, pradėtas statyti aštuonių augštų garažas taksistų automobiliams. Spaudoje džiūgaujama, kad jis bus pirmasis toks pastatas visame Pabaltijyje. Žemutiniuose dviejuose augštuose įsikurs remonto dirbtuvės ir automobilių plovykla, o kituose šešiuose augštuose, turinčiuose kylantį straigtinį įvažiavimą, bus galima sutalpinti 750 automobilių. Statybai naudojami surenkami gelžbetonio gabalai.

V. Kst.

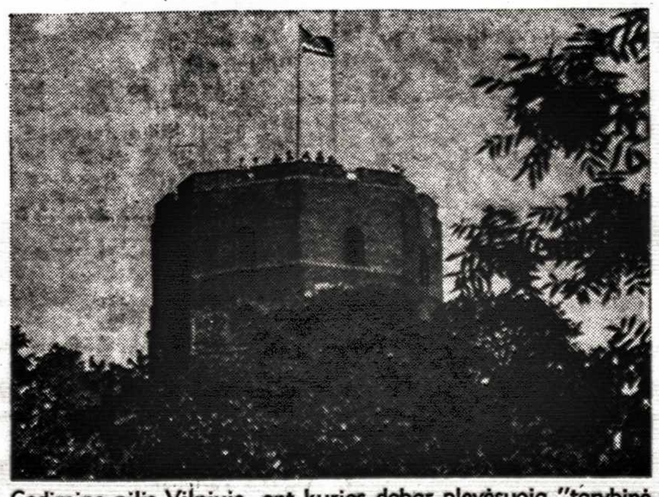

Gedimino pilis Vilniuje, ant kurios dabar plevėsuoja "tarybinė vėliava", įvesta okupacinės Sov. Sąjungos valdžios

BALFo darbuotojai — centro valdybos nariai, kurie rūpinasi viso pasaulio lietuvių šalpa. Pirmoj eilėj iš kairės: E. Vaišnoraitė, M. Kregždienė, dr. E. Armanienė, pirm. kun. V. Martinkus, I. Trečiokienė, A. Trečiokas, B. Spudienė ir kt.

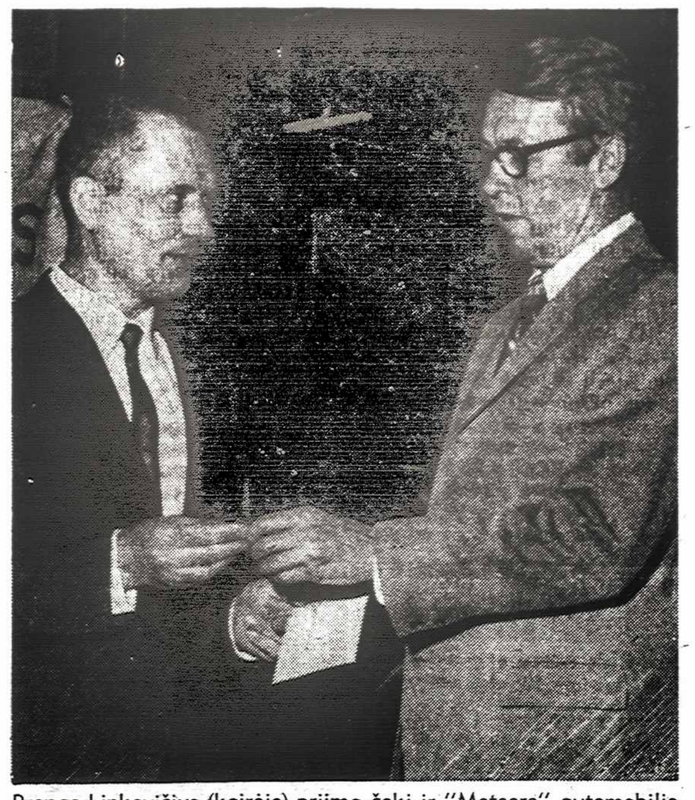

Pranas Linkevičius (kairėje) priima čekį ir "Meteoro" automobilio raktus iš Oakvillės Fordo įmonės direktoriaus E. R. Lindow Kanadoj

AUTOMOBILIS IR $6000 PRIEDO

Skaitytojas suklys — manydamas, kad aš čia siūlau dar vieną būdą be didelių pastangų uždarbiauti ar praturtėti. Ne, čia ne reklama. Pardavinėti ką nors šiuo atveju niekam neteko, tik gabumas ir prisitaikymas aplinkai pagelbėjo.

Pranas Linkevičius, Oakvilės lietuvių bendruomenės narys bei pareigūnas, laisvoje Lietuvoje nespėjo baigti universiteto. Kaip išvietintasis emigravo į Kanados kasyklas šiaurėje, paskui persikėlė į Wellandą, vėliau į Oakvillę, kur pastoviai įsikūrė. Jau šešiolika metų dirba Fordo fabrike. Ten jis iš vieno galo į kitą nešiodavo sunkią dėžę, su kuria tikrindavo, ar tiksliai veikia automobilių elektrinės sistemos.

Įkyrėjo jam ta kebli dėžė, tai namie, savo mėgėjiškoj dirbtuvėlėj jis suplanavo ir patobulino matavimo instrumentų dėžutę, kurią jis galėjo nešioti savo kišenėj. Išradimas apsimokėjo. Jo paties darbas palengvėjo ir tapo našesnis. Fordo bendrovė jam už tai paskyrė 1970 m. automobilį "Meteorą" ir $6.000 priedo. Iš tūkstančių kitų varžovų Prano Linkevičiaus išradimas buvo apdovanotas augščiausia šių metų premija. Pats išradėjas ne tiek apie premiją galvojo, kiek bandė savo darbą palengvinti. Nuo to laiko ne tik jis, bet ir visi Fordo bendrovės inspektoriai Š. Amerikoje šiuo išradimu naudojasi. Įvykį aprašė ir išradėjo nuotraukas įsidėjo keli laikraščiai, įskaitant ir "Toronto Daily Star" (1970 m. liepos 16 d. laidoje).

A. Mst.

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:
depozitus ... 5%
šėrus ir sutaupas ... 6½%
už vienų metų terminuotus indėlius ... 7½%

Duodame:
asmenines paskolas iš ... 10%
nekiln. turto paskolas iš ... 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.100.000.

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai
R. Denninger Limited
HAMILTON — ONTARIO — CANADA
284-288 KING STREET EAST — 528-8468
740 UPPER JAMES STREET — 389-4113
Nemokama autoaikštė prie abiejų krautuvių

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

DR. H. BRAZAITIS, PLB valdybos visuomeninių reikalų vicepirmininkas, lankėsi Europoj nuo birželio 18 iki liepos 22 d. Paryžiuj jis kalbėjosi su Prancūzijos LB pirm. kun. J. Petrošium, Romoje — su Lietuvos diplomatijos šefu min. St. Lozoraičiu, Lietuvos pasiuntinybės Vatikane sekr. St. Lozoraičiu jr. ir kt. darbuotojais. Pakeliui Niujorke buvo susitikęs su VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnu, vicepirm. J. Audėnu ir dr. J. Puzinu. Romoj taip pat dalyvavo lietuvių koplyčios šv. Petro bazilikoj šventinimo iškilmėse. Koplyčia padariusi gerą įspūdį; tai esąs lietuvių tautos laimėjimas, tik ateity ji turėšianti gauti ir oficialų lietuvių koplyčios pavadinimą, kokį turinčios kitų tautų, pvz. lenkų, koplyčios.

MILDA LENKAUSKIENĖ, PLB valdybos jaunimo vicepirmininkė, liepos 15 išvyko į Europą, kur tarėsi su įvairiais lietuvių veikėjais.

BENDRĄJĮ BALTIEČIŲ KOMITETĄ liepos 20 d. priėmė JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Europos reikalams Martin J. Hillenbrand ir kiti oficialūs pareigūnai. Baltiečių komiteto delegacijoje lietuviams atstovavo ALTos pirm. inž. E. Bartkus ir valdybos narys dr. K. Šidlauskas. M. J. Hillenbrandui įteiktame memorandume buvo pabrėžta Sovietų Sąjungos įvykdyta agresija Baltijos respublikose, JAV atsisakymas ją įteisinti, baltiečių tautinis atsparumas sovietinėje okupacijoje, Kremliaus nesiskaitymas su Jungtinių Tautų principais bei žmogaus teisių deklaracija. M. J. Hillenbrand užtikrino baltiečių delegacijos narius, kad JAV vyriausybė nežada keisti savo ligšiolinės linijos. Valstybės departamente ir toliau bus paliktas specialus Baltijos valstybių skyrius, o jų laisvės bylai bus teikiama moralinė parama. Paklaustas, kodėl "Free Europe" radijas neturi transliacijų baltiečių kalbomis, M. J. Hillenbrand teisinosi, kad ši įstaiga nėra valstybės departamento žinioje. Iškėlus JAV ir Sovietų Sąjungos konsulinės sutarties galimą neigiamą poveikį Baltijos valstybių užgrobimo nepripažinimui, M. J. Hillenbrand konstatavo, jog konsulinių veiksmų atlikimas dar nereiškia tarptautinio valstybės ar vyriausybės pripažinimo. Čia buvo turimas galvoje toks atvejis, kai JAV pareigūnams tektų tvarkyti savo piliečių reikalus Estijos, Latvijos ir Lietuvos teritorijose. Jeigu kada įvyktų Europos saugumo konferencija, JAV vyriausybė stengsis neįteisinti Baltijos valstybių sovietinės okupacijos. M. J. Hillenbrand sakėsi neseniai skaitęs pranešimus apie stiprius Baltijos kraštų tautinius veiksmus, kurie liudija, jog baltiečiai puoselėja išsilaisvinimo mintį. Baltiečių delegacija taipgi norėjo žinoti, ar valstybės departamentas pritartų JAV kongreso iniciatyvai pravesti užsienio paramos įstatymo papildui, kurio dėka finansinę paramą galėtų gauti Baltijos tautinių komitetų išlaikomos radijo programos. M. J. Hillenbrand paprašė šį sumanymą išdėstyti raštu, nes norėtų jį perduoti savo ekspertams ir po to duoti oficialų atsakymą.

BALTIEČIŲ LIAUDIES DAINŲ ir tautinių šokių festivalį latvių sodyboje "Priedaine", Freehold, N. J., rugpjūčio 22, šeštadienį, 4 v. p.p., rengia BATUNas, siekdamas tampresnių ryšių tarp baltiečių masių. Kartu bus pravestos ir baltiečių sportinės varžybos. Lietuviams koncertinėje festivalio programoje atstovaus J. Matulaitienės vadovaujama Niujorko tautinių šokių grupė, neseniai atžymėjusi 25 metų veiklos sukaktį, akordeonu palydima muz. V. Strolios. Latviai festivalin atsiųs J. Ozolinš vadovaujamą tautinių šokių ir kanklių ansamblį "Dzintars", estai — gimnastų grupę, solistę Ell Tabur, New Jersey tautinių šokių grupę, kurios vadovas yra F. Rikka. Festivalio reikalus tvarko K. Miklas. Programai vadovaus I. Rupners, įvadinį žodį tars N. Trepša. Po programos bus bendras baltiečių pasilinksminimas ir šokiai. Festivaliui atžymėti BATUNas išleidžia gausiai iliustruotą leidinį su programa. Ji galės įsigyti visi baltiečių festivalio dalyviai.

KUN. ANTANAS PERKUMAS, Venecuelos lietuvių kapelionas, grįždamas iš koplyčios šventinimo iškilmių Romoje, lankėsi Čikagoje ir buvo apsistojęs Šv. Kryžiaus parapijos klebonijoje.

LTS KORP! NEO - LITHUANIA stovykla — rugpjūčio 30 — rugsėjo 6 d.d. Blue Water Manor, Diamond Point, N. Y. Registruoja ir priima $10 užstatą (bus įskaitytas į stovyklos mokestį) Bronius Kasakaitis, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

IŠTIKTAS ŠIRDIES SMŪGIO, Worcester, Mass., klubo šaudykloje mirė Jonas Gailiūnas, 1939 m. Šveicarijoje įvykusiose tarptautinėse šaudymo varžybose Lietuvai iškovojęs III vietą. Nepriklausomoje Lietuvoje jis dirbo policininku, buvo Gruzdžių nuovados viršininko pavaduotoju. Šaudymo varžybose JAV buvo laimėjęs net 52 prizus.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJOS naujojo bendrabučio pamatams velėną atvertė direktorius V. Natkevičius, Vokietijos LB valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius, lietuvių katalikų sielovados direktorius prel. dr. J. Aviža ir bendrabučio statybos vajaus vadovas kun. Alf. Bernatonis. Buvo kviestas, bet negalėjo atvykti ev. liuteronų kun. A. Keleris. Pagrindinį žodį tarė Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius vokiečių ir lietuvių kalbomis. Naujojo bendrabučio statyba atsieis apie milijoną markių, kurių du trečdalius parūpins Bonna ir Baden-Wuerttembergo vyriausybė. Patiems lietuviams teks sutelkti tik vieną trečdalį. V. Natkevičius konstatavo mokinių sumažėjimą iki 55, kai tuo tarpu gimnazijai išsilaikyti jų reikia 80. Naujiems mokslo metams tikimasi surasti 25 mokinius. Ypatingas dėmesys bus skiriamas Kanadai ir JAV, kur nėra nė vienos lietuviškos gimnazijos. Mokslas ir pragyvenimas Vasario 16 gimnazijoje vienam mokiniui tekainuoja 70 DM — mažiau kaip $20. Pavyzdžiu V. Natkevičius nurodė vengrus, kurie savo gimnazijoje turi net 70 jaunuolių iš JAV. Kanados ir JAV lietuvių jaunimą mokytis Vasario 16 gimnazijoje skatins šią vasarą JAV lietuvių jaunimo stovyklose praleidžiantis Vasario 16 gimnazijos berniukų bendrabučio vedėjas kun. H. J. Šulcas. Bendrabučio velėnos atvertimo proga taipgi kalbėjo Vokietijos LB vicepirm. kun. Br. Liubinas ir statybos vajaus vedėjas kun. Alf. Bernatonis. Vokiečių spaudos pranešimu, apie 15.000 vokiečių kilmės lietuvių iš sovietų okup. Lietuvos nori atvykti į V. Vokietiją. Galimas dalykas, Maskva juos sutiks išleisti, kai bus pasirašyta V. Vokietijos ir Sovietų Sąjungos nepuolimo sutartis. Tokiu atveju nauja jaunimo banga įsilietų į Vasario 16 gimnaziją.

NAUJOJO BENDRABUČIO statybos pradžia buvo atžymėta trim parodom. Studijų savaičių dalyvių, Kalėdų eglučių, vysk. A. Deksnio lankymosi iškilmių bei kitų svarbesniųjų įvykių nuotraukų parodą surengė neblogai fotografavimo techniką apvaldęs kun. J. Dėdinas; mokinių piešinių ir karpymo darbų parodą — gimnazijos mokytojas dail. Alf. Krivickas. Trečiosios parodos eksponatus sudarė keletas M. K. Čiurlionio reprodukcijų, Lietuvoje kuriančių grafikų Alg. Steponavičiaus, B. Žilytės-Steponavičienės knygų iliustracijos, R. Gibavičiaus ciklas "Vilnius" ir pernai mirusio jauno talentingo grafiko Arūno Tarabildos darbai. Velėnos atvertimo iškilmė sutraukė nemažą būrį tėvų ir mokinių. Buvo jaunuolių atvykusių net iš Miunchено ir Koelno. Svečiams apnakvinti Schwetzingeno lietuvių sargybinių kuopa gimnazijos parke pastatė didžiulę palapinę. Bufetu rūpinosi iš Kaiserslauterno atvykęs J. Miškinis, muzika ir garsintuvais — kun. J. Dėdinas, loterija — O. Bartusevičienė, talkinama kitų gimnazijos mokytojų žmonų.

Italija

LIETUVIAI SALEZIEČIAI, įkūrę naują centrą prie Romos, gavo $7.800 paramą iš Vatikano per generalinį saleziečių vienuolijos prokurorą. Tai paramai gauti lietuvių saleziečių viršininkas kun. Pr. Gavėnas pateikė atitinkamą dokumentaciją, kurioje buvo pavaizduota lietuvių religinė būklė Lietuvoje ir išeivijoje. Tai buvo kartu atsakymas į kaikurių Vatikano pareigūnų abejonę: "Ar po 25 metų tremties dar galima tikėti išeivių lietuvybe?" Be to, lietuviai savo veikla įrodė popiežiui, kad tikėjimas lietuvybe yra gyvas. Lietuvos kankinių koplyčios šventinimo proga saleziečius taipgi parėmė kard. A. Samore $1560 auka.

VASAROS STOVYKLA saleziečių vasarvietėje Alpėse stovyklauja 31 mergaitė ir 26 berniukai (beveik visi iš Westfalijos) ir 8 suaugusieji.

KUN. PROF. PAULIUS RABIKAUSKAS, SJ, lietuvis istorikas, dėstąs paleografiją ir diplomatiką Romos Gregoriaus popiežiškojo universiteto istorijos fakultete, šių mokslo metų pabaigoje buvo išrinktas istorijos fakulteto dekanu.

LIETUVIŲ KOPLYČIOS šventinimo iškilmes atžymėjo visa eilė italų dienraščių; ją vadina "capella Mater Misericordiae di Vilna" — Vilniaus Gailestingumo Motinos koplyčia. ELTOS pranešimu, "Roma—Napoli" laikraštis prasitarė, jog lietuviai šią koplyčią norėjo skirti Lietuvos kankinių atminimui, bet Vatikano įstaigos nedavė leidimo, vengdamos įtampos su Maskva. Nemaža vietos koplyčios šventinimo iškilmėms skyrė Romos dienraščiai "Il Popolo", "Il Tempo", Milano dienraštis "Avvenire" bei kita spauda. Visi jie koplyčią skaitytojams pristatė kaip Vilniaus Gailestingumo Motinos, atseit, Aušros Vartų Marijos.

PREL. P. RAGAŽINSKAS, Šv. Juozapo parapijos klebonas Sao Paulo mieste, Brazilijoje, laišku kreipėsi į lietuvių saleziečių direktorių Italijoje kun. Pr. Gavėną, siūlydamas saleziečiams perimti jo vadovaujamą parapiją Brazilijoje. Šiuo reikalu jau yra gautas Sao Paulo kardinolo sutikimas. Prie parapijos saleziečiai galėtų suorganizuoti lietuvių kilmės berniukams bendrabutį ar parengiamąją seminariją.

LONDON, ONT.

LIETUVIŲ DIENA LONDONE. Kaip paprastai ir šį kartą per Lietuvių Dieną įvyks didysis **Susipažinimo Balius**, skirtas tiek suaugusiems, tiek ir jaunimui. Jis bus šeštadienio vakare miesto centre esančiose patalpose, talpinančiose 1100 asmenų. Balius bus vienoje salėje, turinčioje daug erdvės. Rengėjai tvirtina, kad prakaituoti tikrai nereiks. O be to, tai bus jau **spalio 10 d.** vakare! Čia bus visa, kas padeda nuotaiką pataisyti: geras orkestras, turtingas bufetas, daug seniai matytų pažįstamų ir t.t. Turintieji klausimų gali kreiptis į baliaus komisijos pirmininką J. Butkų, 687 Brant St., London, Ont.; tel. 439-6889.

LD-Kor-DE

HAMILTON, ONT.

TAUTOS ŠVENTĖS minėjimas yra rengiamas Tautos Fondo skyriaus rugsėjo 12 d. Jaunimo Centre. Meninę programos dalį atliks Londono "Baltijos" ansamblis. Bus vaišės ir linksmi šokiai, grojant V. Babecko orkestrui. Ta pačia proga bus užbaigtas TF vajus. Iki šiol Hamiltone surinkta $850.

UŽ PLATŲ STRAIPSNĮ apie katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje vietos dienraštis susilaukė tik vienos padėkos iš KLB krašto valdybos, kurios atvirą laišką dienraštis paskelbė liepos 22 d. Gaila, kad hamiltoniečiai, o ypač katalikiškos organizacijos, šaltai pažiūrėjo į tokį svarbų reikalą. Kam tuomet aimanuoti, kad angliškoji spauda parodo mums nepalankumo? **K. B.**

SVEČIAS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS inž. Laimutis Bakšys atvyko trijų mėnesių viešnagei pas savo tėvus. Jo žmona ir dukrelė pasiliko Lietuvoje. Savo tėvo jis nematė 26 metus. Vietinis dienraštis "The Spectator" liepos 29 d. laidoje įdėjo šeimos nuotrauką ir pasikalbėjimą. Tarp kitko pastebėta, kad Hamiltone yra 150 lietuvių šeimų, kurių vaikai tebėra anoj pusėj geležinės uždangos ir negali atvykti Kanadon. Inž. L. Bakšys esą ruošia doktoratą, o jo brolis dirba kaip dailidė Lietuvoj. Dienraščio korespondentui svečias pareiškė: "Kai grįšiu į Sov. Sąjungą, visi mano draugai klaus, kaip atrodo Kanada. Aš jiems papasakosiu visą tiesą".

"THE SPECTATOR" liepos 25 d. laidoje paskelbė recenziją apie knygą anglų kalba "Abel". Joje primenama, kad tasai pagarsėjęs sovietų šnipas Rudolph Ivanovich Abel, dirbęs Niujorke, atvyko į JAV per Kanadą su Detroite mirusio lietuvio Andrew Kayotis pasu. Pastarasis miręs Lietuvoje 1947 m., o jo dokumentai patekę į tuometinės KGB rankas. Vėliau Abel pakeitęs tą pavardę į Emil Robert Goldfuss.

PADĖKA

Nuoširdžią padėką reiškiu ligos metu lankiusiems mane ligoninėje ir namuose: p. p. St. M. Klemkoms, A. B. Steponavičiams, K. R. Narbutams, p. Bungardoms, "Aukurui" — vadovei E. Kudabienei ir pirmininkui K. Mikšiui, Br. Grajauskui, V. Miškiniui, T. Vainauskui, C. Choromanskiui, p. Šturmaičiui, SLA 72 Kuopos atstovui St. Pilipaičiui ir pirmininkui J. Šarapnickui iš St. Catharines, p. Petraičiui, V. Blauždžiui, p. Mačiulaitienei, S. Skripkienei, K. L. K. Moterų Draugijos atstovėms — E. Kybartienei ir O. Pilipavičienei, J. Raguckiui, A. Mingėlai, D. Stukui, J. Vaičaičiui. Ypatingą padėką reiškiu St. ir Mikalinai Aleksams už visokeriopą pagalbą ir parodytą nuoširdumą —

A. Kaušpėdas

VANCOUVER, B.C.

TAUTOS FONDUI papildomai gauta $10 auka iš Juozo Geleževičiaus. A. S.

ČESNAKAS — geras vaistas
Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

"Tūboto gaidžio metai"

ALĖ RŪTA

Kazimiero Barėno, produktyvaus rašytojo ir nuoširdaus "Europos Lietuvio" bei knygų leidyklos "Nida" darbuotojo, ankstyvesnės novelės, ypač "Atsitiktiniai susitikimai" (1968 m.), sulaukė plataus dėmesio ir palankaus įvertinimo.

Nemažai jau rašyta ir apie 1969 m. išleistą stamboką (438 p.) knygą "Tūboto gaidžio metai". Ką gi autorius norėjo šiuo keisto vardo veikalu pasakyti ir kaip jį išvystė bei pripildė? "Tūbotas gaidys" — tai vokietis, visagalis von Tierholcas, kuris siautėjo Pavandenės parapijoje ir apylinkėse pirmojo pasaulinio karo pabaigoje. Aprašomi to meto žmonės ir nuotaikos Lietuvoj.

Autorius šios knygos žanro neįvardina, užtat ir mums nepridera jo spėlioti; svarbiausia, ar tai grožinės literatūros veikalas?

Pagrindinis K. Barėno dėmesys čia skiriamas — žmogui, sodiečiui, augštaičiui. Gyvenimo aplinka, darbai, vargai ir nelaimės, tų paprastų žmonių dvasinės aspiracijos aprašyta su dideliu įsijautimu, smulkmeniškai, bet nešališkai, be perdėjimų. Teigiamų ar neigiamų veikėjų kaip ir nėra, yra tik žmonės. Net ir priešai-vokiečiai vaizduojami be autoriaus neapykantos. Jų darbai iš visuotinio žmonių pasakojimo kelia pasibaisėjimą. Pora gi vokiečių pavaizduoti gana žmoniškais.

Ir visų veikėjų darbai, jų dialogai nubrėžia charakterių savybes, o ne autoriaus nusakymai; autorius kartais tik papildo. Pvz.

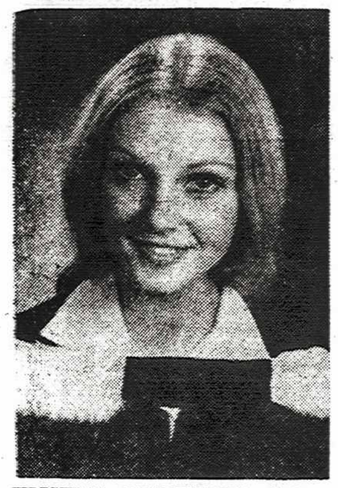

KRISTINA KRŪMINAITĖ, baigusi Toronto universitete humanitarinius mokslus bakalauro laipsniu — BA. Gimusi 1947 m. liepos 2 d. Špakenberge, V. Vokietijoje. Montrealyje baigė St. Thomas katalikų mokyklą ir lietuvių šeštadieninę, Toronte — Humberside Collegiate. Priklausė Aušros sporto klubui, jūrų skautėms ir lietuvių studentų organizacijai.

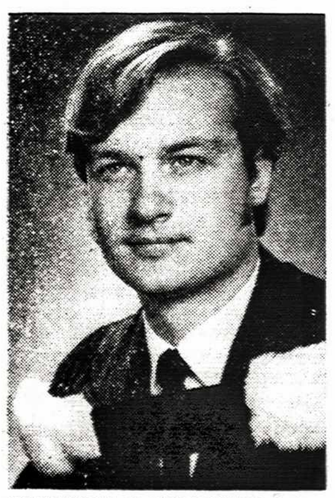

EDUARDAS C. LEPARSKIS, baigęs šiais metais Toronto universitetą B. Sc — gamtos mokslų bakalauro laipsniu. Sūnus Dagmaros ir Cezario Leparskių. Gimęs 1949 m. rugsėjo 13 d. Toronte. Gimnaziją baigė Burnhamthorpe Collegiate 1967 m. Priimtas į Toronto universiteto odontologijos fakultetą.

ALGUTĖ VIZBARAITĖ, baigusi Mc Gill universitetą Montrealyje. Diplomą Bachelor of Nursing gavo konvokacijos metu birželio 3 d. Šiose iškilmėse Montrealyje dalyvavo jos tėvai Jonė ir Pranas, sesutė Loreta, kurie gyvena Hamiltone. A. Vizbaraitė nuo rugsėjo 1 d. pradės dirbti Šv. Juozapo ligoninėje Toronte gailestingųjų seserų instruktore.

gera apybraiža našlio ūkininko ir davatkos, kurie iš tolo vienas į kitą žvilgčiojo, bet nedrįso pasisakyti. "O kuo Julė negera? Ir prie bažnyčios, tiks ir į seklyčią . . . ." Vaizduojant jos stropumą, katekizuojant vaikus "Vaikai bijojo jos, lyg ugnies, vien to rūstaus veido" (47 p.).

Sabakonis, Gasiūnui siuvąs ilgašvarkį:

— Ar ne vestuvėms siuviesi?

— Man pagal save jau panų nebėra, — atrėžė Gasiūnas.

— Tai šito gero! Štai Julė ar ne pana, ar ne vainikuota? Didelė, kaip ir pats, rimta, tik pinigo, tur būt, neturi.

— Man pinigo ir nereikia.

Žodžiai apie Julę buvo lyg jam pačiam iš kažkokios gelmės iškrapštyti. Sabakonis, žiūrėk, taip pat mato, kaip ir jis.

Ilgainiui jo mintys visiškai suaugo su Julės buvimu, Julė kažką mezga, o jis traukia dūmą. Julė eina pagal žydinčius linus . . . Rytą ji klausia, ką jis valgytų . . . Tik jis dar niekad su ja nekalbėjo. Niekad, o niekad. (54-5 p.).

Tai našlio svajonės ne tiek apie meilę, kiek apie patogią senatvę prie naujos žmonos. Tokios jo svajonės per visą knygą, niekad nepasiperšant. Mat, arba nebuvo laiko, progos, arba drąsos stigo, arba tik buvo jauku ir gera svajoti, niekad lemiamam žingsniui nepasiryžtant. Labai panašūs buvo ir senberniai bei našliai K. Barėno aprašomuose Augštaičiuose.

Jauni žmonės irgi retai spontaniški ar maištingi; paklusnūs, gerbią vyresniuosius, daugiau mechaniškai išmoktos moralės. Pvz. 23 m. bernas Patvorys išpažinties formulę bei vaikystėj įsikaltas nuodėmes kartodavo:

Tris kartus tėtės nepaklausiau, pagaliu karvę apdaužiau, mamai rankos nepabučiavau, iš Antanaičių daržo pavogiau agurką . . .

Kunigas Dūdutis jam sako:

— Kada agurką pavogei?

— Agurką? O, aš susimaišiau . . . Seniai, seniai, dar vaikas.

Tik tada jis susiprato, ir Patvorys išstenėjo naujas savo nuodėmes, truputį sunkesnes, negu mamos rankos bučiavimas, nes, pasirodo, jis buvo jau geras mergišius, klėčių lankytojas ir tą merginą vedė, bėdos spiriamas (48 p.).

Vien jau dialogais gerai užgriebti ir vaikų charakteriai:

— Piemenys tai vis piemenys, — paniekino Ignacas savo draugus.

— Pats mačiau: sėdi tas iš Kirklių vokietis, tas, kaip jį, ir šalia šuva.

— Meluoji. — Nepatikėjo Mykoliukas.

— Gerai. Jei aš meluoju, tavo bus mano peiliukas, o jei nemeluoju, tu man atiduosi diržą.

— Duok jam šalmą, — patarė Stepas.

— Šalmą! Šalmą? — pagriebė mintį Ignacas, nes tas aprūdijęs šalmas vienas toks tebuvo, Gaidžiūno rastas ir padovanotas Mykoliukui. Su tuo šalmu jis buvo tikras vokietis, nuo kurio visi vaikai bėgdavo.

Mykoliukas žiopčiojo. Kas jis būtų be šalmo? Jis purtė galvą.

— Šalmą! — šaukė Ignacas.

— Šalmą! — pritarė Stepas.

O Mykoliukas susigūžęs, lyg baigiama sugauti višta, dangstėsi tik akis, nes draugai jau lupo ganykloje apdžiūvusius karvablynius ir apšaudė jį (vaikų žiaurumas).

— Atimsim per parginį, — nusprendė Ignacas, nes Mykoliukas jau stovėjo išsišiepęs (pasigailėjimas).

Mykoliukas paslėpė šalmą šiauduose. Popiet išginęs šypsojos:

— Šalmo aš tau negaliu atiduoti, šalmas mano, — atsiprašė jis Ignacą.

— Peiliukas mano, bet aš tau galiu duoti, — atsakė Ignacas (gudrumas).

Mykoliukas buvo lyg ir simboliu kaimiečių bejėgiškumo (ir žioplumo), nes von Tierholcas tikrai važiavo su šuniu (kuo vaikas netikėjo), taip nustebino, kad šis tik žiopsojo, o žiaurus vokietis reikalavo, kad kepurę nusiimtų, piemuo nesuprato, šūvis aukštyn, paskui užleido šunį . . . Sukandžiotas ir pergąsdintas našlės vaikas mirė. Visa apylinkė iš baimės vėliau iš tolo lenkdavosi arba keldavo kepures prieš kiekvieną vokietį...

Ne tik pagrindiniai — Gasiūnas ir Ignacas — ryškūs ir spalvingi, bet ir dauguma šalutinių: du kunigai, Vaitkuvienė, Ladutis, Teklė, Antanas, pats Tierholcas, Sabakonis ir kiti.

Be Gasiūno ir Ignaco dvasinių aspiracijų, spėju, autorius norėjo pavaizduoti karo pabaigos savanorius, Lietuvos laisvės, geresnio būvio kovotojus. Savanorių telkimasis, jų veiksmai aprašomi tik paskutiniame knygos ketvirtadaly, bet per visą knygą tam lyg ir pasiruošiama. Žmonių ramus pasyvumas sudrumsčiamas nuolatinio okupantų savivaliavimo (atimant arklius, grūdus, maistą), Mykoliuko mirtis, pastotės, areštai, antausiai, — visa pamažu lyg tvinksta į didelę skriaudų žaizdą, įsipūliuoja ir turi sprogti; o po to nujaučiamas gijimas.

Tuo n u o s e k l i u, sklandžiu spaudžiamų žmonių kalbų ir jų lėtų veiksmų aprašymu, tuo neperdėtu, tikru priešo žiaurumų pavaizdavimu knyga "Tūboto gaidžio metai", kaip ją bevadintume (romanu, atsiminimais ar kt.), yra literatūrinis kūrinys, sumaniai ir spalvingai parašytas. Kad ir smulkmeniškai aprašinėjant, su nukrypimais į šalį, veikalo pagrindinė mintis aiškiai pasakyta. Intriga, nors ir neryški, yra pastoviai kylančios įtampos. Jos nujaučiamas sprogimas (savanoriai eis ir laimės!) skaitytoją laiko pririšęs iki paskutinio puslapio. Tiesa, sartis daugiau intriguoja, negu svajojama Julė (romantikai gal ir nusivils). Sartis — Gasiūno laisvės, nepriklausomumo, net jaunystės simbolis; Ignacas — lyg ir jo dvasinis augintinis, jo žmoniškumo ir gyvenimo tęstinumo ilgesys (jo paties sūnus — mėmė). Sartį Gasiūnas iš vokiečio atsikovoja, kad ir senatvėj, nepasiduoda, eina į savanorius. Ignacas, jo draugas ir tęsinys, nėra toks, kokio jis norėtų (suaugusių — jaunuolių problema), nes iš skirtingų socialinių sluogsnių kilę: ūkininkas ir bežemis, beturtis. Bet pasiturį ir beturčiai, "balti" ir "raudoni" galų gale visi kovoja už Lietuvą.

Bendrą lietuvio charakterį bei pagrindinę knygos mintį vaizdžiai parodo kad ir šie vykę dialogai (322-23 p.):

Gasiūnas stengėsi paskaityti per vyrų petį. Lietuviai! Žingsnį pasistūmė priekin ir įtempė akis: Lietuviai!

— Nieko čia nėra, — Gasiūno spaudžiamas, atsigrįžo vyras ir užleido vietą. — Ką tu čia prieš galybę padarysi?

— Taigi, ką padarysi.

— Nieko nepadarysi.

— Taigi, kad nieko nepadarysi.

— Atims paskutinę karvę, taigi, ir nieko nepadarysi. Jų valia, jų galia.

Gasiūnas jautė, kad kaista veidas, ir jis stipriau sukando dantis, o saujoj sugniaužė stirnakojį.

Laikykitės, lietuviai! Žemė liks mums, tik slėpkit sielą, saugokitės šnipų ir išdavikų, laikykitės, lietuviai!

Gamta K. Barėno aprašoma tiksliai, negražinama ir neromantinama. Bet yra gražių vietų, pavyzdžiui, kur Gasiūnas ir Ignacas miške matė lapę. Yra panašių ir daugiau. Šioje knygoje gamta vis rišama su žmogum, jo darbais, triūsu, jo gyvenimu.

K. Barėno kalba jablonskinė, taisyklinga. Saliklas (181 p.) ir pora kitų, manau, yra tik korektūros klaidos (turi būti salyklas). Tekste jos perdaug nebado akių.

Yra tipiškai augštaitiškų išsireiškimų, kaip "subaigė plyšti" (212 p.), "tai jau duoti tai neduosiu" (214 p.), "kas gi tau dabar užėjo?" (146 p.) ir daugelis kitų.

"Tūboto gaidžio metai" yra ne vien rašytojo K. Barėno graži darbo išdava, atsiekta ketverių metų susikaupimu, bet ir mūsų prozinės literatūros stipri atrama prieš tuos kritikus, kuriems "iki gyvo kaulo įgriso kaimo temos".

Kazimieras Barėnas, TŪBOTO GAIDŽIO METAI. Nidos Knygų Klubo leidinys nr. 70, 438 psl. Kaina: minkštais viršeliais — $2.50, kietais — $3. Nida Press, 1 Ladbroke Gardens, London, W 11, Britain.

Atsiųsta paminėti

Filatelistų draugijos "Lietuva" biuletenis nr. 4, balandis. Gaunamas pas red. E. Petrauską, 7742 So. Troy St., Chicago, Ill. 60652, USA.

Sven Steenberg, VLASOV. Translated from the german by Abe Farbstein. Alfred A. Knopf, New York 1970, 239 p. Kaina $7.50.

Jonas Januškis, ATSITIKTINIO KAREIVIO UŽRAŠAI. Bostonas 1970 m., 127 p.

S. Michelsonas, JUODOJO PASAULIO SUKILIMAS. Išleido "Keleivis", 636 E. Broadway, So. Boston, Mass., 1970, 127 p.

JURGIS GLIAUDA, AGONIJA. Romanas. Antroji laida, 408 psl. "Vilties" draugijos leidykla, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA. Kaina $5.00.

Aloyzas Baronas, IŠDŽIŪVUSI LANKA. Novelės, 1970 m., 234 p. Aplankas — Kazio Veselkos. Spausdino "Draugo" spaustuvė 4545 W. 63rd. St., Chicago, Ill. 60629, USA. Kaina $4.50.

Vyturėlis. Marquette Parko lituanistinė mokykla. Čikaga 1970, 80.

Prof. dr. Antanas Musteikis, Koegzistencija ir religinė laisvė. Atspaudas iš L. K. M. Akademijos Suvažiavimo Darbų VI t. 301-316 psl.

Lituanus. The Lithuanian Quarterly 1969. Vol. 15, No. 4. Šiame nr.: Letters of Gediminas, Vytautas Mačernis Poetry etc.

Metmenys. Jaunosios kartos žurnalas. 19, 1970. Vyr. red. Vyt. Kavolis. Administracija: 2606 Princeton Ave., Evanston, Ill. 60201, USA.

Mitteilungen aus dem baltischen Leben. Maerz 1970. Leidėjas — Baltische Gesellschaft in Deutschland. Gen. sekretorius — Adam Gruenbaum, 8 Muenchen 15, Lessingstrasse 5, W. Germany.

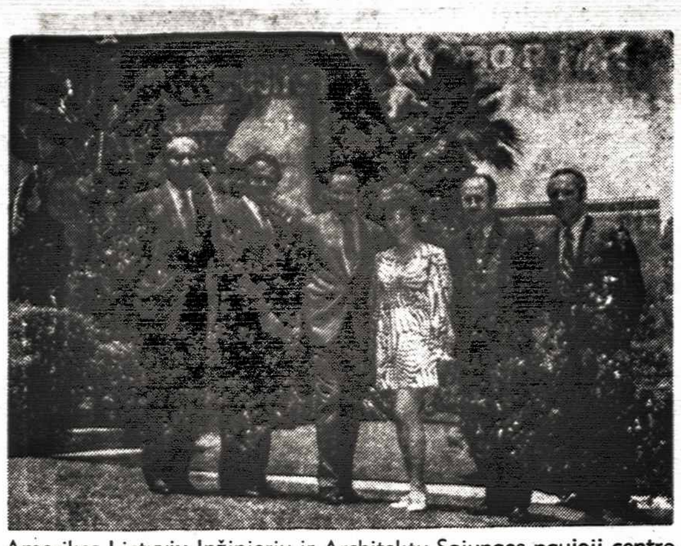

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos naujoji centro valdyba Los Angeles, Kalifornijoje. Iš kairės į dešinę: inž. Alfonsas Juodikis, vicepirm., architektas Edmundas Arbas, pirm., inž. Vytautas Vidugiris, sekr. inž. Nida Brinkienė, inž. Vytautas Tamošaitis, ižd. inž. Eugenijus Vilkas. Nuotraukoje trūksta inž. Broniaus Galinio. Nuotr. L. Kanto

Lietuvos dabartis ir ateities perspektyvos

L. K. M. Akademijos suvažiavime teisės, politikos, ekonomikos ir sociologijos mokslų sekcijos gvildens Lietuvos būklę ir kitus klausimus • Suvažiavimas įvyks rugsėjo 1-6 d. Toronte

Ne tik humanistinių mokslų, bet ir praktinių mokslų sekcijos savo temomis išsirikiavo pagal pagrindinę Akademijos suvažiavimo mintį. Teisės, politikos ir ekonomikos mokslų sekcija paruošė keturias paskaitas.

Prof. Domas Krivickas, tarptautinės teisės žinovas, ją studijavęs Prancūzijoj ir dėstęs Kaune V. D. universitete, kalbės tema: **"Tarptautinė Lietuvos padėtis ir ateities perspektyvos".** Tai ne tik teorišką mokslinė, bet ir gyvenimiška tema, kuria sielojasi visa išeivija. Visiems verta ją išklausyti, kad lengviau būtų orientuotis Lietuvos problematikoje. Su šia tema glaudžiai siejasi **dr. Stasio Bačkio** paskaita: **"Sovietų laikysena nacijų bei Lietuvos atžvilgiu".** Būdamas diplomatinėje tarnyboje, dr. St. Bačkis kruopščiai seka įvykius Lietuvoje ir tuo klausimu yra sutelkęs daug medžiagos. Jis ją pateiks savo paskaitoje ir supažindins klausytojus su faktais, kurie, galimas dalykas, daugeliui dar nėra žinomi. Jo paskaita irgi galės prisidėti prie išeivijos orientacijos okupuotos Lietuvos ir sovietų klausimu.

Prof. dr. Vytautas Vardys šiuo metu yra Europoje, Miunchene, kur vadovauja amerikiečių politinių mokslų centrui. Tikimasi, kad Akademijos suvažiavime jisai galės dalyvauti, kaip suplanuota. Jo paskaitos tema dar nėra žinoma, bet galima spėti, kad jis, kaip visuomet, gvildens kurį nors aktualų politinių mokslų klausimą.

Ekonominiams mokslams atstovaus **dr. Jonas Norkaitis** iš V. Vokietijos, kur jis dirba vokiečių pramonėje. Jo tema: **"Autonominiai ir heteronominiai dėsniai ekonominiame gyvenime."** Tai turėtų dominti ypač ekonomistus, kurie seka ekonominį gyvenimą ne tik Š. Amerikoje, bet ir Europoje.

Sociologijos sekcija, kuriai vadovauja **prof. dr. Antanas Musteikis,** taip pat pasirinko lietuviškas temas. Pats sekcijos vadovas kalbės tema **"Akademinė ambasadorystė".** Jis palies mūsų mokslininkų ir aplamai akademikų, dirbančių Š. Amerikos universitetuose, galimybes prisidėti prie Lietuvos garsinimo, klaidų atitaisymo, jos kultūros skleidimo, dabartinės būklės nušvietimo ir pan. Sociologė **Irena Lukoševičienė,** Montrealio universiteto dėstytoja, nagrinės jaunimo problemas, būtent, **"Lietuvių jaunimo įsijungimas į socialinį gyvenimą".** Į šį klausimą ji žvelgs ne tik teoriniu, bet ir praktiniu požiūriu, juoba, kad ji yra ir jaunimo veikėja. **Prof. dr. Romas Vaštokas,** Trento universiteto (Peterboro) antropologijos katedros vedėjas, dėstys surinktus duomenis apie lietuvį antropologiniu požiūriu. Jo tema: **"Lietuvių charakteristika antropologiniu atžvilgiu."** Šiuo klausimu jis jau senokai domisi ir sutelkęs nemažai duomenų bei samprotavimų.

Iš suminėtų temų matyti, kad jos yra aktualios kiekvienam lietuviui. Be to, jos bus perteiktos gana lengvu būdu, kad būtų suprantamos ir nespecialistams. Dėlto rengėjai į šią, kaip ir kitų, sekcijų paskaitas kviečia ne tik Akademijos narius, bet ir visus, besidominčius moksliniais bei kultūriniais klausimais. Teisės, politikos bei ekonomikos sekcijos paskaitos įvyks rugsėjo 2, trečiadienį, 9-12 v., Prisikėlimo salėje; sociologijos sekcijos paskaitos — rugsėjo 5, šeštadienį, 2-5 v. p.p. ten pat. **Inf.**

NEŽINOMO AUTORIAUS EILĖRAŠTIS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Vakaras

Į kambarį įspindo saulė
Su vakaro skaisčia žara;
Dausų beribės paviliota
Diena praslinko dar viena.

Šešėliai medžių tįsta, tįsta . . .
Jau greitai jų visai nebus,
Nakties tamsa uždengs sodybas.
Namo iš darbo grįš žmogus.

Sugirgžda senos namo durys,
Kai jas uždaro iš paskos . . .
Suveltus plaukus pasitaiso,
Ranka nubraukia nuo kaktos.

Kepurę pakabins ant vagio,
Numes apsiaustą šalimais;
Tegul bent trumpai valandėlei
Nuvargusias rankas atleis.

Į pirkią susirinks šeimyna,
Žmona ir gal vaikai keli;
Visus, pavalgius vakarienę,
Skliautais apglėbs naktis gili.

Malda dėkos už darbo dieną
Ir naktį Viešpačiui paves,
Kad rytmetį pakilus saulė,
Atneštų vėl naujos galios.

Su vakaro ilgais šešėliais,
Švelnaus vėjelio dvelkimu,
Kartu ir mano mintys plaukia
Už horizontų tolimų,

Kur saulė slepia savo veidą,
Dažytą purpuro dažu,
Kur mano metai iškeliauja
Į amžinybę pamažu.

Daug kartų ten dar saulė leisis,
Kalnų viršūnėse paskęs.
Pralėks plasnodamas nerangiai,
Naktinis paukštis virš manęs.

Tačiau jaučiu, kad mano dienos
Kasdien praslysta šešėliu;
Ant sienos laikrodis prityla,
Artyn į vakarą einu.

Kaip paukštis į lizdelį savo
Sugrįžta vakare ramus,
Ir aš sugrįšiu, neramiai keliavęs,
Pas savo Tėvą į namus!

Dail. Leonas Urbonas (dešinėje) savo kūrybos parodos atidaryme Čiurlionio Galerijoje Čikagoj su pirmaisiais lankytojais

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ATEITININKŲ KONGRESO METU Čikagoje rugsėjo 4 d. Jaunimo Centre rengiamas literatūros vakaras. Programoje dalyvaus rašytojai: B. Brazdžionis, K. Bradūnas, A. Baronas, J. Švabaitė, V. Bogutaitė, D. Sadūnaitė, D. Bindokienė, Č. Grincevičius, L. Švėgždaitė, M. Girniuvienė.

L. K. MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMO metu Toronte, šalia mokslinių paskaitų rengiamas literatūros vakaras-koncertas rugsėjo 4, penktadienį, Prisikėlimo auditorijoje. Muzikinę dalį atliks pianistas A. Kuprevičius, literatūrinę — J. Aistis, L. Andriekus, H. Nagys, A. Vaičiulaitis. Tumo-Vaižganto šimtojo gimtadienio paminėjimas įvyks rugsėjo 6, sekmadienį. Kalbės J. Aistis.

LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIO skelbtam konkursui gauti aštuoni dramos kūriniai: Svečio — "Paskutinis piknikas", Vandos P. — "Paslaptis tik savaitei", Žuvėdros — "Duobė", Šv. Jono vabalėlio — "Karūna", Pipiro — "Ku kū", Jurgio Liepos — "Siaubas šventoriuje", Almio — "Būties žaismė", L. Severino — "Pasigailėk jo". Vertintojų komisija — prof. dr. C. Jasutytė, rež. D. Mackelienė, rašytojai Alė Rūta, J. Tininis ir prof. dr. E. Tumienė $1000 premija nutarė atžymėti Svečio trijų veiksmų tragikomediją "Paskutinis piknikas", $500 premija — Pipiro trijų veiksmų komediją "Ku kū". Atplėšus vokelius, paaiškėjo, jog Svečio slapyvardžiu buvo pasirašęs Algirdas Landsbergis, Pipiro — Anatolijus Kairys.

DAIL. NIJOLĖ VEDEGYTĖ-PALUBINSKIENĖ su keturiais savo kūriniais dalyvauja visą rugpjūčio mėnesį truksiančioje Massillon muzėjaus XXXIV metinėje Ohio valstijos dailininkų parodoje.

LIETUVIŲ MUZIKOLOGIJOS ARCHYVE, kuris yra įsikūręs Čikagos lietuvių jėzuitų vienuolyno patalpose, prof. J. Žilevičius turi sutelkęs apie 250.000 archyvinių vienetų, priklausančių beveik 400 muzikų ir kompozitorių. Dėl vietos stokos dalį medžiagos teko perkelti į Čikagos Lietuvių Operos kambarį. Patalpų problemą galbūt išspręs naujasis Jaunimo Centras, kuriame jos yra numatytos ir archyvui. Dabargi nuo suklasifikuoto muzikinio turto linksta lentynos. Kadangi Lietuvių Muzikologijos Archyvą prof. J. Žilevičius pradėjo organizuoti jau 1920 m., šiemet reikėtų atžymėti šio darbo penkiasdešimtmetį. Prof. J. Žilevičius 1971 m. kovo 16 d. švęs amžiaus aštuoniasdešimtmetį. Kartais jam talkon ateina Grožvyda Giedraitytė, Saulė Jautokaitė, bet nuolatinio pagalbininko nėra. Dėl šios priežasties neįmanoma patenkinti iš Lietuvos muzikų ir studentų gaunamų prašymų. Jiems būtų labai reikalingi archyve esančios medžiagos fotostatai, ypač kai tos medžiagos neįmanoma rasti Lietuvoje. Šio techninio darbo prof. J. Žilevičius neįstengia atlikti. Prof. J. Žilevičius gauna kambarį ir pilną išlaikymą jėzuitų vienuolyne, bet archyvui reikia lėšų, kurias be didelių pastangų galėtų ir turėtų parūpinti organizacijos, o taip pat ir paskiri asmenys, pagerbdami didelio lietuvio jau 50 metų trukusį tylų darbą mūsų tautos kultūrai.

ATEITIES LITERATŪROS FONDO nariai korespondenciniu būdu išsirinko naują valdybą: pirmininku — K. Keblį, sekretore — J. Ūdrienę, nariais — V. Skrupskelytę, V. Kleizą ir V. Kriaučiūną. Fondas, įsteigtas 1969 m., jau yra finansavęs tris "Ateities" leidyklos literatūrinės serijos knygas — V. Bogutaitės "Lietų ir laiką", V. Šlaito "Aguonų gaisrą", jaunųjų poetų antologiją "Tiltai ir tuneliai". Fondan gali įsijungti kiekvienas lietuvis, sutinkąs mokėti metinį $20 įnašą. Kreiptis į J. Ūdrienę, 24675 Thordyke, Southfield, Mich. 48075, USA.

"BALTS AND ARYANS in Their Indo - European Backyground" — tokio vardo knygą parašė indietis Suniti Kumar Chatterji, Kalkutos universiteto lyginamosios filologijos profesorius emeritas. Knyga išleista Indijos studijų instituto 1968 m. Autorius yra lankęsis Baltijos kraštuose, užmezgęs ryšius su okupuotos Lietuvos ir Latvijos kalbininkais. Knygoje cituojama daug pavyzdžių, rodančių sanskrito ir baltiečių kalbų panašumą.

DETROITO ATEITININKAI SENDRAUGIAI spalio 8 d. Detroito Lietuvių Namuose rengia soprano Violetos Čižauskaitės-Balčiūnienės koncertą. Ji yra laimėjusi I vietą "Dirvos" surengtame jaunųjų dainininkų konkurse Klevelande, dainavimą studijavusi pas dirigentą B. Rigacci Florencijoje, Italijoje. Šiuo metu dainavimo studijas tęsia pas Clara Shear Bostone.

ISTORIKAS PROF. DR. ANTANAS KUČAS, ilgą laiką profesoriavęs Tėvų jėzuitų universitete Scranton, Pa., išėjo į pensiją ir apsigyveno pas St. T. Dzikus Woodhaven, N. Y. Užtarnauto poilsio valandas jis dabar skiria moksliniam darbui — baigia ruošti spaudai Amerikos lietuvių istoriją, kurią išleis Lietuvių Enciklopedijos leidykla Bostone. Medžiagą istorijai prof. dr. A. Kučas renka Putnamo "Alkos" muzėjuje, kur yra sutelkta nemaža lietuviškų laikraščių.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

LENINGRADE RUOŠIAMASI išleisti dvi M. K. Čiurlioniui skirtas knygas. Pirmoji yra menotyrininko Marko Etkindo monografija "Gyvenimas kaip didelė simfonija", antroji — muzikologo V. Landsbergio "Pavasario sonata". M. Etkindo monografijos vienoje puslapio dalyje bus jo tekstas apie teptuku dainas rašiusį lietuvį dailininką, kitoje — M. K. Čiurlionio susirašinėjimo ištraukos ir daugiau kaip 100 iliustracijų. Leidėjas — "Iskustvo" vietinis skyrius. V. Landsbergio "Pavasario sonatą" išleis leningradiškis "Muzikos" skyrius, bet knyga bus išspausdinta K. Poželos spaustuvėje Kaune.

VLADAS ŽULYS, Vilniaus universiteto Kauno vakarinio fakulteto vyr. dėstytojas, Vilniuje sėkmingai apgynė filologijos mokslų doktorato disertaciją ir tapo penktuoju šios srities daktaru Lietuvoje. Disertacijai jis buvo pasirinkęs XVII š. gyvenusį švietėją ir literatą Joną Rėzą bei jo raštų kalbą. Keli išlikę J. Rėzos giesmynai dabar yra reikšmingi lietuvių kalbos paminklai. V. Žulys sudarė išsamų J. Rėzos raštų žodyną, detaliai išaiškinantį žodžių reikšmę. Disertacija buvo pristatyta filologijos mokslų kandidato laipsniui gauti, bet Vilniaus universiteto filologijos fakulteto mokslinė taryba nutarė, kad ji moksliniu lygiu atitinka doktorato disertacijos reikalavimus.

VILNIAUS ISTORIJOS - ETNOGRAFIJOS muzėjus, vadovaujamas V. Žilėno, surengė pirmąją Lietuvos senųjų pinigų parodą. "Komjaunimo Tiesoj" rašoma: "Parodoje eksponuojami Lietuvos valstybės pinigai nuo seniausių laikų iki 1795 metų. Čia yra pirmųjų lietuviškų pinigų, buvusių apyvartoje maždaug nuo XI amžiaus. Jie buvo pailgi, lazdelių formos sidabro gabalai, vadinami ilgieji, sveriantys po 95-107, 176-178 ir 189-192 gramus. Tai stambūs piniginiai vienetai. Mažesniems atsiskaitymams buvo atkapojamos mažesnės jų dalys. Tas kapojimas ir davė jiems kapos vardą. XIV amžiuje masiškai plintant sidabriniams Pragos grašiams ir virtus jiems beveik tarptautiniais pinigais, Lietuvoje palaipsniui imta skaičiuoti ne kapomis kaip piniginiu vienetu, o grašių kapomis. Lietuvišką kapą sudarė 60 grašių. Tada imta leisti naujus sidabrinius pinigėlius, kurių dešimt vienetų savo svoriu ir perkamąja galia prilygo vienam Pragos grašiui. Jeigu Lietuvos ilgieji neturi jokių ženklų, tai naujieji sidabriniai pinigėliai yra su valstybės ir kunigaikščių dinastijos herbais. Tokie yra parodoje išstatyti Algirdo, Kęstučio, Vytauto pinigai. Tarp retų numizmatikos eksponatų parodoje yra XII-XIII amžiaus Kijevo grivnos, XIV—XV amžiaus Pragos grašiai, Jogailos, Jadvygos, kryžiuočių ordino magistro monetos, ispaniški taleriai ir kiti pnigai, tais laikais kursavę Lietuvoje. Unikalūs yra pirmieji lietuviški auksiniai pinigai — 1548 metų dukatas ir 1565 metų taleris. Čia taip pat eksponuojamos Jono Kazimiero laikais pirmą kartą pasirodžiusios varinės monetos. Paskutiniame stende — Stanislovo Augusto laikų pinigai . . ."

VILNIAUS KOMPOZITORIŲ RŪMUOSE buvo pristatyti paskutinieji šį sezoną sukurti kompozitorių kūriniai. J. Gaižausko "Tris raudas" M. Martinaičio žodžiais padainavo J. Tallat-Kelpšos augštesniosios muzikos mokyklos diplomantė R. Kuznikovaitė. Operos veteranas A. Kučingis supažindino perklausos dalyvius su V. Bagdono harmonizuota liaudies daina "Jojau, jojau", humoristinėm dainom "Daktarai", Begėdė Darata", kurių teksto autoriai yra Alg. Baltakis ir J. Lapašinskas. Penkias Vyt. Barkausko ir Z. Venckaus dainas atliko vyrų kvartetas — J. Armalis, J. Bajerčius, A. Jasmontas ir J. Čepulis, Vyt. Barkausko "Monologą obojui" — J. Rimas.

KOMPOZ. JUOZAS KAROSAS atšventė amžiaus aštuoniasdešimtmetį Vilniuje. Jis yra baigęs Rygos konservatorijoje vargonų ir kompozicijos studijas. Grįžęs Lietuvon 1930 m., sukaktuvininkas dirbo Kauno radiofone, vadovavo "Dainos" draugijos chorui. Apie 20 metų yra paskyręs Klaipėdos muzikos mokyklai, kur jam teko būti jos vadovu, chorvedybos bei įvairių teorinių disciplinų dėstytoju, vargonų specialybės vedėju. Nuo 1956 m. Vilniaus konservatorijoje ruošia jaunąją choro dirigentų kartą. Be eilės dainų ir romansų, J. Karoso kūrybinį kraitį sudaro siuita styginiam orkestrui, dvi siuitos simfoniniam orkestrui, koncertas fortepijonui su orkestru, dvi simfonijos, koncertas smuikui, violončelei, keli styginiai kvartetai.

EDUARDAS MIEŽELAITIS laimėjo J. Nehru 1969 m. premiją už 1959 m. išleistą poezijos rinkinį "Žvaigždžių papėdė" viešnagės Indijoje temomis. Ši premija kasmet yra skiriama devyniem Sovietų Sąjungos mokslo, literatūros ir meno veikėjam. Pernai ja buvo atžymėtas poetas Vacys Reimeris, dabartinis "Gimtojo Krašto" vyr. redaktorius.

PANEVĖŽIO KULTŪROS RŪMŲ lėlių teatras gavo kvietimą dalyvauti VII tarptautiniame lėlių teatrų festivalyje Zagrebe, Jugoslavijoje. Išvykos repertuare — esperanto kalba atliekama pjesė "Trys paršiukai".

V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

HIGH PARK, $12,000 įmokėti, 7 dideli kambariai per du augštus, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Viena atvira skola. Arti požeminio.

BABY POINT, $5,900 įmokėti, atskiras, mūrinis, dviejų augštų namas su garažu ir įvažiavimu. Dvi prausyklos ir dvi virtuvės. Arti susisiekimo ir krautuvių. Tuojau galima užimti.

JANE — BLOOR, 5 kambarių, vieno augšto, mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Vandeniu alyva šildomas. Viena skola. Arti požeminio.

ETOBICOKE, vienaaugštis 6 kambarių namas su pilnai išbaigtu rūsiu. Dvi prausyklos, moderni ir didelė virtuvė, erdvūs miegamieji. Pirma skola dar 6%.

KINGSWAY, $10,000 mokėti, 3-jų miegamųjų gražus mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu, didelė virtuvė, įrengtas rūsys. Viena atvira skola.

RUSHOLME RD., visai arti Prisikėlimo bažnyčios. 8 kambarių namas per du augštus. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Dvigubas garažas. 8½% skola. Arti centrų.

BLOOR — JANE, 6 butų pastatas su privačiu įvažiavimu ir garažais. 4 butai 2-jų miegam. ir 2 butai po vieną miegamąjį. Viena skola. Geros nuomos. Arti požeminio ir krautuvių.

DUNDAS — LANSDOWNE, $13,000 prašoma kaina. 4 kambarių, 2-jų augštų namukas su puse rūsio ir nauju vandens alyvos šildymu. Didoki nambariai, gražus kiemelis. Maži mokesčiai.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. .....10 - 3
Antrad. uždaryta
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. ....10 - 3
ir 4.30 - 7
Penktad. .....10 - 3
ir 4.30 - 8
Šeštad. .....9 - 12
Sekmad. ....9.30 - 1

MOKA:
už term. indėlius 3 metam....8%
už term. indėlius 2 metam....7¾%
už term. indėlius 1 metam....7%
už depozitus-čekių s-tas.....5½%
už šėrus 1969 m. išmokėta....6%

DUODA PASKOLAS:
asmenines — iki $10.000....9%
nekiln. turto — iki $30.000....8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.

MOSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

BARRIE — OWEN ST., netoli miesto centro, puikus sklypas, 44 x 169 ir medinis 4 kambarių namas, reikalingas pataisymo. Įmokėti $2.000; prašoma kaina $7.500. Vertingas pirkinys.

JANE — BABY POINT, naujos statybos mūrinis namas, 6 kambariai, įrengtas rūsys, privatus įvažiavimas, garažas. Gražus, medžiais apaugęs kiemas. Įmokėti $5.000 ir viena atvira 10-čiai metų skola išmokėjimui.

MIMICO — PRIMROSE AVE, gražus, 9 kambarių 2-jų butų atskiras namas. Viskas įrengta dviem šeimom. Du ekstra kambariai rūsyje su atskira prausykla. Dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu. Galima tuoj užimti. Įmokėti apie $10.000.

BLOOR — ALHAMBRA AVE., 9 dideli ir gražūs kambariai, 3 modernios virtuvės, 2 prausyklos. Gražiai įrengtas kambarys rūsyje. Namas arti geriausio susisiekimo ir apsipirkimo. Įmokėti apie $12.000.

BLOOR — DURIE ST. Mūrinis, kvadratinis planas, 7 dideli kambariai per du augštus. Alyva-vandeniu šildomas. Įmokėti apie $10.-12.000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS AUTOMAŠINŲ TAISYMAS, kvalifikuoti mechanikai, sąžiningas ir greitas patarnavimas lietuviams.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave. (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos ir remontai

2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų, fubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

Cawthra Meats and Delicatessen

3635 CAWTHRA Rd. (kampas Cawthra Rd. ir Burnhamthorpe Rd.)

Nauja prekyvietė (Shopping Plaza)

- Šviežia mėsa, įvairios dešros
- Lietuviški ir importuoti sūriai
- Skanėstai (delikatesai)

Kviečiame atsilankyti visus lietuvius

Savininkai: R. SIMANAVIČIUS ir V. BIRETA

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

SWANSEA, $20.000 įmokėti, atskiras mūrinis 2-jų butų, 6 metų senumo, modernus pastatas. Užbaigtas rūsys, trys modernios virtuvės, trys keturių gabalų prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas.

BLOOR — RUNNYMEDE, $10.000 įmokėti, mūrinis 12 kambarių dvibutis (dupleksas), 2 rūsiai, 2 mūriniai garažai, privatus 9 pėdų įvažiavimas. Kaina: $35.900.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

Aušros stovyklos darbščiosios virėjos Nuotr. V. M.

SPORTAS

KREPSINIO RUNGTYNĖS WASAGOJE

Ilgojo savaitgalio metu Wasagos Gerojo Ganytojo stovyklavietės krepšinio aikštelėje buvo įvykdyti vyrų ir jaunių krepšinio turnyrai. Jaunių turnyrą laimėjo Aušros krepšininkai ir jiems pirmą kartą atiteko "Victor Builders" taurė. Vyrų grupėje nugalėtoju tapo Vyčio krepšininkai. Jiems atiteko naujai įsteigta A. Skrebūno taurė.

Jaunių grupėje varžėsi 4 komandos. Pirmose rungtynėse Aušra nesunkiai įveikė R. Čekausko vadovaujamą stovyklautojų rinktinę 73:56. Žaidė Aušros — Kaknevičius 17, Rautinš 25, Norkus 6, Ranonis, R. Grigonis 5, Nekrošius 20, J. Grigonis; stovyklos — Čekauskas 24, Kairys 6, Misevičius 12, Lewis 9, Nacevičius 5, Lorencas, Petryla. Antrose rungtynėse Vytis taip pat nesunkiai įveikė savo priešininką Hamiltono Kovą 75:40. Vytis — Sodonis 12, Vaičeliūnas 4, Ignatavičius 17, Duliūnas 14, Akelaitis 12, Juzėnas 10. Kovas — Krikščiūnas 8, Dementavičius 14, Butkevičius 8, Grigonis 4, Stukas, Kybartas, Masiulis. Baigmėje vytiečiai parodė mažą pasipriešinimą ir Aušra lengvai tapo šios taurės nugalėtoja; Vyčio — Duliūnas, Juzėnas 17, Ignatavičius 4, Akelaitis 2, Vaičeliūnas 6, Sodonis 6, Misevičius 4.

Vyrų grupėje šiais metais tesivaržė 2 komandos. Šios rungtynės įvyko šeštadienį vakare ir buvo žaidžiamos prie šviesų. Po atkaklios ir kietos kovos A. Skrebūno taurės laimėtojais pirmą kartą tapo vytiečiai — 79:74. Vytis — Duliūnas 3, Juzėnas 27, Ignatavičius 19, Akelaitis, Vaičeliūnas 6, Sodonis 13, Misevičius 11, Kairys. Aušra — Rautinš 33, Kaknevičius 22, Genys 2, Norkus 9, Ranonis, R. Grigonis, Nekrošius 8, J. Grigonis, Krikščiūnas.

Šie turnyrai dar tik neseniai pradėti. Tikimasi, jie patobulės ir susilauks didesnio susidomėjimo.

Toje pačioje aikštelėje penktadienį įvyko draugiškos rungtynės tarp stovyklautojų ir W. YMCA. Rungtynes laimėjo stovykla 60:36. Žaidė — Čekauskas 15, Watko 9, Bailey 6, Sharpe 7, Juzėnas 16, Kairys, Lewis 6, Nacevičius, Sodonis 15. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Brandenburge įvyko tarptautinės valčių lenktynės, kuriose dalyvavo 7 pajėgiausios Europos valstybės. Šiose lenktynėse Europos meisterė G. Šidagytė-Ramoškienė ir vėl laimėjo pirmą vietą.

Po atrankinių lengvosios atletikos pirmenybių į Sov. Sąjungos pirmą ir antrą rinktinę numatyti šie Lietuvos lengvaatlečiai: V. Dudinas (nelietuvis), N. Sabaitė į I; R. Bitė, R. Plungė, V. Jaras — į antrą. Šie lengvaatlečiai turės progos rungtyniauti Sov. Sąjungos — JAV rungtynėse.

Sov. Sąjungos bokso rinktinė turėjo keletą draugiškų susitikimų V. Vokietijoje. Šioje rinktinėje boksavosi ir J. Juocevičius, kuris laimėjo 3 susitikimus.

Kauno Žalgiris krepšinio pirmenybėse įveikė Rygos ASK 83:76, tačiau pralaimėjo estų Tartu Kalev 68:69.

Vilniuje įvyko prieauglio klasių lengv. atletikos varžybos, kuriose Margarita Starkutė šuolyje į tolį nušoko 6.03 m. Tai naujas Lietuvos mergaičių rekordas.

SPORTAS VISUR

Pasaulio laisvųjų imtynių pirmenybėse Edmontone sunkiausiajame svoryje pirmą vietą laimėjo rusas A. Medved. Jis šeštą kartą tapo pasaulio meisteriu. Be to, jis yra ir du kartu olimpinis meisteris.

Davis taurės teniso pirmenybėse V. Vokietija nugalėjo Indiją 5:0, Ispanija Braziliją — 3:0. Šių dviejų nugalėtojai rugpjūčio 29-31 d. Klevelande susitiks su JAV komanda lemiamai kovai. ž

R. Vokietijos Renata Meissner pakartojo pasaulio rekordą 100 m. bėgime. Šį nuotolį ji nubėgo per 11.0 sek.

Vandensvydžio pirmenybėse Edmontone pirmauja Kuba. Kubietis Jorge Riso savo komandai šiose pirmenybėse iškovojo 39 įvarčius.

AUŠROS ŽINIOS

Atviras Aušros kl. golfo turnyras įvyks rugpjūčio 22 d., šeštadienį, 12 v., Glen Eagle golfo lauke. Pereitų metų nugalėtojai buvo A. Sergautis, o su išlyginamaisiais smūgiais — M. Ignatavičius. Kviečiame visus Toronto ir apylinkių golfininkus dalyvauti.

Jaunieji ir senieji Europoje

(Atkelta iš 1 psl.)

medicinai žengiant nepaprastais žingsniais pirmyn, tenka ir Bendrijai greitai orientuotis bei atsakyti į naujus mokslo iššūkius. Empirinės sociologijos požiūriu Bendrijos ateitis nėra šviesi. Visur pastebime atžangą: mažėja pašaukimai į dvasiškius ir vienuolius-les, mažėja religinė praktika. Apie jos vidines dvasinio atsinaujinimo galimybes autorius, kaip sociologas, nekalbėjo. Tai paliko spręsti teologams.

Vietoje neatvykusio prof. A. Paškaus kun. dr. P. Čeliešius referavo apie Gailestingosios Dievo Motinos lietuvių koplyčios Šv. Petro bazilikoje šventinimo iškilmes ir pagerbimo pobūvį. Kun. J. Margis, MIC, atsivežtomis skaidrėmis iliustravo minėtos koplyčios šventinimo eigą ir bendrą audienciją pas popiežių.

Oficialios studijų dalies paskaitos su diskusijomis trukdavo po pustrečios iki trijų valandų, bet klausytojai nenobuodžiavo, dargi skundėsi, kad permažai laiko skiriama diskusijoms:

MENINIAI PARENGIMAI

Koncertas. Labai augšto lygio piano koncertą atliko lietuvaitė iš Lenkijos — muziko Balio Dvarionio duktė Aldona Dvarionaitė. Pirmoje dalyje ji išpildė savo tėvo sukurtų 10 pjesių ir M. K. Čiurlionio keletą preludų, antroje dalyje — J. Brahmso ir F. Liszto sonatą H. Mol. Publika buvo sužavėta jos meistriškumu bei virtuoziškumu.

Jaunimo vakaras. Jaunieji iš Vokietijos ir JAV surengė pokalbį "Kodėl aš esu lietuvis?", padainavo jaunosios kartos sukurtų dainų, pašoko porą tautinių šokių, prisiminė Lietuvos didvyrius partizanus, jų aukos gyvą tėvynės meilės pavyzdį išeivijai ir padeklamavo keletą eilėraščių iš "Tiltai ir tuneliai" knygos. Ypač visus nustebino viešnia E. Bradūnaitė savo tėvo kūrybos skaitymu. Ji valdo ne tik žodį, bet ir jo niuansus, muzikalumą, charakterį.

Meno parodos. Visą laiką studijų savaitę lydėjo įvairios meno parodos. Jų buvo net keturios: Lietuvos rašytojų grožinės literatūros knygos, poezija, moksliniai, literatūros ir meno žurnalai, įvairių miestų albumai, skelbimų - reklamų pavyzdžiai. Lietuvos menininkų Švazo, Kisarausko, Makūnaitės, Valiukėno, Repšio, Kisarauskienės, Katino, Steponavičiaus ir Surgailienės paprastos ir spalvotos grafikos kūriniai. Toliau — Lietuvos istorinių žemėlapių ir Vilniaus bei Kauno miesto planų paroda. Pagaliau Vasario 16 gimnazijos mokytojo Krivicko dekoracinio meno skulptūros, piešinių ir braižinių paroda. Grožinės literatūros parodoje buvo taip pat keletas iš šiapus geležinės uždangos rašytojų kūrinių.

Muzikiniai filmai. Per tris studijų savaitės dienas laisvu popiečių laiku buvo rodomi lietuviški filmai iš okupuotos Lietuvos kultūrinio gyvenimo, parenkant daugiau emocinius momentus: vaizdinė Maironio poezija, vaizdinis M. K. Čiurlionio smuikų kvarteto koncertas, įvairūs muzikinio gyvenimo epizodai iš operų, dainų šventės, lietuviškos vestuvės ir tautiniai šokiai. Filmas, matyt, turėjo daugiau tikslo sukelti tėvynės meilės sentimentus, negu perteikti tikrą muzikinį meną.

Studijų dienomis popietės laisvalaikiais įvyko Fronto Bičiulių ir Vokietijos ateitininkų metinis susirinkimas. Naujon valdybon išrinkti sendraugiai: dr. J. Norkaitis, A. Grinienė, kun. dr. P. Čeliešius, kun. A. Bunga ir dr. R. Sakalauskaitė.

Studijų dienos baigtos vysk. A. Deksnio laikomomis pamaldomis. P. C.

Ateitininkų žinios

Stovykla Wasagoje baigėsi praėjusį sekmadienį, rugpjūčio 9. Didelė padėka vsiems vadovams, šeimininkėms ir tėvų komitetui, kuris nešė visą stovyklos ūkinę naštą. Stovyklos metu administracinę ir ūkinę naštą nešė A. Ulba, L. Dūda ir A. Grybas.

Žygis "Ateičiai" pavyko gana gerai. Visas 24 mylias pajėgė nueiti 51 stovyklautojas. Jeigu visi pajėgs išrinkti iš globėjų pažadėtą sumą už nueitas mylias, tai "Ateičiai" bus pasiųsta $406.00. Daugiausia surinko ir pirmą vietą laimėjo Ramunė Stravinskaitė — $75.36, antrą vietą laimėjo Rūta Čepaitytė — $48. Surinktus pinigus visi prašomi kiek galima kreičiau atsiųsti V. Kolyčiui, 86 Glenholme Ave., Toronto 170, Ont.

Prieškongresinė stovykla Dainavoje prasideda rugpjūčio 30 d. ir baigiasi rugsėjo 4 d. Penktadienį vakarą prasideda ateitininkų kongresas Čikagoje. Į prieškongresinę stovyklą Toronte registruoja ir informacijas teikia Algis Juzukonis.

Skautų veikla

• Rugpjūčio 1 d. uždaryta aštuntoji Romuvos stovykla, kuri buvo labai sėkminga stovyklautojų skaičiumi ir draugovių užsiėmimais. Stovyklą baigiant, draugovės suruošė karnavalą-eiseną. Kiekviena iš jų turėjo skirtingą pobūdį ir juokino žiūrovus. Stovyklą aplankė daug svečių, jų tarpe ir LSB vyr. skautininkas v. s. P. Molis su savo skautiška šeima ir turėjo specialią sueigą su brolijos vadovais. Pereitą savaitę Romuvoje stovyklavo kelios skautų šeimos.

• Rugpjūčio 1-8 d. "Baltijos" stovyklavietėje prie Montrealio LS Seserijos ir LS brolijos vadijų suorganizuotoje vadovų-vių lavinimo stovykloje stovyklavo ir Toronto skautai-tės.

• Rambyno tunto ryšininkas su kanadiečiais skautais ps. P. Regina lankėsi kanadiečių skautų stovykloje Haliburtone, kur stovyklavo apie 15,000 iš Toronto, Otavos ir kitų vietovių. Č. S.

KUR KASDIEN HIMNAI SKAMBA

Toronto lietuviai turi įrengę net tris stovyklavietes — Gerojo Ganytojo, Tėvų pranciškonų ir Romuvos (skautų). Šią vasarą visos jos buvo pilnos stovyklaujančio jaunimo. Štai įspūdžiai iš vienos tų stovyklaviečių.

Naujojoj Wasagoj randi didelę lentą su užrašu "Franciscan Fathers Camp". Pasukus į dešinę, akmenų ir smėlio kelias priveda prie geležinių vartų. Vartų dešinį šoną saugoja augšta išsikerojusi pušis. Už vartų kelią iš abiejų pusių apgaubia keturi jauni beržai. Pro tankų spygliuočių ir lapuočių medžių mišinį matyti retai išdėstytų stovyklos ūkinių pastatų raudoni stogai. Prie didžiausio pastato, kuris talpina erdvią salę ir virtuvę, iš abiejų galų rikiuojasi mažųjų stovyklautojų barakai. Šių barakų erdvumas visada priklauso nuo juose esamų gyventojų skaičiaus... Už šių pastatų į lėkštą slėnį įsiterpusios laužavietės ir vėliavų aikštės. Vėliavų stiebus ir laužų liepsnas iš viršaus stebi augštos pušys ir joms norėdamos prilygti nuo pažemės smailėjančios eglės. Toliau, tarsi, ant specialiai supilto kalniuko, dideliu pusračiu, kaip grybai slėpdamiesi tarp jaunų eglaičių, rikiuojasi vyresniųjų stovyklautojų namukai. Šių namukų viduryje didesniame pastate įsikūrę "stovyklos smegenys" — štabas. Per augštų medžių gojų pro štabą vedantis takas, basų kojų smėlyje išmintas, atsiremia į plačias asfaltu išlietas sporto aikštes ir bėgimo takus. Už sporto aikščių, medžių paunksmėje, išsitiesęs ilgas pirmasis šios stovyklos pastatas, dabar su visais žemiškais patogumais, suskirstytas į daugelį "butų" ir tarnauja kaip "šeimininkių rezidencija". Pro šią moterų "karalystę" tako tęsinys eina per mišką ir pro mažus vielinius vartelius išveda į kelią, kuriuo už kelių minučių pasiekiamas ežeras. Iš mėlyno Lake Huron, susiliejančio su horizontu, viena kitą vydamos atbėga baltos bangos ir sudūžta lėkšto kranto smėlyje.

Pavasariams praėjus, šis gražus gamtos kampelis atbunda jaunų lietuvišku klegesiu. Čia kasdieną skamba himnų garsai, nuaidėdami į miško gelmę. Jauni, energingi balsai, supinti į lietuviškos dainos pynę, veržiasi pro plačių eglaičių užtvarą. Sporto aikštėse jauni raumenys ir stipri valia stengiasi išlaikyti gyvenime dažnai sutinkamą konkurenciją. Per garsiakalbį plaukia iš štabo komendanto įsakymai.

Stovyklos vedėjas ir ūkvedis yra vieninteliai kuriems visada leidžiama iš stovyklos išvykti, nes nuo jų priklauso visų stovyklautojų fizinė gerovė. Virtuvėje šypsodamos prakaitą braukia būrys darbščių šeimininkių, kurios su skaniais kepsniais dar vis taiso ir taip jau gerą stovyklautojų nuotaiką.

Čia metai iš metų auga, grūdinasi ir bręsta jaunoji lietuvių karta. Čia susipažįsta draugai ir draugės iš tolimiausių vietovių. Čia ir gailios ašaros byra..., kai po poros savaičių vėl tenka su jais išsiskirti... Čia kiekviena praleista diena primena Lietuvą ir mažutėliui ir žilagalviui...

Zigmas Girdauskas

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 1611 Bloor St. W.
LE. 6-2664 Toronto, Ontario

BLOOR — ALHAMBRA, dvibutis, atskiras plytų namas per du augštus. Dvi modernios virtuvės ir dvi prausyklos. Garažas. Apie $10.000 įmokėti, likusi skola iš 7½%.

BABY POINT, atskiras rupių plytų namas puikiame stovyje, užbaigtas rūsys su baru, dvi prausyklos, dvi modernios virtuvės, kilimai, garažas su privačiu įvažiavimu. Apie $10.000 įmokėti ir viena skola.

HIGH PARK AVE — BLOOR, dėmesio profesijonalai! Puikus, didžiulis 11 kambarių atskiras namas, buvęs gydytojo kabinetas, nepamainoma vieta, aplinkui didžiuliai apartamentai, požeminis traukinys, apie $15.000 įmokėti ir viena skola.

JANE — ANNETTE, apie $4-5.000 įmokėti, atskiras mūrinis vienos šeimos namas, privatus įvažiavimas, prašoma kaina tik $24.900.

QUEBEC AVE — BLOOR, apie $10.000 įmokėti, 9 kambarių atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, kvadratinis planas, modernios virtuvės, gražus kiemas su plačiu įvažiavimu, skubus pardavimas.

KENNEDY PARK RD. — BLOOR, apie $15.000 įmokėti, puikus 8 didelių kambarių per du augštus atskiras namas, didžiulis balkonas, garažas su privačiu įvažiavimu, puiki vieta, tuojau galima užimti.

ORIGINALUS TRIBUTIS (tripleksas), prašoma kaina $36.000 su maždaug $10.000 įmokėjimo, atskiras, vos keliolikos metų senumo.

Al. Garbenis, ARBA **Pr. Kerberis,**
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmiausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
7% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¾% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

DUNDAS — DUPONT, $4.000 įmokėti, 6 dideli ir šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, moderni krosnis, rūsys — tinkamas ekstra kambariams ar poilsio kambariui; 8 metam skola; prašoma $22.900.

$15.000 ĮMOKĖTI, 4 šeimų atskiras apartamentinis namas, plytinis, vandeniu šildomas, apie 18 metų senumo; viena skola; 2 poilsio kambariai gali būti perdirbti į ekstra butą. Savininkas turi parduoti, nes statosi sau kitą namą.

COLLEGE — DUFFERIN, $10.000 įmokėti, plytinis atskiras namas, vandeniu šildomas, 3 virtuvės, 2 prausyklos, 10 kambarių, garažas, viena skola.

YONGE — LAWRENCE, $8.000 įmokėti, atskiras plytinis 6 kambarių namas, tinka dviem šeimoms, 2 virtuvės, 2 prausyklos, vandeniu šildomas, poilsio kambarys, šoninis įvažiavimas, garažas.

MIMICO, $4.000 įmokėti, plytinis vienaaugštis (bungalow), vandeniu šildomas, viena skola; prašoma $17.900.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

AUTOMOBILIŲ PLOVIMAS IR BLIZGINIMAS UŽ $1.25

UŽ 25 CT. GALITE PATYS JUOS NUSIPLAUTI

SIX POINT CAR WASH LTD.

(Lietuvio savininko automatinis autovežimių plovimas)
83 SIX POINT RD. (į pietus nuo Bloor iš Islington gatvės)

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS TEL. 531-6165

ALFA RADIO & TV

Parduodame ir taisome ZENITH ir kitus televizijos priimtuvus, radijo ir HI-FI aparatus. Statome antenas. Turime didelį pasirinkimą lietuviškų muzikos plokštelių.

672 Lansdowne Ave. Toronto 4, Ont.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, automobiliams motorai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos ir radijo priimtuvai, šaldytuvai ir t.t.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių ir maisto dolerinėje krautuvėje.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

- Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima viename siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.

- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS:
pirmatieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;
šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia
aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis
2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A&B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO
MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi
TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.
532 - 7733
1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą
Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036
Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005
Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.
PARCELS TO EUROPE

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)
5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)
Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.
Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

KOVA CONSTRUCTION COMPANY LIMITED
ATLIEKA VISUS STATYBOS DARBUS.

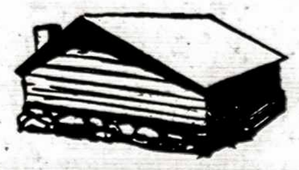

Stato naujus namus, įmones, garažus pagal sutartis.
Remontuoja senus namus.
ĮRENGIA: virtuves, prausyklas, šeimos ir žaidimų kambarius, židinius ir t.t.
Visi darbai garantuoti, atliekami specialistų.
Skambinti: Andrius Tamošaitis, telefonas 278-1972

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4 - 1403
30 Dewson St., Toronto, Ont.

Kad mūsų mokyklos būtų geresnės

Lietuviškųjų mokyklų mokytojų savaitė Dainavoje

Kai JAV po antrojo pasaulinio karo suskato pakelti savo mokyklų lygį, tai po tyrimų rado, kad reikia pirmiausia pradėti nuo mokytojų, nes koks mokytojas, toks mokymas. Todėl ir pradėjo po visą kraštą organizuoti prie universitetų mokytojams tobulintis vasarinius kursus, institutais vadinamus, skirdama tam kasmet milijonus dolerių. Tai davė vaisių, ir universitetai gauna jau geriau paruoštus studentus.

Ir mes, jei norime, kad mūsų lituanistinės mokyklos būtų geresnės, turime sudaryti sąlygas savo mokytojams drauge susirinkus mokyklines problemas svarstyti ir spręsti. Jei tokios studijos reikalingos amerikiečiams mokytojams, tai mums juo labiau, nes mūsų lit. mokyklos turi ne tik bendrąsias mokyklines problemas, bet ir savąsias specifines: mes siekiame, kad mūsų jaunimas, augąs angliškoj aplinkoj tarp svetimųjų, pamiltų Lietuvą, kurios jis nėra matęs, ir liktų sąmoningais lietuviais, nors neturime savo mokykloms nei valstybinės globos, nei reikiamų lėšų bei priemonių. Taigi, mums ir problemų daugiau, ir jų sprendimas sunkesnis.

Toms lietuviškojo švietimo problemoms svarstyti ir spręsti bei mokytojams tobulintis ir pradėjo JAV LB švietimo taryba rengti mokytojų studijų savaites. Šią vasarą ji bus vėl Dainavoje nuo **rugpjūčio 16 ligi 23 d.**, ketvirtoji iš eilės, rengiama jau bendromis Kanados ir JAV LB švietimo vadovybių jėgomis. Rūpestingai planuodamos ir svarstydamos svarbiausius bei opiausius klausimus, jos nuo pradžios susilaukė gyvo pritarimo ir įvertinimo visų mokytojų, tiek jaunųjų, tiek vyresniųjų, ir mokytojų tobulinimosi darbe užėmė aiškų ir didelį vaidmenį. Pirmojoje buvo aptarti vadovėliai, pratimai ir pagrindiniai metodiniai klausimai, antrojoje — išnagrinėtos programos, trečiojoje leistasi į gilesnį paskirų dalykų svarstymą, skiriant reikiamą vietą pačiai lietuvių kalbai. Šią vasarą studijos praplečiamos pridedant atskirą programą akademiniam jaunimui, norinčiam pagilinti lietuvių kalbos bei lituanistikos žinias. Programą praves prof. A. Salys, dr. I. Gražytė, T. Antanaitis, L. Barauskas, St. Barzdukas ir L. Dambriūnas. Mokytojams skirtoj programoj prof. A. Salys duos eilę itin įdomių lietuvių k. paskaitų (kodėl lietuvių kalba yra svarbi indoeuropiečių kalbotyrai, dvikalbių vaikų tarties taisymas, žodyno gausinimas ir švarinimas, žodžio kirčio kilnojamumas, žodžio lyčių vartojimo ydos) bei praves seminarus. Dr. R. Kriaučiūnas nagrinės šių dienų jaunuolio psichologiją. Dr. I. Gražytė iškels dabartinius lietuvių rašytojus, kurių veikalus turėtų mūsų moksleiviai skaityti. P. Balčiūnas, viešosios mokyklos direktorius Kanadoje, kalbės apie šio meto mokinius, nes reikia juos suprasti, norint juos paveikti. D. Orantaitė gvildens klausimą — kaip pritaikyti vietinių mokyklų metodus lietuviškose mokyklose, o Čikagos pedagoginio lituanistikos instituto auklėtiniai G. Aukštuolis, L. Grybauskaitė, R. Plioplytė ir L. Raslavičius jieškos būdų, kaip pagerinti mūsų mokyklas. J. Čeponkutė nagrinės skaitymo ir skaitybos klausimus, kun. J. Vaišnys, S.J., supažindins su religinio auklėjimo problemomis, L. Sagys, "Grandinėlės" vadovas, kalbės apie meninių vienetų organizavimą ir išlaikymą, o F. Strolia apie lietuviškas dainas jaunimui, kurios jam tinka ir patinka. Prof. J. Meškauskas kalbės ryšių su Lietuva klausimu. V. Kamantas praves su mokyklų ir organizacijų atstovais visos dienos simpoziumą apie lietuvišką mokyklą ir jaunimo organizacijas jų vietai ir tarpusavio santykiams lietuviškojo ugdymo darbe nusistatyti. Kanados ir JAV lietuviškojo švietimo vadovybės painformuos dalyvius, kas šiuo metu daroma ir planuojama, o mokyklų vedėjai bei atstovai — apie savo mokyklų darbus, laimėjimus ir rūpesčius. Vakarai skiriami partizanams, literatūrai, susipažinimui, dainoms, laužui.

Savaitės kapelionu bus kun. Degutis, talkinamas "Laiškų Lietuviams" redaktoriaus kun. J. Vaišnio ir Vasario 16 gimnazijos jauno mokytojo kun. H. Šulco. Programai vadovauja Pr. Joga ir J. Andrulis, o ūkiniais reikalais rūpinasi H. Bankaitis ir Alg. Vaičiūnas.

Darbo kursuose daug, bet dirbama su tokiu nuoširdumu, kad, anot jaunos mokytojos G. Ivaškienės, susidaro tokia nuotaika, kad norisi luš plyš kitais metais vėl atvažiuoti. Kviečiami visi mokytojai, tėvai, bendruomenės nariai atvažiuoti vietoje tuo įsitikinti ir savo įnašu prie studijų savaitės pasisekimo prisidėti.

J. Kavaliūnas

St. Catharines, Ont.

KLB ST. CATHARINES APYLINKĖS VALDYBA š.m. liepos 23 d. posėdyje svarstė KLB krašto valdybos pirmininko dr. S. Čepo raštą, liečiantį 1971 metais Kanados Lietuvių Dienos rengimą. Bendruomenės valdyba pasisakė už ruošimą 1971 m. Lietuvių Dienos, jei tam pritars kolonijos lietuviai.

Š. m. rugpjūčio 23 d. 11 v. vienuolyno patalpose, 75 Rolls Ave., šaukiamas Bendruomenės visuotinis lietuvių susirinkimas apsvarstyti Kanados Lietuvių Dienos rengimui 1971 m. Maloniai prašome visus apylinkės lietuvius dalyvauti šiame susirinkime. **Apylinkės valdyba**

Winnipeg, Man.

KARDINOLAS G. FLAHIFF, Winnipego arkivyskupas, birželio 21 d., lankė lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčią ir suteikė 10 jaunuolių Sutvirtinimo sakramentą. Iš kardinolo pusės buvo parodytas didelis prielankumas — vizitui parinko sekmadienį ir 11 v. atlaikė šv. Mišias. Parapijos salėje kardinolo garbei buvo suruošti pietūs. Svečias pasidžiaugė gražiu lietuvių parapijos darbu, peržiūrėjo visas metrikų knygas ir jose padėjo savo parašą. Buvo džiugu, kad lietuviai įvertino šį vizitą gausiu dalyvavimu.

TURĖJOME LAIMĘ Winnipego aerodrome birželio 27 d. pasitikti "Gyvataro" tautinių šokių grupę ir vakare Šv. Marijos koncertų salėje pasigėrėti gražiu jų pasirodymu. Tai tikras pragiedrulys mūsų kasdieniškame gyvenime. Po programos lietuvių parapijos salėje įvyko jaunimo susitikimo vakaras. To vakaro dainų aidas ir dabar tebeskamba nevieno lietuvio širdyje ir lūpose. Būtų labai gera, jei tokių progų būtų daugiau — prerijų jaunimas išliktų lietuviškesnis.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

JIEŠKOTE GERŲ EUROPIETIŠKŲ DEŠRŲ — KUMPIŲ — ŠVIEŽIOS MĖSOS — IMPORTUOTŲ SKANUMYNŲ?
visa tai rasite tik
tip-top MEATS
delicatessen krautuvėse
SEKITE SAVAITGALIŲ SPECIALIUS PIRKIMUS!
1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
Yorkdale Shopping Centre ir nuo rugpjūčio mėn. — Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

KANADOS ĮVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.

prieš keletą metų. Paštininkų dabartinė taktika gali būti žalinga visiem valdžios tarnautojam. Parlamento sušaukimą atostogų metu rekomendavo ir opozicijos vadas R. Stanfieldas. Jo nuomone, parlamentas turėtų svarstyti pašto ir didėjančio nedarbo problemas. Bedarbių skaičius pakilo iki 6,6% visos darbo jėgos. Tokio nuošimčio, pasak R. Stanfieldo, negalėtų ignoruoti jokia kita pažangi ir turtinga valstybė pasaulyje.

Fordo automobilių gamykla Oakvillėje sekančių metų modelių automobilius žada pabranginti 3%, sunkvežimius — 4%. Kainų padidinimą, matyt, diktuoja prasidedančios naujos sutarties derybos su automobilių gamyklų darbininkų unija. Kanadiečių atlyginimai šioje pramonės srityje jau yra sulyginti su amerikiečių, nors Kanados rinka yra gerokai mažesnė. Neseniai buvo paskelbti statistiniai duomenys apie šiemetinio pirmojo pusmečio automobilių pardavimą Kanadoje. Rezultatai yra labai liūdni didžiosioms automobilių gamykloms, nepaisant rinkon paleistų mažų automobilių. Jeigu pernai per pirmąjį pusmetį importuoti automobiliai tesudarė 16.4%, tai šiemet jų skaičius jau padidėjo iki 22,1%. Pirmauja vokiškasis Volkswagen su 4,8% ir japoniškasis Datsun su 3,9%.

Kanados ir JAV iniciatyva spalio 13 d. Otavoje įvyks tarptautinė konferencija, kurios pagrindinis uždavinys yra paruošti sutartį arktikos vandenų teršimui kontroliuoti. Konferencijos rengėjai nesitiki Sovietų Sąjungos dalyvavimo — Maskva nenori, kad kiti kraštai pareikštų savo pageidavimus sovietinės arktikos klausimu. Konferencijos dalyvių tarpe greičiausiai bus tik Skandinavijos valstybių atstovai. Sutarties projektą paruoš JAV ir Kanada. Rugpjūčio 13-17 d.d. JAV vidaus reikalų sekr. Hickel, lydimas J. Chretien, ministerio indėnų ir Kanados šiaurės reikalams, lankysis Inuvike, Frobisher ir Cambridge įlankose. Šios viešnagės tikslas — sušvelninti įtampą tarp abiejų kraštų dėl Kanados teisių į arktikos vandenis. Otava yra paskelbusi 100 mylių kontrolės zoną ir 12 mylių teritorinių vandenų juostą, kuri praktiškai uždaro Šiaurės-Vakarų sąsiaurį tarp arktikos salų kitų valstybių laivams. Kadangi šiuo sąsiauriu ateityje gali būti gabenama Aliaskos nafta, Vašingtonas jį norėtų laikyti tarptautiniais vandenimis.

Pernykščio derliaus metai oficialiai buvo užbaigti liepos 31 d. Jų laikotarpyje Kanadai pavyko eksportuoti 350 milijonų bušelių kviečių, bet turimos kviečių atsargos vis dar siekia bilijoną bušelių. Prerijų ūkininkų paramai Otava pernai išleido $150 milijonų ir sutiko padengti $60 milijonų nuostolį, kuris susidarė dėl peržemos kviečių kainos tarptautinėje rinkoje. Atsiskaitymui už šiemetinį derlių paliekama ta pati tvarka. Kiekvienas ūkininkas dalinę įmoką gaus už aštuonis bušelius kiekvieno akro kviečių. Pernai 17.000 ūkininkų, sumažinusių kviečių auginimą, gavo $5.250.000 premijų pavidalu. Sekantiems metams ši suma yra padidinta iki $85 milijonų, kuriais galės pasinaudoti 100.000 ūkininkų.

Daugiausia keleivių orinio susisiekimo bendrovėm duoda Torontas. Dominijos statistikos biuro duomenimis, 1968 m. Torontan atskrido ar iš jo išskrido 1.700.000 keleivių. Montrealis turėjo 1.200.000 keleivių, Vankuveris — 941.800, Edmontonas — 555.700, Kalgaris — 543.600, Winnipegas — 519.200, Otava — 468.000, Halifaksas — 316.000, Regina — 170.500 ir Kvebeko miestas — 170.000. Tarpmiestiniame oriniame susisiekime pirmavo Torontas ir Montrealis su 547.300 keleivių apykaita.

Eskimų konferencija Coppermine miestelyje, Šiaurės-vakarų teritorijoje, nutarė reikalauti didesnės savo teisių apsaugos. Premjerui P. E. Trudeau atsiųstame rašte prašoma sustabdyti naftos ir natūralių dujų jieškojimą Banks saloje, kur eskimai sumedžioja didžiausią skaičių pasaulyje baltųjų lapių. Eskimai taipgi nori, kad Kanados vyriausybė sumokėtų jiems kompensaciją už nusavintas žemes ir jose rastą gamtinį turtą, kaip jau planuoja daryti JAV vyriausybė Aliaskoje.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

ŠYPSENOS

Miestiečio logika

Miesto vaikas, pirmąkart pamatęs gyvą arklį, klausia:

— Mamyte, ar galima palįsti po arkliu?

— Galima, bet kam to reikia?

— O jeigu jis sugenda?

Pėsčiųjų nedraudžia

Į gyvybės draudos agentūrą užėjo žmogus apsidrausti.

— Ar ponas skraidote lėktuvais? — paklausė agentas.

— Ne.

— Ar važinėjate automobiliu?

— Ne.

— Dviračiu?

— Irgi ne.

— Deja, apdrausti tamstos negalėsime, — atsakė agentas, — kadangi su pėsčiais yra perdaug rizikos.

* * *

— Tėveli, tu bijai kiškių?

— Ne!

— Tai kodėl, eidamas jų medžioti, vediesi šunį ir pasiimi šautuvą?

* * *

Įpykęs egzaminatorius:

— Jūsų galvoje nėra nė vienos minties. Tikra dykuma.

Studentas (droviai):

— Kiekvienoje dykumoje yra oazių, bet ne kiekvienas karavanas jas randa.

* * *

Škotiškai

Škotas perpykęs ant vieno Niujorko dienraščio parašė redakcijai gana piktą laišką: "Jei jūs ir toliau mus, škotus, tokiais škotiškais anekdotais išjuoksite, aš nuėjęs į kirpyklą plaukų nusikirpti nebeskaitysiu jūsų laikraščio".

Tėvas ir sūnus

Tėvas: Jonuk, nubėk ir atnešk man iš virtuvės tas mažas kopėčias, aš noriu pataisyti sieninį laikrodį, kuris porą minučių vėluoja.

Jonukas: Neverta, tėti, nes kol aš kopėčias atnešiu, tos minutės bus seniai praėjusios.

Meilė

— Ar girdėjai, kad Papliauška su panele Pagalyte susižiedavo? Atrodo, kad čia bus buvusi meilė iš pirmo pamatymo.

— Abejoju, nes kai jis ją pirmą kartą pamatė, dar nežinojo, kad ji turi pinigų.

Kuris greitesnis?

Amerikos milijonierius telefonuoja iš Paryžiaus savo žmonai, likusiai Niujorke:

— Paryžiuje padariau puikų biznį!

— Kokį biznį?

— Pirkau "Fiat" ir originalų Rubensą!

— Tai puiku! Kuris iš jų greitesnis? **Parinko Pr. Alš.**

FRANK BARAUSKAS
INSURANCE AGENCY LIMITED
3828 Bloor St. W., Islington, Ontario
231-2661 231-6226

RYAN & ODETTE
LAIDOTUVIŲ NAMAI
Telefonas LE 2-5965
1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO
• MODERNIAI ĮRENGTI • VĖSINIMO SISTEMA •
• RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •
Lawrence G. Odette
Morley D. Hogle
Directors

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaičių pusę metų vienus metus

JIB vaistai patentuoti Šveicarijoje nr. 458628, registruoti JAV, Kanadoje ir Europoje. Ataugina plaukus, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą moterims ir vyrams. 100 procentų garantuota. Vartodamas JIB 8 uncijas 16 savaičių, nebūsi nei žilas, nei plikas.
Užsakymus su $6.00 perlaida siųsti: JIB Lab. atstovybės adresu: 2498 Dougall Ave., Windsor 12, Ont., Canada

NOTARAS
A. LIUDŽIUS, B.L.
Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D.
Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.
421 Roncesvalles Ave.
Toronto - Dominion Bank pastate II aukštas — įėjimas iš Howard Park Ave.
Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980
Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.
Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2 - 5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto
Tel. 921 - 3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

SVEIKATA YRA TURTAS!
TIKRAS, NATŪRALUS, NEPASTERIZUOTAS MEDUS PARDUODAMAS
30 Dewson St., Toronto 4, Ont. Telefonas 534-0563

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

TORONTO, ONT.

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Įpusėjus vasarai, dar daug lietuvių atostogauja Springhurste. Be Gerojo Ganytojo stovyklos, kurioje šiuo metu stovyklauja krepšinio žaidėjai, kiekvieną sekmadienį 10 ir 11 val. pamaldose dalyvauja labai daug tautiečių. Pamaldos ir toliau Springhurste bus laikomos tuo pačiu laiku.

— Rugpjūčio 5 d. iš šios bažnyčios palaidotas a.a. Bronius Šimkevičius, o rugpjūčio 10 d. — a.a. Antanas Alseika. Velionių artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Pamaldos: šį šeštadienį, rugpjūčio 15 d., 8 v.r., šv. Mišios Ottų šeimos intencija. Sekmadienį: 10 v. už a.a. Jarašūnienę. Pamaldos Springhurste: 11 v. už a.a. Julių Šatą.

Pr. Turūta, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos narys organizaciniam reikalam, lankėsi Toronte ir domėjosi "T. Ž." darbu.

Grupines sambūrių keliones finansuoja Kanados valstybės sekretoriaus departamentas, jeigu tos kelionės gali būti įglaustos į tarpusavio grupių vizito programą. Tuo būdu siekiama sustiprinti savo krašto — Kanados pamilimą bei pažinimą. Norima, kad kanadiečiai vieni kitus pažintų ir stiprintų krašto vienybę. Remiamos grupinės kelionės ir į užsienį. Organizacijos, turinčios kelionių planus bei norinčios užmegzti ryšius su grupėmis įvairiose Kanados vietovėse, tesikreipia raštu šiuo adresu: Travel Exchange Division, Department of the Secretary of State, 130 Slater St., Ottawa 4, Ont. Tel. 996-3101, sritis 613. Prašymai kelionėms, planuojamoms tarp spalio 1 — balandžio 1 d., turi būti paduoti iki rugsėjo 15 d. Sekantis terminas yra sausio 15 d. — kelionėms tarp balandžio 1 — rugsėjo 30 d. Tais reikalais galima taipgi kreiptis ir į minėto departamento regijonines įstaigas.

MIRUSIEJI. A. a. Bronius Šimkevičius, 59 m., mirė rugpjūčio 2 d. Sunnybrock ligoninėje. Velionis buvo kilęs nuo Krinčino. Ilgesnį laiką sirguliavo. Nežiūrint silpnos sveikatos, jis savo laisvą laiką skirdavo medžio drožiniams, kurių nevieną yra įsigiję Toronto lietuviai. Velionis dirbo kaip stalius CBC televizijos stotyje. A.a. Br. Šimkevičius paliko žmoną, aktyvią kat. moterų draugijos veikėją, dukrą Eleną ir sūnų Rimą. Dalyvaujant velionies giminėms ir labai gausiam būriui bičiulių, palaidotas iš Šv. Jono Kr. bažnyčios lietuvių kapinėse. — **A.a. Antanas Alseika,** 57 m., mirė rugpjūčio 7 d. ligoninėje. Velionis apie 17 metų sunkiai sirgo. Jo laidotuvėmis rūpinosi valdžia. Buvo viengungis. Palaidotas iš Šv. Jono Kr. liet. bažnyčios lietuvių kapinėse.

Irena ir Donatas Černiai susilaukė pirmojo naujagimio Eduarduko ir įrašė nariu į kredito kooperatyvą "Parama".

Prisikėlimo par. žinios

— Mišios T. pranciškonų stovyklavietėje, N. Wasagoje Klevelando skautų stovyklos metu šį ir kitą sekmadienį bus aukojamos 11 val. ryto.

— Šį sekmadienį daroma speciali rinkliava vietinėms misijoms paremti.

— Kun. Antanas Prakapas, baigęs kapelionavimą ateitininkų stovykloje, grįžo į Torontą; T. Augustinas iš atostogų grįžta šį savaitgalį; T. Rafaelis dvi savaites kapelionaus skautų stovykloje N. Wasagoje.

— Uždaros savaitgalio rekolekcijos moterims ir merginoms bus Port Credit rekolekcijų namuose spalio 2-4 d.d. Jas ves kun. prof. St. Yla. Rekolekcijas organizuoja Prisikėlimo par. Katalikių Moterų Dr-ja.

— Pakrikštyta Otto ir Sharon Kaizerių dukrelė Lisa Marie; William ir Laimutės Lacktin sūnus Craig Steven.

Dr. Rimantas Karka susituokė su Aušra-Marija Gylyte Čikagoje rugpjūčio 2 d. Santuokos apeigas Marijos Gimimo šventovėje atliko kun. G. Kijauskas, SJ, jėzuitų provincijolas. Vargonais grojo muz. M. Motekaitis, solo giedojo V. Aleksiūnas. Vestuvinė puota įvyko Šv. Nikalojaus par. salėje. Sveikino raštu bei telegramomis: vysk. V. Brizgys, prel. L. Tulaba, prel. M. Krupavičius, mons. J. Tadarauskas ir kt. Iškilmėje dalyvavo daug čikagiečių, jaunavedžio tėvai bei artimieji iš Toronto ir kitų vietovių. Aušra Gylytė yra teisininko Jurgio Gylio ir poetės Julijos Švabaitės-Gylienės duktė, baigusi biologiją Lojolos universitete. R. Karka šiemet gavo daktaro laipsnį Čikagos universitete ir įsigijo ortodontijos specialybę. Savo profesinį darbą jis dirbs Toronte. Povestuvinei kelionei jaunavedžiai išvyko Europon.

Springhurste rugpjūčio 9 d. pašventintas P. K. Daulenskių ir A. B. Stankaičių bendrai pastatytas gražus vasarnamis. Pobūvyje dalyvavo apie 50 svečių, gausi giminė ir bičiuliai, jų tarpe torontiškiams gerai pažįstama Angelė Besąsparytė - Stankuvienė su vyru iš Peterson, N. J.

Marija Elijošienė, kuri po širdies vožtuvų operacijos jau buvo grįžusi iš ligoninės į savo namus, vėl perkelta Women's ligoninėn Toronte.

A. a. Vytautui Baltučiui, jo mirties vienerių metų proga, New Market vietovėje kanadiečių kapinėse pašventintas paminklas ir atlaikytos vietos bažnyčioje pamaldos, kuriose dalyvavo gausus būrys giminių ir bičiulių iš Toronto.

A.a. Zigmui Paulioniui, buvusiam Londono apyl. valdybos pirmininkui ir skautui, Toronto liet. kapinėse pastatytas paminklas su skautišku įrašu "Budėk".

Toronto latvių tautinių šokių grupė "Diždancis", laimėjusi I vietą varžybose, kurios buvo surengtos Toronte pasaulio latvių dainų šventės proga. Nuotr. J. Ligers

Kun. dr. A. Liuima, SJ, Gregorianumo universiteto profesorius Romoje ir L. K. Mokslo Akademijos pirmininkas, atvyks į Torontą dalyvauti Akademijos suvažiavime.

Architektas dr. A. Kulpavičius su ponia dalyvavo Vokietijos konsulinės tarnybos priėmime liepos 27 d. Jis yra pakviestas profesiniu konsultantu to paties konsulato statybos reikalams.

Sutuoktuvės. Gimnazijos mokytojo Algio A. Bačėno ir sociologijos studentės Laimos Bakaitytės sutuoktuvės įvyko Montrealyje Šv. Kazimiero par. bažnyčioje. Jaunavedys yra agr. Vlado Bačėno vyriausias sūnus, gyvenęs Bramptone prie Toronto. Jis nuo rudens mokytojaus vienoje kat. gimnazijoje Montrealyje, o jo žmona Laima studijuos paskutiniuosius metus Montrealio universitete. Vestuvių iškilmei skoningai gėlėmis Šv. Kazimiero bažnyčią išpuošė jaunojo tėvelis.

Leidinio "Lithuanians in Canada" vienas kitas egzempliorius pasiekė ir okupuotą Lietuvą. Siaipjau knygų siuntos į Lietuvą nenueina — kažkur dingsta, nors būna pašte apdraustos ir siunčiamos pirmos klasės paštu.

Buvęs Toronto policijos viršininkas James Mackey, kurį praėjusį mėnesį pakeitė H. Adamson, patarė imtis griežtesnės linijos prieš agitatorius, nes priešingu atveju demonstracijos gali padaryti daug žalos. Jaunuolius demonstracijoms kursto vyresnio amžiaus profesiniai agitatoriai. Daugelis jų yra gerai žinomi policijai. Kitus galima iššifruoti iš demonstracijų metu padarytų nuotraukų ir filmų. J. Mackey tiki, jog vieną dieną jaunimas atkreips dėmesį į jų nuotaikas išnaudojančius agitatorius ir nutrauks ryšius. Toronto policijai yra pavykę apsaugoti miestą nuo italų gangsterių organizacijos "La Cosa Nostra" tik elektroniniu klausymo įrenginių dėka. J. Mackey nuomone, jie ir toliau turėtų būti leidžiami policijai, nors daug kas dabar tvirtina, kad tai esąs asmeninės žmogaus laisvės pažeidimas. Nenusikaltęs žmogus neturi priežasties bijoti policijos ir slėpti savo telefoninius pokalbius. J. Mackey taipgi patarė reguliariai tikrinti valdžios pareigūnų, policininkų, teisėjų sąžiningumą, kad jų nepapirktų ir savo tikslams nepanaudotų nusikaltėliai.

L. K. Mokslo Akademijos suvažiavimo paruošiamieji darbai jau baigti — galutinai sudaryta programa, sutvarkyti sekcijų darbai, pasirūpinta nakvynėmis ir suvažiavimo patalpomis. Suvažiavimas įvyks rugsėjo 1-6 dienomis Toronto Prisikėlimo par. patalpose, kur yra pakankamai salių tokiam suvažiavimui. Nakvynėms rezervuotas "Westbury" viešbutis (kambarys vienam asmeniui už parą — $17, dviem asmenim — $22; Westbury Hotel, 475 Yonge St., Toronto 5, Ont.). Kunigai galės apsistoti viešbutyje, pas Tėvus pranciškonus ir galbūt Šv. Mykolo kolegijos bendrabutyje. Pranešimai su programa išsiuntinėti visiems Akademijos nariams ir besidomintiems suvažiavimo darbais. Pakviesta visa eilė garbės svečių. Jau yra žinoma, kad Akademijos suvažiavime dalyvaus abu vyskupai. Vysk. V. Brizgys laikys atidarymo pamaldas rugsėjo 1, antradienį, o vysk. A. Deksnys — rugsėjo 6, sekmadienį, ir pasakys pamokslą. Tai bus jo pirmas viešas žodis Kanados lietuviams. Paskaitos vyks priešpietinėm ir popietinėm valandom. Į jas kviečiama ir Toronto lietuvių visuomenė, juoba, kad suvažiavime bus gvildenamos aktualios temos, kurios telksis apie pagrindinę — "Tauta kaip žmogiškoji tikrovė". Visuomenė ypač kviečiama į koncertą-literatūros vakarą, kuris įvyks Prisikėlimo salėje rugsėjo 4, penktadienį, vakare, ir į Tumo-Vaižganto minėjimą — rugsėjo 6, sekmadienį, 2 v. p.p. Koncerto muzikinę dalį atliks pianistas A. Kuprevičius, literatūrinę — J. Aistis, L. Andriekus, H. Nagys, A. Vaičiulaitis. Tumo-Vaižganto minėjime kalbės rašytojas-poetas J. Aistis.

Laima Švėgždaitė, studijuojanti teisę, vasaros atostogų metu dirba Ontario provincijos sekretoriaus įstaigos pilietybės skyriuje.

Dail. J. Pautienius vasaroja pas savo seserį O. Jonaitienę Springhurste ir, kiek sveikata leidžia, piešia paveikslus.

Klevelando skautų grupė stovyklauja Tėvų pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoj. Kapelionauja kun. Rafaelis Šakalys, OFM. Labai sėkminga ateitininkų stovykla, trukusi dvi savaites, pasibaigė rugpjūčio 9 d.

Ateitininkų kongrese Čikagoje Toronto sendraugiams atstovaus B. Sakalas ir V. Kolyčius.

"Kanada yra daugiakultūrė" — tokia tema įvyko konferencija, surengta Toronto universiteto ukrainiečių studentų klubo rugpjūčio 7 ir 8 dienomis. Konferencija dalyviais, atrodo, nebuvo gausi, tačiau rado atgarsio didžiojoj spaudoj. Pastarosios korespondentus sudomino federacinės vyriausybės ministerio R. Stanbury pareiškimas. Kai vienas dalyvių paklausė, ar dabartinė Kanados politinė sistema galėtų būti pakeista, jei pasirodytų, kad ji kliudo etninių kultūrų išlaikymui, — ministeris atsakė, esą federacinė sistema nėra šventas dalykas ir gali būti pakeista. Žinoma, pirmiausia reikėtų įrodyti jos netinkamumą. Pasak jo, konstitucijos keitimas yra nelengvas dalykas. Esą lengviau įtikinti provincijų vyriausybes priimti dviejų kalbų ir kultūrų komisijos rekomendacijas, liečiančias etnines kultūras. Tų rekomendacijų vykdymą esą kliudo federacinės ir provincinių vyriausybių nesutarimas dėl kompetencijos kaikuriose srityse. Italų atstovas E. Costa pareiškė, kad per 30 metų išnyks daug tautinių grupių su jų kalbom ir kultūrom, jeigu neateis į pagalbą visos valdžios. Esą jos turėtų tai padaryti nedelsiant ir sustabdyti "kultūrinę tautžudystę". Kanados mokyklose turėtų būti mokomos ne tik anglų ir prancūzų kalbos, bet ir kitų tautinių grupių. Kanada esanti daugiatautė, daugiakultūrė šalis, dėlto jos vyriausybė turėtų tuojau vykdyti minėtos karališkosios komisijos rekomendacijas. Panašias mintis pabrėžė ir kiti kalbėtojai, ypač tautinių grupių organizacijų atstovai.

Į L. K. Mokslo Akademijos suvažiavimą Toronte rengiasi atvykti apie 40 paskaitininkų, visa eilė Akademijos narių ir šiaip mokslu besidominčių tautiečių.

International Institute — įstaiga, kuri rūpinasi ateivių integracija Toronte, kreipėsi į lietuvių įstaigas, prašydama sudaryti lietuvių organizacijų bei institucijų sąrašą su adresais. Matyt, rengiamas koks nors leidinys apie tautines grupes. Į sąrašą prašoma įrašyti: šventoves, mokyklas, klubus, organizacijas, kredito unijas, advokatus, knygynus, vertimo centrus, dantistus, gydytojus, laikraščius, leidinius, notarus, kelionių įstaigas, sales, pramogų centrus ir pan. Tikimasi, kad tokio sąrašo sudarymu pasirūpins KLB Toronto apylinkės valdyba.

Senųjų Toronto ateivių išvyka prieš daugelį metų. Dešiniajame krašte — Lietuvos garbės konsulas Grant-Suttie ir airis kun. Mc Givny, tuomet klebonavęs lietuvių Šv. Jono Kr. parapijoj. Kiti neatpažįstami

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už suruoštą staigmeną (baby shower) ir už dovanas: p.p. O. Ažubalienei, B. Prakapienei, M. Pargauskienei, L. Baltrušaitienei, G. Baliūnienei, J. Bacevičienei, G. Bacevičienei, A. Dobilienei, O. Derliūnienei, M. Genčienei, O. Kiršinienei, A. Kuncaitienei, J. Liutkienei, O. Marcinkevičienei, I. Matušaitienei, M. Neverauskienei, I. Pečiulienei, A. Pajaujienei, A. Stungurienei, V. Baleišienei, J. Gurklienei (Sudbury).

Lieku dėkinga —

Onutė Dirmantienė

PADĖKA

A. a. Alfonso Klisevičiaus laidotuvių metu višiems, aukojusiems gėlėms ir kitu būdu prisidėjusiems nuoširdžiai dėkoju: p.p. J. Gedvilai, J. Sniečkui, P. Lingei, A. Kelmeliui, A. Simučiui, K. Tamošauskui, dr. A. Barkauskui ir Poniai, B. Petrauskui, A. Gavėnaičiui ir Z. Šimkams.

A. Gavėnaitis

JIEŠKOMAS LINOTIPININKAS arba norįs išmokti šio darbo. Toliau gyvenančiam bus sudarytos sąlygos persikelti į Torontą. Kreiptis į spaudos bendrovę "Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

PIGIAI PARDUODAMAS naujas lietuviškas tautinis kostiumas. Skambinti: 741-7809.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS su baldais arti Bloor ir Keele St. požeminio traukinio. Galima naudotis virtuve. Adresas: 126 Glenlake Ave., Toronto 9. Skambinti betkuriuo laiku. Tel. 766-3886.

WASAGOJ PARDUODAMA maisto ir skanėstų-delikatesų krautuvė. Dvigubas sklypas, vieta tinka ir moteliui pastatyti. Vasaros metu labai geras uždarbis.

DĖMESIO GAMTOS MYLĖTOJAI! 17 akrų, 3 mylios nuo Barrie miesto, labai graži medžiais apaugusi vieta, netoli plento.

Abiejų nuosavybių prieinamos kainos. Kreiptis per E. Miller Ltd. nuosavybių pardavimo įstaigą į JUOZĄ GRYBĄ tiesiogine Toronto telefono linija 364-7941.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvėms spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537

Y. B. M.
Business Machines Co.
Sales - Service - Rentals
909 DUNDAS St. W.
Tel. 364-9922
Parduodame rašomąsias mašinėles su lietuvišku raidynu, taisome ir valome rašomąsias, skaičiavimo mašinėles ir kt. Nuomojame ir parduodame skaičiavimo mašinėles, kasos registratorius ir t. t.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258
Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršiukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

MONTREAL, QUE.

Šv. Kazimiero par. žinios

— Pereitą savaitę parapija apmokėjo $1502 už bažnyčios ir klebonijos pastatų apdraudą.

— Parapijiečiai yra prašomi kiek galima anksčiau grąžinti metines loterijos bilietų šakneles.

— Andrius Dagilis mūsų metinei loterijai paaukojo vyr. rankinį laikrodį.

— Mūsų sekmadienio rinkliavos yra taip sumažėjusios, jog nesinori jų viešai ir skelbti. Bet kartu tikimės, jog pasibaigus visiems vasaros malonumams, parapijiečiai nepamirš atlikti savo pareigos ir paaukos už praėjusį laiką.

— Tėvas Juozas Venckus, SJ, kurį laiką buvo apsistojęs mūsų parapijoj ir tuo pasinaudomas aplankė daugelį savo senų pažįstamų.

— Mirė L. Liepinaitis, 87 m. amžiaus. Palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios rugpjūčio 3 d.

— Rugpjūčio 1 d. susituokė Laima Bakaitytė su Antanu Bačėnu iš Toronto. Vestuvių vaišės įvyko mūsų par. svetainėje. **K. A.**

Aušros Vartų par. žinios

— Rugpjūčio 15 d. yra Žolinės — Švč. Mergelės Marijos Dangun Ėmimo šventė.

— Moterystės sakramentui ruošiasi Milda-Ona Girdžiūtė su Morris-Michael Smith.

— Į Montrealio skautų suruoštą stovyklą atvyko labai gausus būrys brolių ir sesių iš Jungtinių Amerikos Valstybių. Vyksta specialūs vadovų kursai.

— Rugpjūčio 16 d. P. Skruibio ūkyje rengiama "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio gegužinė.

— Parapijos klebonas rugpjūčio 4 d. išvyko atostogų visam mėnesiui. Numato dalyvauti ateitininkų kongrese Čikagoje ir dar atlikti aštuonių dienų rekolekcijas. Klebonui atostogaujant jį pavaduos abu vikarai: T. Stasys Kulbis, SJ, ir T. Kazimieras Raudeliūnas, SJ.

— Gauta J. Adomėno $10 auka bažnyčios reikalams ir J. M. Genaičių $10 auka remontams.

— Užpraėjusį sekmadienį bažnyčioje surinkta $140.20. Baltijos stovyklavietėje rugpjūčio 2 d. Mišių metu buvo suauakota $34.32.

— Montrealio ateitininkų suruoštoj vasaros stovykloj Baltijoje dalyvavo 37 vaikai ir jaunuoliai. Priskaitant visus vyresniuosius ir jaunesniuosius vadovus bei stovyklos pagalbininkus, buvo 50 stovyklos narių. Stovykla laikoma labai pavykusia ne tik dėlto, kad neįvyko jokio nelaimingo atsitikimo, bet ypač dėl išlaikytos geros nuotaikos net lietingomis dienomis.

— N. P. Marijos seserų vedama priešdarželinė vaikučių priežiūra ir vaikų darželis bus uždari iki rugsėjo 1 d.

Kun. St. Kulbis, SJ, šią vasarą aplankė keletą Europos kraštų, dalyvavo lietuvių koplyčios šventinimo iškilmėse Romoje. Grįžęs iš Europos kapelionavo Romuvos stovyklavietėje, kur stovyklavo gausus būrys skautų bei skaučių iš Kanados ir JAV. Šiuo metu jis pavaduoja atostogaujantį Montrealio Aušros Vartų parapijos kleboną kun. L. Zarembą.

Jaunimo antplūdis "Baltijoje". JAV ir Kanados skautai ir skautės šiais metais surengė savo vadovų ir vadovių kursus Montrealio KLB "Baltijos" stovyklavietėje. Kursai prasidėjo rugpjūčio 1 d. ir baigėsi rugpjūčio 9 d. Kursuose dalyvavo vyr. skautai ir skautės beveik iš visų didesniųjų JAV ir Kanados miestų — Čikagos, Los Angeles, Detroito, Niujorko, Bostono, Hartfordo, Toronto, Hamiltono ir, žinoma, Montrealio. Svečių atvyko apie 120, o montrealiečių apie 40. Taigi, "Baltija" turėjo patalpinti apie 160 dalyvių. Užtat daugumui teko apsigyventi palapinėse, kadangi nakvynių namukai gali sutalpinti tik 60 asmenų. Nežiūrint tokio susigrūdimo, stovyklaujančiųjų nuotaika buvo puikiausia. Atrodo, kad svečiams labiausiai patiko gamtinė "Baltijos" aplinka — puikus ežeras, kalnai, miškai etc., nors kaikurių įprastų patogumų ir teko pasigesti.

Didžiulę stovyklą pagerbė savo dalyvavimu ir pats skautų-skaučių pirmijos galva — pirm. Ant. Saulaitis. Skaučių vadovių "Gintaro" vardo stovyklai vadovavo sktn. S. Subatienė, jos pavaduotoja buvo sktn. L. Kiliulienė; abi iš Bostono. Joms talkino skautininkės iš Čikagos B. Vindašienė, A. Ramanauskienė, D. Dundzilienė ir iš Montrealio I. Lukoševičienė ir dr. I. Gražytė. Stovyklos uždarymui iš Niujorko atvyko ir skaučių seserijos vyr. sktn. L. Milukienė.

Vyrų "Ąžuolo" vardo stovyklai vadovavo vyr. sktn. Č. Kiliulis iš Bostono, padedamas montrealiečių Juozo ir Vinco Piečaičių, A. Kličiaus, R. Otto, B. Niedvaro ir kitų. Stovyklų kapelionu buvo Tėvas J. Venckus, S. J.

Montrealiečiai vasarotojai turėjo progos pasigrožėti kasdieniniu laužų programomis ir gyvai pajusti, kad dar yra daug gražaus lietuviško jaunimo. Labai geistina, kad šitokių jaunimo antplūdžių į "Baltiją" būtų ir daugiau. **Pr. R.**

TORONTO, ONT.

Į mokytojų stovyklą Dainavoje iš Toronto rengiasi važiuoti: šeštadieninės mokyklos vedėjas J. Andrulis, mokytojai: A. Vaičiūnas, p. Ulbienė, L. Nekrošienė, M. Abromaitis, E. Draudvilienė ir kt. Dauguma jų važiuoja su šeimomis. Stovyklavietėje vaikams bus speciali programa. Mokytojų stovykla prasidės rugpjūčio 16 ir baigsis 23 d. Tikimasi, kad ir daugiau torontiečių dalyvaus stovykloje.

Turistinį miestelį Black Creek Toronte (Jane Street ir Steeles Ave.) norima išlaikyti pirmykštėje formoje — tokį, koks buvo prieš konfederacijos laikus. Ten atstatyti senoviško stiliaus pastatai, kuriuose turistai galės matyti dirbančius žmones anų laikų darbus ir apsirengusius to meto drabužiais. Jau gana gausiai ten lankosi turistai.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance broker
Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose
3907A ROSEMONT BLVD.
Tel. OFF.: 722 - 3545 RES. 256-5355
Sekr. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986
S-tos "Lite" nr. 752D

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
TELEFONAS 727-3120
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA
6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120
NAMŲ:
ARVYDAS RUDZEVIČIUS, A.I.B. 271-5758

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS: (įskaitant nario gyvybės apdraudą iki $10,000 paskolos sumos) Asmenines, čekių kredito ir nekiln. turto (rezidenc. nuosav.) iš ____ 9% Investacines, pagal jų rūšį, nuo ____ 9.5% iki 12% Terminui suėjus, paskolos atnaujinamos iš tuo metu galiojančio palūkanų procento.

MOKA UŽ:
Einamąsias s-tas ____ 5,0%
Sėrus (numatyta) ____ 6,0%
Taupomąsias s-tas ____ 6.5%
Term. ind. 1 metams ____ 7.25%
Term. ind. 2 metams ____ 7.75%
Term. ind. 3 metams ____ 8,0%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 šėrų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

TORONTO MUZIKINIAI KONCERTAI 1970 METAIS

TORONTO MIESTO TARYBA PER PARKŲ IR PRAMOGŲ SKYRIŲ, DRAUGE SU TORONTO MUZIKŲ DRAUGIJA, REMIAMA MUZIKOS PLOKŠTELIŲ PRAMONĖS FONDO IR "TORONTO DAILY STAR", SU MALONUMU PRANEŠA SEKANČIAS PROGRAMAS:

RUGPJŪČIO 16 — RUGPJŪČIO 23

SEKMADIENĮ, RUGPJŪČIO 16		
2.30 v. p. p.	High Park	The Queen's Own Rifles of Canada orkestras; svečias — Bozha Grahovic
2.30 v. p. p.	Kew Gardens	Kanados karališkojo pulko orkestras; svečiai — Ohulani Hawaiian grupė
5.30 v. p. p.	High Park	vargonų rečitalis — Ronnie Padgett
PIRMADIENĮ, RUGPJŪČIO 17		
7.15 v. v.	Carlton Park	vaikų teatras — "Cinderella"
ANTRADIENĮ, RUGPJŪČIO 18		
7.15 v. v.	Rennie Park	vaikų teatras — "Cinderella"
8.30 v. v.	Withrow Park	kadriliaus šokiai — Bob Scott ir jo orkestras
TREČIADIENĮ, RUGPJŪČIO 19		
12.15 v. p. p.	Nathan Phillips Square	Benny Louis ir jo orkestras
8.30 v. v.	Eglinton Park	Benny Louis ir jo orkestras
KETVIRTADIENĮ, RUGPJŪČIO 20		
7.30 v. v.	Forest Hill Memorial Park	džiazo programa
8.00 v. v.	Nathan Phillips Square	Etninio Meno Taryba
SEKMADIENĮ, RUGPJŪČIO 23		
2.30 v. p. p.	High Park	H. M. C. S. York orkestras; svečias — Remo Marinucci
2.30 v. p. p.	Kew Gardens	B. H. Clarke Concert Band orkestras; svečias — Bozha Grahovic
5.30 v. p. p.	High Park	vargonų rečitalis — Ronnie Padgett
8.00 v. v.	Nathan Phillips Square	teatras — The Toronto Workshop Productions